2. Sociální vývoj

V řadě sociálních charakteristik, především souvisejících s ekonomickým vývojem, se Středočeský kraj dostal na přední příčky mezi kraji.

Sociální vývoj úzce souvisí s ekonomickým vývojem a demografickými procesy, je ovlivněn společenskými změnami a událostmi. V případě Středočeského kraje hraje jednu z hlavních rolí poloha kraje v centru republiky a sousedství s hlavním městem. Ve většině ukazatelů se pozice Středočeského kraje v rámci Česka v průběhu čtvrtstoletí zlepšovala. Na přední příčky se kraj dostal v případě vysoké míry ekonomické aktivity, zaměstnanosti v terciéru, vysokým podílem zaměstnavatelů a podnikatelů, výší disponibilního důchodu domácností, zastoupením vysokoškoláků v populaci, vysokou úrovní mezd a důchodů či nejnižší obecnou mírou nezaměstnanosti.

Kraj zaostával ve zlepšování vybavenosti území vzhledem k velkému přílivu obyvatel a proměnám věkového složení.

Zároveň ale ve Středočeském kraji docházelo v posledních 25 letech v souvislosti s demografickým vývojem a suburbanizačním procesem k velkému nárůstu počtu obyvatel a s tím spojenému nerovnoměrnému rozvoji území, který s sebou nesl jak pozitivní, tak ale i negativní vlivy na sociální charakteristiky regionu. V kraji docházelo k velkému nárůstu počtu a kapacit školských zařízeních, v exponovaných oblastech však často nedostačovaly. Rostla také vybavenost zdravotnickými zařízeními, pozice kraje se ale vůči ostatním regionům výrazně nezlepšila, středočeské obyvatelstvo především v zázemí hlavního města i nadále dominantně využívá pražskou nabídku zařízení lékařské péče. Vznikala nová zařízení sociální péče, i přes navýšení kapacit však nárůst nestačil pokrýt potřeby související se stárnutím obyvatelstva a vybavenost zařízeními sociální péče zůstala nedostatečná.

Sociální vývoj jednotlivých oblastí se lišil v závislosti na poloze v rámci kraje.

Kraj se však nevyvíjel rovnoměrně jako celek, územní rozdíly byly patrné především v závislosti na blízkosti hlavního města, případně dílčího ekonomického centra (Mladobolelavsko). Příznivější situace a vývoj panovaly v oblastech v zázemí Prahy, kde obyvatelstvo využívalo své napojení na hlavní město v podobě větší nabídky pracovních a studijních možnosti, služeb či lékařské péče. Na druhé straně stály s horšími parametry sociálních ukazatelů a pomalejším vývojem perefirerní části kraje.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvatel byla mezi kraji třetí nejvyšší.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) tvořilo v roce 2025 středočeskou populaci ve věku 15 a více let 1 163,7 tis. osob. Z toho bylo 61,9 % (720,7 tis.) pracovní síla a 38,1 % (443,0 tis.) představovaly osoby mimo pracovní sílu. Středočeská míra ekonomické aktivity[1] 61,9 % převyšovala průměr za Česko (61,0 %) a stála na třetí příčce mezi kraji. První místo si udržovala v posledních jednadvaceti letech bez přestávky hl. m. Praha (66,4 % v roce 2025). Nejnižší míru ekonomické aktivity v roce 2025 vykázal kraj Zlínský (58,3 %).

Míra ekonomické aktivity u žen do roku 2019 výrazně rostla. V dalších čtyřech letech ale zaznamenala pokles, a to výrazněji než u mužů.

Míra ekonomické aktivity v kraji nepřetržitě rostla od roku 2009 do roku 2019. Nárůst byl plně ovlivněn nárůstem míry ekonomické aktivity u žen, který činil 5,1 p. b. mezi roky 2009 a 2019 (na 54,9 %). U mužů byla míra ekonomické aktivity v roce 2019 (69,6 %) dokonce o 0,1 p. b. nižší než v roce 2009. Výsledkem výrazného zvyšování míry ekonomické aktivity u žen bylo snižování rozdílu mezi mírou ekonomické aktivity mužů a žen, který poklesl z hodnot kolem 20 p. b. v nultých letech na hodnoty pod 15 p. b. v letech 2018 a 2019. V letech 2020 až 2023 ale došlo k meziročním

[1] *míra ekonomické aktivity = podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob starších 15 let*

poklesům celkové míry ekonomické aktivity, u žen výrazněji než u mužů. Výsledkem byl opětovný nárůst rozdílu míry ekonomické aktivity mezi muži a ženami. Zatímco v roce 2009 byl rozdíl mezi pohlavími třetí nejvyšší mezi kraji (19,9 p. b.), v roce 2019 byl rozdíl pouze 14,7 p. b., tzn. 4. nejnižší. V dalších letech ale rozdíl opět výrazně narostl na 18,6 p. b. v roce 2023, což představovalo 3. nejvyšší rozdíl mezi kraji.

Graf 2.1 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity ve Středočeském kraji podle čtvrtletí

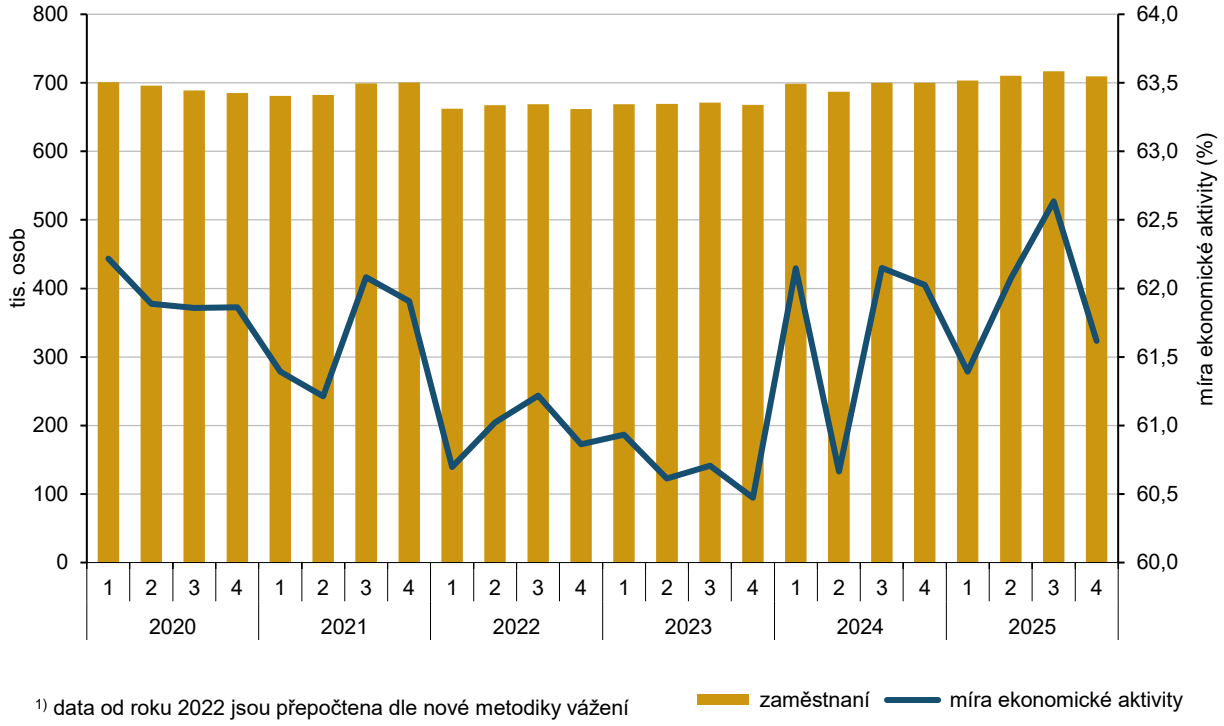

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

V letech 2024 a 2025 míra ekonomické aktivity žen výrazně vzrostla, u mužů klesala. Rozdíl mezi pohlavími tak byl v roce 2025 historicky nejnižší.

Situace se změnila v posledních dvou letech 2024 a 2025, které se vyznačovaly výrazným nárůstem míry ekonomické aktivity žen, zatímco u mužů docházelo k poklesu. Výsledkem byl v roce 2025 historicky nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími v kraji (11,0 p. b.), ve srovnání s ostatními kraji se v tomto roce jednalo o druhou nejnižší hodnotu. Středočeská celková míra ekonomické aktivity v letech 2024 a 2025 po 4 letech poklesu opět vzrostla.

Míra ekonomické aktivity byla u žen třetí nejvyšší mezi kraji, u mužů čtvrtá nejvyšší.

V roce 2025 činila míra ekonomické aktivity mužů 67,6 % a žen 56,6 %. Míra ekonomické aktivity středočeských mužů byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší, zatímco středočeské ženy vykázaly 3. nejvyšší míru. Úplně nejvyšší míru ekonomické aktivity vykázala u obou pohlaví Praha, nejnižší míra byla v případě mužů patrná v Moravskoslezském a Zlínském kraji (shodně 65,4 %) a v případě žen v kraji Zlínském (51,7 %).

Míra ekonomické aktivity dosáhla vrcholu ve 3. čtvrtletí roku 2025.

Při pohledu na čtvrtletní vývoj ekonomické aktivity byl patrný vrchol ve 3. čtvrtletí předcovidového roku 2019, kdy míra ekonomické aktivity dosáhla 62,5 %, pak následoval postupný pokles. K většímu nárůstu došlo ve 3. čtvrtletí roku 2021, kdy se opět hodnota přehoupla přes 62 %, v dalších čtvrtletích se už ale snižovala až k minimu 60,5 % ve 4. čtvrtletí 2023. V posledních dvou letech docházelo ke střídání nárůstů a poklesů s celkově rostoucí tendencí. Maximální hodnota 62,6 % dosažená ve 3. čtvrtletí 2025 byla nejvyšší od covidového období.

Nejvyšší počet zaměstnaných byl dosažen ve 3. čtvrtletí 2025.

Počet zaměstnaných v kraji dosahoval maximálních hodnot v roce 2025, kdy se pohyboval ve všech čtvrtletích nad hranicí 700 tis. osob, s maximální hodnotou 716,8 tis. ve 3. čtvrtletí 2025. Minimální hodnoty byly naopak patrné v roce 2022, nejnižší ve 4. čtvrtletí (661,8 tis.).

Míra zaměstnanosti byla druhá nejvyšší mezi kraji.

V roce 2025 tvořilo pracovní sílu kraje celkem 710,0 tis. zaměstnaných, z toho 47,0 % žen; a 10,7 tisíc nezaměstnaných osob, z nichž bylo 62,0 % žen. Míra zaměstnanosti[2] činila 61,0 %, což byla hodnota o 1,7 p. b. vyšší než celorepublikový průměr a mezi kraji druhá nejvyšší, po hl. m. Praze (65,2 %). Nejnižší míru zaměstnanosti zaznamenal Ústecký kraj (56,2 %).

Zaměstnanost v terciéru v posledních dvou letech poklesla, mezi kraji byla třetí nejvyšší.

Ze zaměstnaných, kteří měli ve Středočeském kraji místo pracoviště, bylo v roce 2025 zaměstnáno 62,6 % v terciárním sektoru, což byla hodnota odpovídající průměru republiky (62,7 %) a třetí nejvyšší podíl po hl. m. Praze (85,1 %) a Jihomoravském kraji (64,1 %). Nejnižší zaměstnanost ve službách byla patrná v kraji Vysočina, kde pracovala v terciéru pouze přibližně polovina zaměstnaných (52,1 %). Zaměstnanost v terciéru se od poloviny 90. let minulého století zvyšovala na úkor dvou zbylých sektorů, především primáru; v posledních dvou letech 2024 a 2025 ale poklesla na hodnoty zaznamenané před deseti lety.

Zaměstnanost v sekundéru dosáhla minima v letech 2022 a 2023, následně ale vzrostla.

Podíl zaměstnaných s pracovištěm v kraji v sekundéru v roce 2025 činil 34,3 %, což bylo téměř stejně jako průměr ČR (34,6 %), a zároveň třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (14,7 %) a Jihomoravském kraji (33,2 %). Nejvyšší zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví zaznamenal Zlínský kraj (43,1 %). Zaměstnanost v sekundéru dosahovala v kraji nejvyšších hodnot na konci 90. let (přes 42 %), od té doby postupně klesala na minimální hodnoty v letech 2022 a 2023 (33,0 %). V posledních dvou letech naopak vzrostla.

Graf 2.2 Zaměstnaní pracující ve Středočeském kraji podle odvětvových sektorů

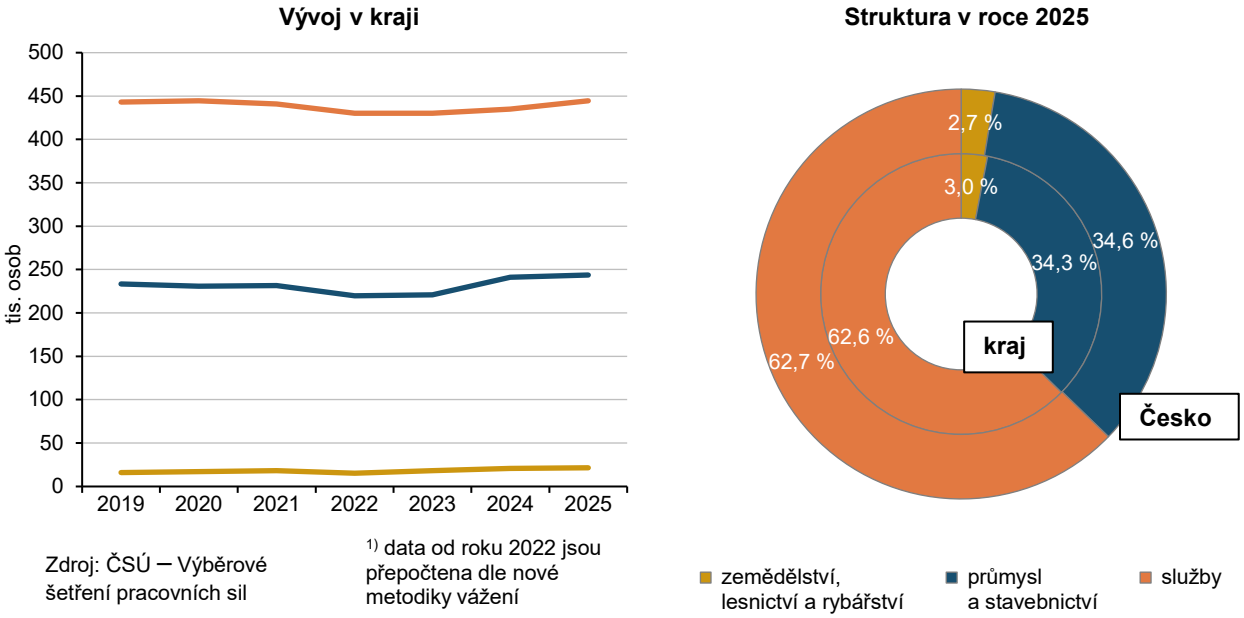

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

[2] *míra zaměstnanosti = podíl počtu zaměstnaných ve věku 15-64 let na celkovém obyvatelstvu stejné věkové skupiny*

Zaměstnanost v priméru byla v roce 2025 nepatrně vyšší než republikový průměr.

Zaměstnanost v priméru (zaměstnaných s pracovištěm v kraji) byla v roce 2025 ve Středočeském kraji nepatrně vyšší než republikový průměr, v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství pracovalo 3,0 % zaměstnaných, na mezikrajském žebříčku stál kraj na 7. místě. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v Kraji Vysočina (7,3 %), nejnižšího v hl. m. Praze (0,2 %) a Moravskoslezském kraji (1,5 %). Podíl zaměstnaných v priméru v kraji průběžně klesal, maximálních hodnot přes 7 % dosahoval v polovině 90. let.

Kraj zaznamenal druhý nejvyšší podíl pracujících na vlastní účet a nejvyšší podíl zaměstnavatelů.

Při členění zaměstnaných podle postavení v zaměstnání tvořili v roce 2025 ve Středočeském kraji hlavní podíl (82,8 %) zaměstnanci (včetně členů produkčních družstev), což byla třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (79,8 %) a Jihočeském kraji (82,7 %). Největší podíl zaměstnanců vykázal Karlovarský kraj (88,7 %). Středočeský kraj naopak vynikal zastoupením kategorie pracujících na vlastní účet, a to 14,3 % (ČR 13,3 %), což odpovídalo spolu s Jihočeským krajem druhé nejvyšší hodnotě po hl. m. Praze (17,4 %). Úplně nejvyšší bylo ve srovnání s ostatními kraji zastoupení zaměstnavatelů (2,8 % oproti 2,2 % v ČR). Nejnižší podíl byl naopak patrný ve Zlínském kraji (1,4 %).

Nejpočetnější skupinu zaměstnaných podle hlavních tříd klasifikace tvořili techničtí a odborní pracovníci.

Při členění zaměstnaných podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání tvořili v roce 2025 v kraji nejpočetnější skupinu techničtí a odborní pracovníci (21,1 %). Jednalo se o třetí nejvyšší podíl po Praze (42,3 %) a Jihomoravském kraji (24,7 %). Druhou nejpočetnější skupinu představovali úředníci (17,4 %) se čtvrtým nejvyšším podílem mezi kraji (po Praze, Moravskoslezském a Pardubickém kraji). Třetí a čtvrtou nejčastěji zastoupenou skupinou byli v kraji kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (14,9 %) a obsluha strojů a zřízení a montéři (14,6 %); tyto dvě skupiny vykázaly mezi kraji třetí a druhý nejnižší podíl. Pátou nejpočetnější skupinou v kraji byli pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci (12,9 %), mezi ostatními kraji se jednalo o třetí nejnižší podíl. Šestí nejpočetnější v kraji a průměrně zastoupení v rámci Česka byli pracovníci ve službách a prodeji (7,3 %). K nejvyšším mezi kraji patřil středočeský podíl specialistů (5,2 %), k nejnižším naopak zastoupení zaměstnanců v ozbrojených silách (4,8 %). V Česku průměrný byl podíl řemeslníků a opravářů (1,4 %) a zákonodárců a řídících pracovníků (0,3 %).

Graf 2.3 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO ve Středočeském kraji a v Česku v roce 2025[1)]

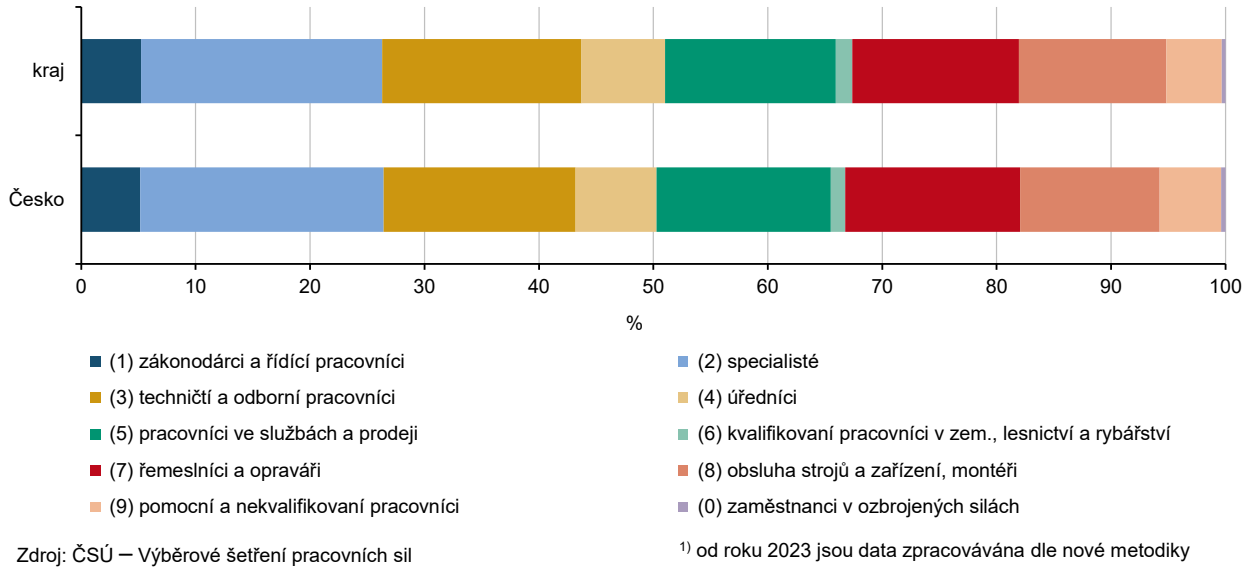

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracovávána dle nové metodiky

Výrazně rostlo zastoupení vysokoškoláků v populaci, kraj vykázal 3. nejvyšší podíl.

Vzdělanost obyvatelstva se dlouhodobě zvyšuje, což dokazuje vývoj podílu vysokoškolsky vzdělaných (vč. vyššího odborného vzdělání) na obyvatelstvu ve věku 15 a více let, který vzrostl ve Středočeském kraji z 5,5 % v roce 1995 na téměř pětinu v posledních pěti letech. Podíl 19,8 % v roce 2025 byl mezi kraji třetí nejvyšší, po Praze (44,9 %) a Jihomoravském kraji (26,1 %). Nejnižší podíl vysokoškoláků v populaci starší 15 let byl patrný v Karlovarském a Ústeckém kraji (11,8 %, resp. 12,5 %).

Středoškoláci s maturitou jsou nejpočetnější vzdělanostní skupinou ve středočeské populaci.

Podíl osob se středoškolským vzděláním s maturitou byl mezi kraji 7. nejvyšší, zvýšil se z 25,9 % v roce 1995 na 34,0 % v roce 2025. V případě středoškoláků bez maturity došlo ke snížení podílu ze 41,6 % v roce 1995 na 31,8 % v roce 2025. Je patrné, že se tyto dvě kategorie vyměnily na prvním místě, zatímco před třiceti lety dominovaly ve středočeské populaci starší 15 let osoby se středoškolským vzděláním bez maturity, v současnosti to jsou středoškoláci s maturitou.

Podíl osob se základním vzděláním se snížil téměř na polovinu.

Podíl osob se základním vzděláním se ve Středočeském kraji snížil téměř na polovinu, a to z 26,7 % v roce 1995 na 14,3 % v roce 2025. Mezi kraji se jednalo o 4. nejvyšší podíl, vysoké zastoupení bylo ovlivněno skutečností, že Středočeský kraj vyniká nejvyšším podílem mladistvých osob v populaci. Nejnižší podíl byl dosažen v Praze (8,7 %), nejvyšší v Ústeckém a Karlovarském kraji (20,3 %, resp. 18,0 %).

Mezi středočeskými ženami bylo více zastoupeno vysokoškolské vzdělání a střední s maturitou než mezi muži.

Středočeské ženy vykazovaly vyšší vzdělanostní úroveň než středočeští muži. Mezi ženami bylo více zastoupeno střední vzdělání s maturitou (36,7 % oproti 31,1 % u mužů) a vysokoškolské vzdělání (22,2 % oproti 17,3 % u mužů). Mezi muži naopak výrazně dominovalo střední vzdělání bez maturity (38,8 % oproti 25,3 % u žen).

Kartogram 2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a pohlaví v krajích v roce 2025

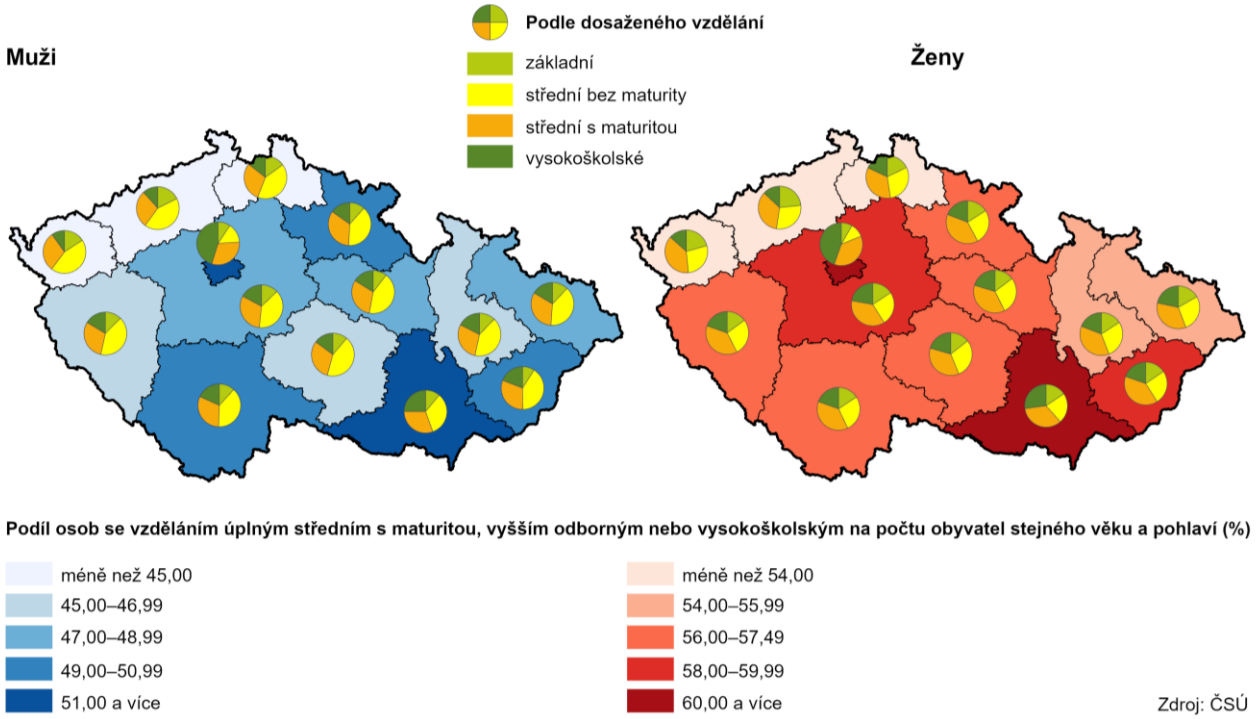

Pracovní síla byla tvořena ze čtvrtiny vysokoškolsky vzdělanými osobami, populace starší 15 let pouze z pětiny.

Vzdělanostní struktura pracovní síly vykázala vyšší vzdělanostní úroveň než populace jako celek. Výrazně více byli zastoupeni vysokoškoláci, kteří tvořili více než čtvrtinu pracovní síly (26,1 %) oproti pětině (19,8 %) v populaci, vyšší podíl byl také středoškoláků s maturitou (38,2 % oproti 34,0 % v populaci). Naopak výrazně méně, ve srovnání s celkovou populací starší 15 let, bylo v rámci pracovní síly osob se základním nebo žádným vzděláním (4,9 % oproti 14,3 %). Podíl středoškoláků bez maturity byl v obou případech podobný (30,8 % u pracovní síly a 31,8 % v populaci).

Mezi zaměstnanými byl více než dvojnásobný podíl vysokoškoláků než mezi nezaměstnanými. Nezaměstnaní vykázali více než 6násobný podíl osob se základním vzděláním.

Velký rozdíl byl patrný při srovnání vzdělanostní struktury zaměstnaných a nezaměstnaných osob, vzdělanostní úroveň nezaměstnaných byla výrazně nižší. Mezi zaměstnanými byli více než dvojnásobně zastoupeni vysokoškoláci (26,3 %) než mezi nezaměstnanými (11,1 %) a rovněž středoškoláci s maturitou vykázali mezi zaměstnanými vyšší podíl (38,3 %) než mezi nezaměstnanými (33,1 %). Osoby se základním nebo žádným vzděláním byly naopak více zastoupeny mezi nezaměstnanými, v rámci nichž spadala do kategorie nejnižšího vzdělání více než čtvrtina osob (28,5 %); na rozdíl od zaměstnaných, kde mělo základní vzdělání pouze 4,6 % osob. Celkově se v průběhu času výrazně zvýšila vzdělanost zaměstnaných. Na jedné straně je celospolečenským trendem, že lidé dosahují vyšší úrovně vzdělání, a na straně druhé odcházejí do důchodu skupiny obyvatel s nižším vzděláním. Podíl vysokoškoláků mezi zaměstnanými se zvýšil ve Středočeském kraji od roku 1995 ze 7,5 % na 26,3 % v roce 2025.

S rostoucím vzděláním klesala nezaměstnanost, ve všech vzdělanostních skupinách byla nezaměstnanost nižší než v Česku.

Nejvyšší specifickou míru nezaměstnanosti podle vzdělání vykazovala v roce 2025 skupina s nejnižším vzděláním, tj. se základním vzděláním (8,53 %). Následovaly osoby se středním vzděláním bez maturity (1,31 %), osoby s maturitou (1,28 %) a vysokoškolsky vzdělané osoby (0,63 %). I ve Středočeském kraji tedy platilo obecné pravidlo, že se vzrůstající úrovní vzdělání se míra nezaměstnanosti snižuje. Oproti republikovému průměru dosahovaly všechny vzdělanostní skupiny ve Středočeském kraji nižšího podílu nezaměstnaných osob. V Česku činily specifické míry nezaměstnanosti u základního vzdělání 13,48 %, u středního vzdělání bez maturity 3,17 %, s maturitou 2,08 % a u vysokoškolského vzdělání 1,34 %.

Graf 2.4 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání ve Středočeském kraji a Česku[1)]

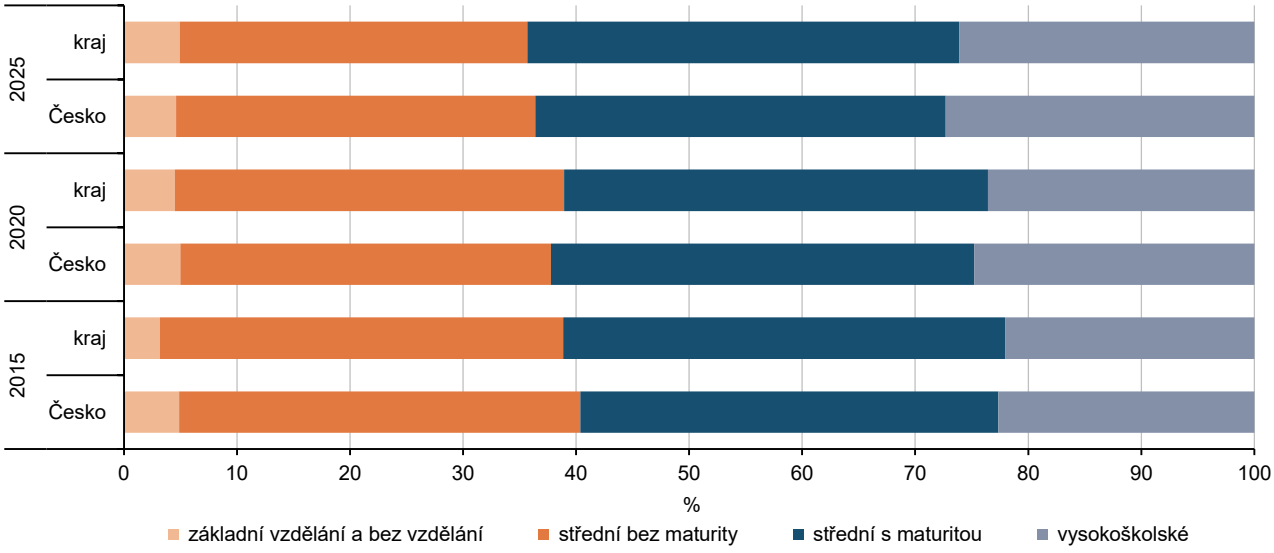

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracována dle nové metodiky, data za rok 2022 byla přepočítána zpětně jen pro účely meziročního srovnání roků 2023 a 2022

Nejvíce narostl mezi zaměstnanými podíl nejstarší věkové skupiny a snížil se podíl i počet nejmladších.

Nejpočetnější věkovou skupinou zaměstnaného obyvatelstva byli v kraji v roce 2025 občané ve věku 45 až 59 let (42,1 %) a dále 30 až 44 let (35,1 %). Zatímco u kategorie 30 až 44 let docházelo dlouhodobě ke snižování podílu, věková kategorie 45 až 59 let zaznamenala naopak nárůst. V roce 2021 přitom došlo k výměně na prvním a druhém místě, do roku 2020 vykazovala vyšší podíl mladší kategorie zaměstnaných 30 až 44 let. Stárnutí skupiny zaměstnaných osob dokládá i vývoj u zbývajících dvou věkových kategorií nejmladších a nejstarších zaměstnaných, kde také probíhaly výrazné změny v zastoupení. V nejmladší kategorii zaměstnaných ve věku 15 až 29 let docházelo nejen ke snižování jejich podílu (na 12,3 % v roce 2025 oproti 27,8 % v roce 2000), ale zároveň ke snížení absolutního počtu. Naopak podíl nejstarších zaměstnaných ve věku 60 a více let během 25 let výrazně vzrostl z 2,3 % v roce 2000 na 10,6 % v roce 2025. I přes výrazný nárůst nejstarší věkové kategorie zaměstnaných zůstal její podíl ve srovnání s Českem (11,5 %) podprůměrný. Nadprůměrný podíl vykázala naopak věková skupina 30 až 44 let a 45 až 59 let.

Graf 2.5 Obyvatelstvo Středočeského kraje podle ekonomické aktivity a věku

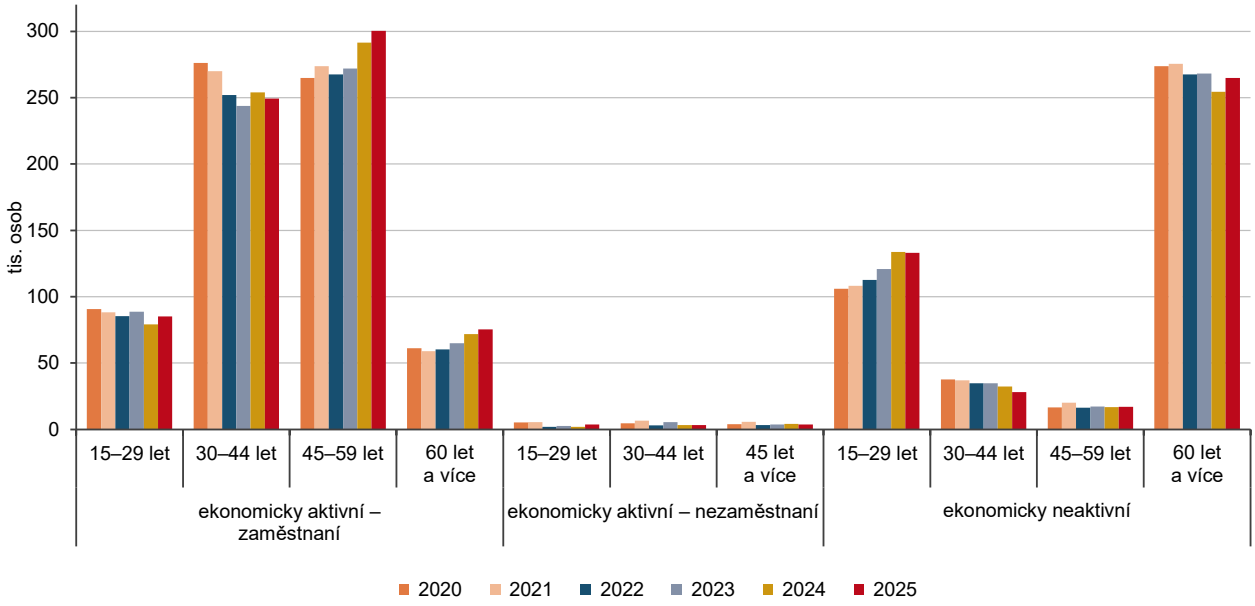

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracována dle nové metodiky, data za rok 2022 byla přepočítána zpětně jen pro účely meziročního srovnání roků 2023 a 2022

Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl v nejmladší věkové kategorii.

Specifická míra nezaměstnanosti se snižovala s rostoucím věkem, výjimkou se stala v roce 2025 nejstarší kategorie 60 a více let. Nejvyšší hodnoty (4,2 %) dosáhla v roce 2025 nejmladší věková kategorie 15 až 29 let. U osob ve věku 30 až 44 let činila míra nezaměstnanosti 1,3 %, ve věku 45 až 59 let 0,9 %. Do roku 2024 vykazovala nejnižší míru nezaměstnanosti věková kategorie 60letých a starších, v roce 2025 však byla vystřídána kategorií 45 až 59 let a nejstarší věková kategorie zaznamenala až druhou nejnižší míru 1,2 %. Pořadí věkových kategorií bylo v kraji stejné jako v rámci celého Česka, samotné míry byly ve všech věkových kategoriích v kraji nižší, než činil republikový průměr (15–29 let 6,4 %, 30–44 let 2,6 %, 45–59 let 1,9 %, 60 a více let 2,0 %).

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti byla mezi kraji úplně nejnižší.

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti dosáhla ve Středočeském kraji v roce 2025 hodnoty 1,5 %, což byla o 1,3 p. b. nižší hodnota, než činil průměr za

Česko (2,8 %). Mezi kraji se jednalo o nejnižší hodnotu. Naopak nejvyšší míra byla zaznamenána v krajích Ústeckém (4,8 %) a Karlovarském (4,7 %).

Graf 2.6 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji

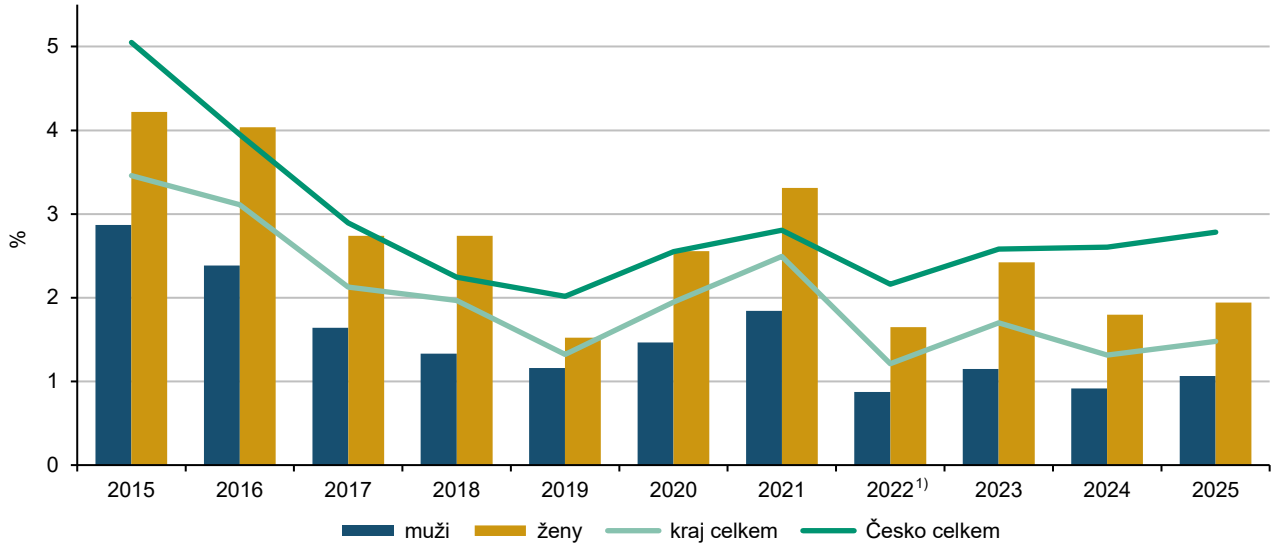

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Obecná míra nezaměstnanosti klesla z hodnot kolem 8 % z konce 90. let pod 2% hranici.

Obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 1999 (8 %), následně průběžně klesala a v roce 2008 se dostala na hodnotu 2,6 %. V letech 2009 až 2014 se pohybovala kolem 5% hranice a od roku 2015 docházelo každoročně k poklesu na minimum 1,3 % v roce 2019. V covidových letech 2020 a 2021 však průměrná roční míra nezaměstnanosti vzrostla až na 2,5 %. Ještě lépe byl nárůst patrný při pohledu na čtvrtletní údaje, maximální míra byla zaznamenána v prvním čtvrtletí roku 2021 ve výši 3,5 %. V posledních čtyřech letech 2022–2025 se ale opět průměrné roční míry pohybovaly pod 2% hranicí, stejně jako míry za jednotlivá čtvrtletí, s jediným výkyvem v 1. čtvrtletí 2023, kdy se přes tuto hranici obecná míra nezaměstnanosti přehoupla (2,2 %).

Muži vykázali mezi kraji nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti, středočeské ženy se o první místo dělily s pražskými.

U mužů byla patrná nižší obecná míra nezaměstnanosti než u žen. Středočeští muži vykázali mezi kraji nejnižší hodnotu (1,1 %), nevyšší obecnou míru nezaměstnanosti zaznamenali muži z kraje Karlovarského (5,1 %) a Moravskoslezského (4,2 %). Středočeské ženy se o první místo dělily s hl. m. Prahou, obecná míra nezaměstnanosti činila v těchto dvou krajích 1,9 %. Nejvyšší hodnota byla naopak dosažena v případě žen v krajích Ústeckém (5,9 %) a Libereckém (4,4 %).

Podíl ekonomicky neaktivních osob byl mezi kraji třetí nejnižší.

Osoby ekonomicky neaktivní tvořily v roce 2025 podíl 38,1 % na populaci ve věku 15 a více let, což byla třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (33,6 %) a Karlovarském kraji (37,3 %). Nejvyšší podíl vykázal Zlínský kraj (41,7 %), republikový průměr činil 39,0 %. Počet ekonomicky neaktivních osob se mezi lety 2000 a 2011 postupně zvyšoval z 370,3 tisíc osob v roce 2000 na maximum 429,3 tisíc v roce 2011. Následně došlo ke třem meziročním poklesům na 425,9 tisíc v roce 2014. V dalších deseti letech převažovaly nárůsty nad poklesy a v posledním roce 2025 bylo dosaženo historického maxima 443,0 tis. osob.

Mezi ekonomicky neaktivními převažovaly ženy a osoby ve věku 60 a více let.

Většinu osob mimo pracovní sílu tvořily nejmladší a nejstarší věkové kategorie. Tři pětiny (59,8 %) ekonomicky neaktivních tvořily osoby ve věku 60 a více let, nejmladší

věková kategorie 15 až 29 let byla zastoupena 30,1 %. Mezi ekonomicky neaktivními převažovaly ženy (58,9 %), což bylo méně než v celé republice (59,5 %).

Graf 2.7 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí ve Středočeském kraji

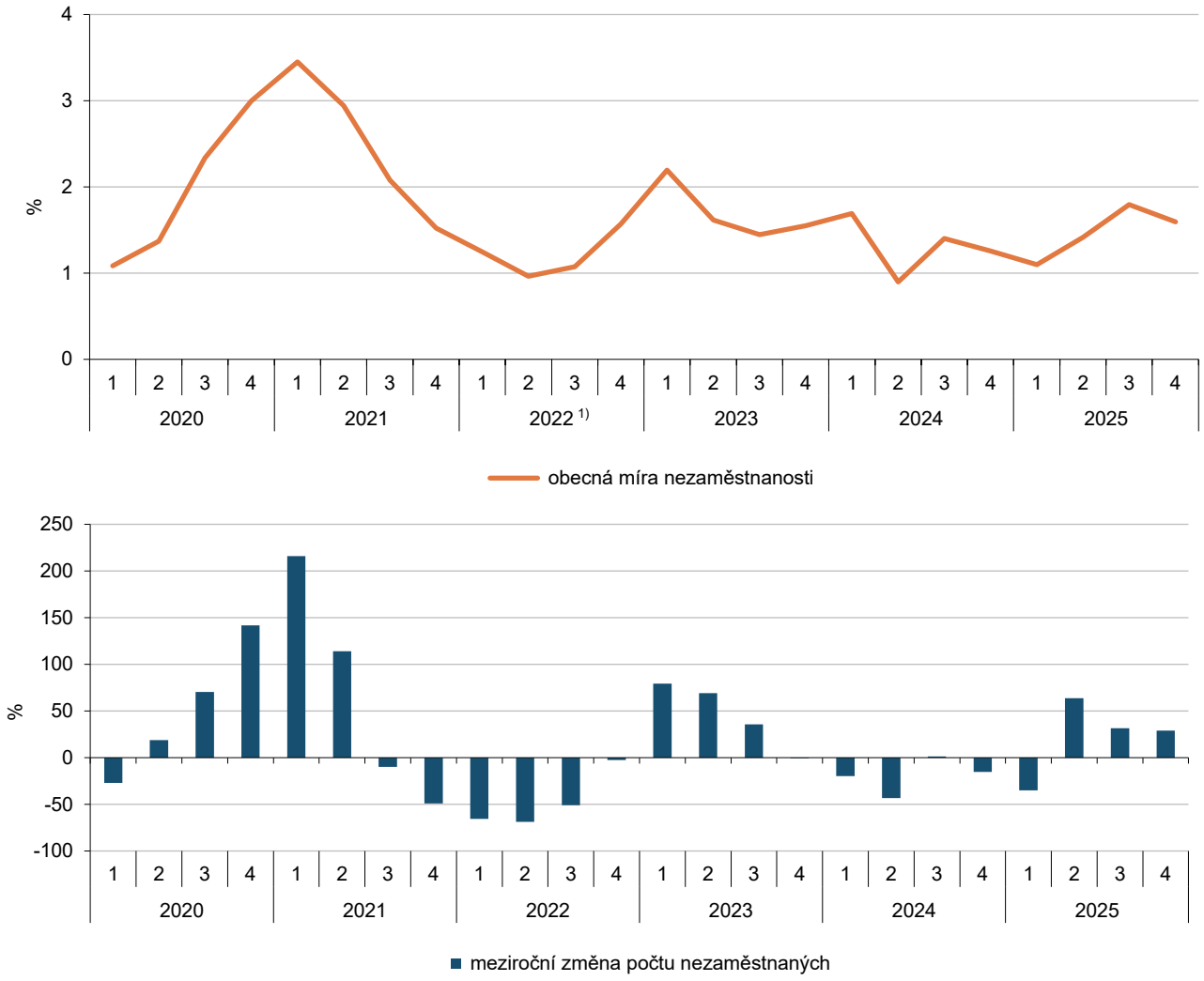

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Zaměstnanost cizinců

Počet středočeských cizinců zaměstnanců i živnostníků rostl, jejich podíl na republikovém počtu byl druhý nejvyšší mezi kraji.

Ve Středočeském kraji bylo podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva průmyslu a obchodu ke konci roku 2025 v rámci pracovněprávních vztahů celkem 152 858 cizinců v postavení zaměstnanců a 18 068 cizinců s platným živnostenským oprávněním. Jejich počet v průběhu posledních 5 let vzrostl o 42,1 % resp. o 59,7 %. Podíl Středočeského kraje na republikovém počtu cizinců v postavení zaměstnanců činil 16,3 %, což představovalo 2. nejvyšší podíl po hl. m. Praze, kam se soustředila třetina cizinců zaměstnanců (33,6 %). Nejnižší podíl vykázal naopak kraj Zlínský (2,1 %). V případě cizinců s platným živnostenským oprávněním se Středočeský kraj podílel 12,4 % na republikovém počtu, což představovalo rovněž 2. nejvyšší podíl po Praze, kam se koncentrovalo 43,2 % cizinců živnostníků. Nejméně to bylo v Kraji Vysočina (1,7 %).

Graf 2.8 Zaměstnaní cizinci ve Středočeském kraji k 31. 12. 2025

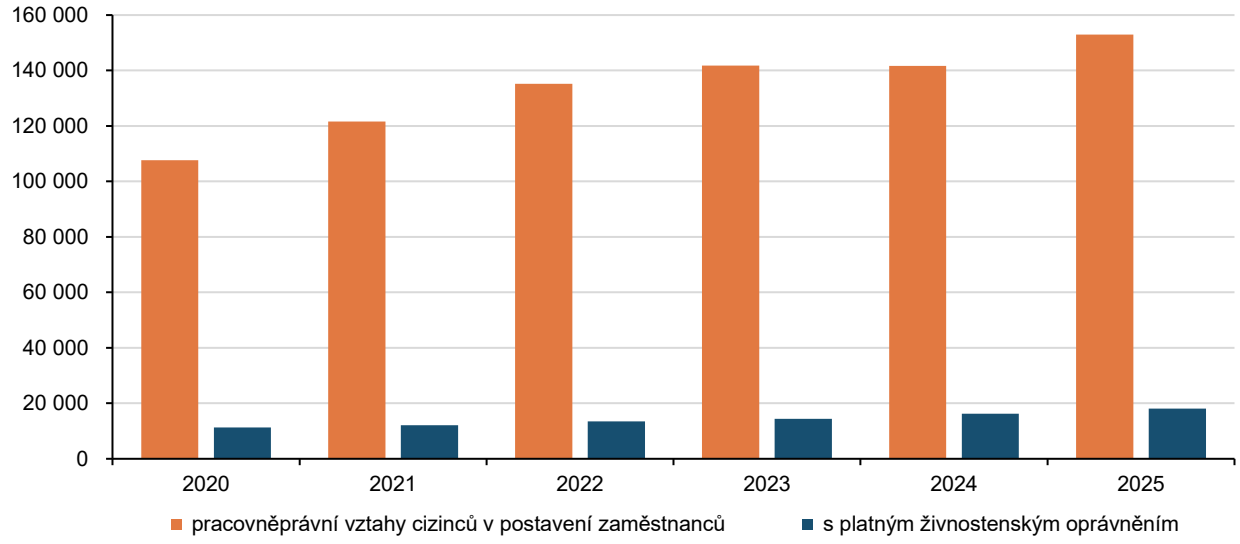

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nezaměstnanost

V roce 2025 vzrostl počet uchazečů v kraji na 10leté maximum.

Na konci roku 2025 bylo podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) ve Středočeském kraji evidováno na úřadech práce celkem 39 663 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů po roce 2013 každoročně klesal, v tomto roce byla dosažena historicky nejvyšší hodnota 61 681 uchazečů. Po šestiletém období poklesu došlo v roce 2020 k 40% nárůstu počtu uchazečů, na což měla vliv opatření související s epidemií covid-19. V roce 2021 zaznamenal počet uchazečů pokles (o 12,4 %), od roku 2022 ale opět každoročně rostl. Po posledním vysokém 17,5% meziročním nárůstu se v roce 2025 počet uchazečů přiblížil 40tisícové hranici a dostal se tak na desetileté maximum.

Mezi uchazeči převažovaly ženy.

Mezi uchazeči převažovaly ženy (54,6 %), jejich podíl od roku 2021 rostl a v roce 2024 dosáhl maximální hodnoty 55,7 % za poslední čtvrtstoletí. V posledním sledovaném roce 2025 ale došlo k poklesu o 1,1 p. b.

V roce 2025 vzrostl podíl nezaměstnaných osob na nejvyšší hodnotu po roce 2016.

Podíl nezaměstnaných osob[3] činil 3,95 % ke konci roku 2025. Podíl nezaměstnaných od roku 2014 klesal, na konci roku 2019 se dostal na nejnižší hodnotu (2,44 %) zaznamenanou od poloviny 90. let minulého století. Pak se ale v roce 2020 projevila opatření v souvislosti s epidemií covid-19 a došlo k nárůstu nezaměstnanosti na 3,52 %. Nad hranicí 3 % nezaměstnanost zůstala i v následujících letech a během posledních dvou meziročních nárustů o 0,18 a 0,59 p. b. se v roce 2025 dostala na nejvyšší hodnotu zaznamenanou po roce 2016.

Podíl nezaměstnaných žen převyšoval podíl nezaměstnaných mužů; rozdíl byl mezi kraji 3. nejvyšší.

Podíl nezaměstnaných osob dosahoval téměř neustále vyšších hodnot v případě žen než mužů. Výjimkou byly pouze roky 2009 a 2010, kdy klesl podíl nezaměstnaných žen pod hodnotu podílu nezaměstnaných mužů, jednalo se však pouze o nepatrný rozdíl 0,09 p. b. Nejvíce převyšoval podíl nezaměstnaných žen hodnotu u mužů v letech 2022 až 2025, kdy se jednalo o rozdíl více než 0,8 p. b. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných mužů 3,54 % a nezaměstnaných žen 4,36 %, což znamenalo mezi kraji 3. nejvyšší rozdíl o 0,83 p. b. Krajem s úplně nejvyšším

[3] Podíl nezaměstnaných osob = podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku

rozdílem (1,69 p. b.) byl kraj Ústecký. Naopak jediným krajem, kde panovala opačná situace a nezaměstnanost mužů převyšovala nezaměstnanost žen (o 0,07 p. b.), byl ke konci roku 2025 Moravskoslezský kraj.

Kartogram 2.2 Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2021 až 2025 (stav k 31. 12.)

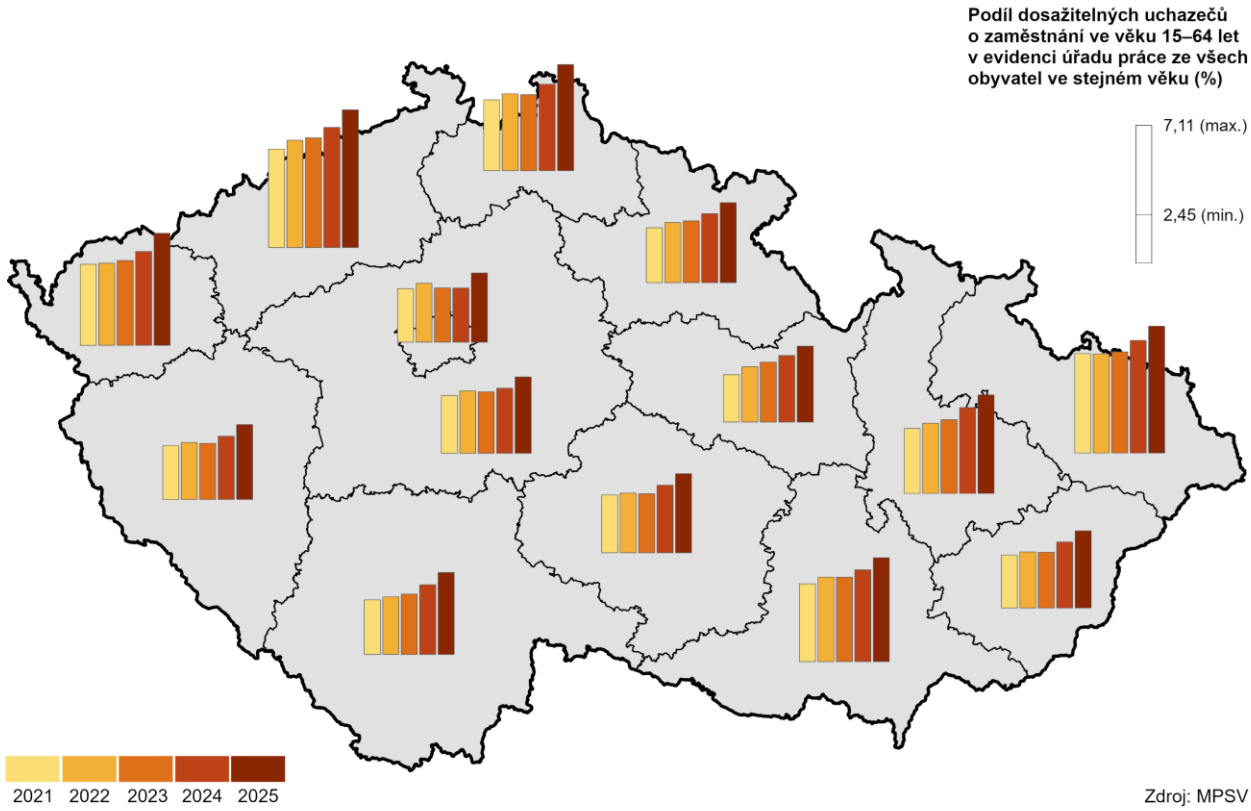

Graf 2.9 Podíl nezaměstnaných osob* ve Středočeském kraji (roční průměr)

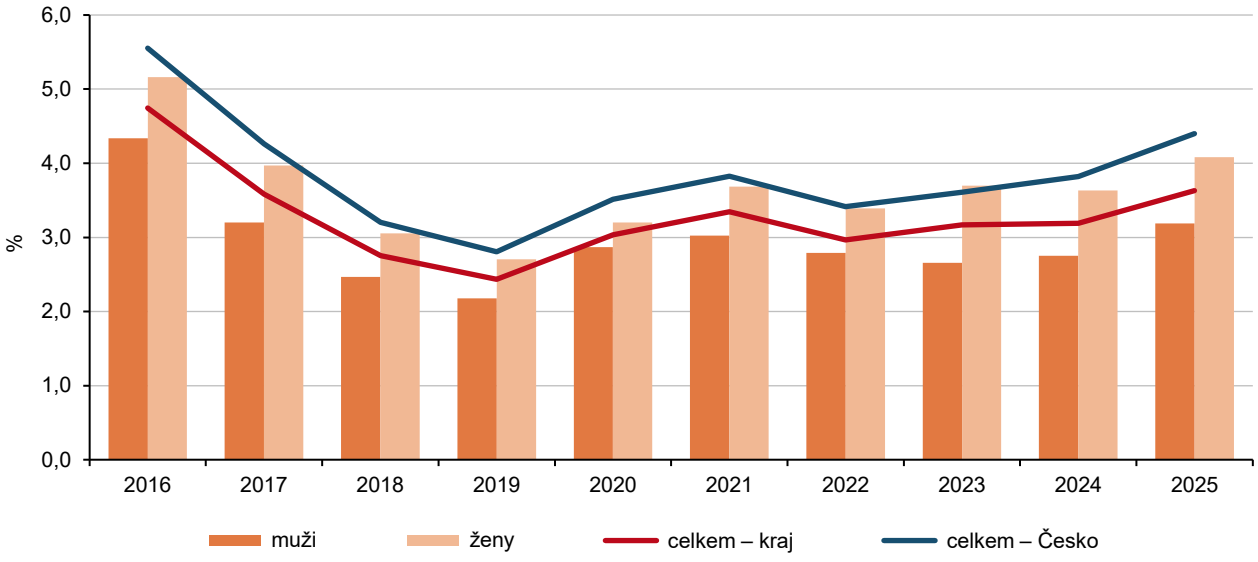

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných osob se trvale držel pod průměrem za Česko.

Nezaměstnanost ve Středočeském kraji byla od roku 1993 nižší než v rámci celé republiky. V roce 2005 se Středočeský kraj dostal na druhou nejnižší míru nezaměstnanosti mezi všemi kraji, hned po hl. m. Praze. Do té doby byla pozice kraje horší. Druhou nejlepší pozici si Středočeský kraj držel až do roku 2011. Od roku 2012 se začal propadat hlouběji na mezikrajském žebříčku až na 7. nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných osob v letech 2019 a 2020, 8. nejnižší v letech 2021 a 2022 a na konci roku 2023 opět 7. nejnižší. V posledních dvou sledovaných letech se postavení kraje zlepšilo, v roce 2024 byl podíl nezaměstnaných osob mezi kraji třetí nejnižší a v roce 2025 čtvrtý nejnižší.

V roce 2025 byl podíl nezaměstnaných osob mezi kraji 4. nejnižší po Praze a krajích Plzeňském a Pardubickém.

Především v letech 2014 až 2019, kdy docházelo k intenzivnímu poklesu nezaměstnanosti, se rozdíly mezi kraji stíraly, a tudíž byly rozdíly v hodnotách podílů nezaměstnanosti na předních příčkách minimální. Zatímco v roce 2013 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšším a nejnižším podílem nezaměstnaných osob 6,3 p. b., v roce 2019 se jednalo pouze o 2,5 p. b. V posledních letech se ale nůžky opět rozevíraly a v roce 2025 činil rozdíl 3,4 p. b. Krajem s nejnižším podílem nezaměstnaných osob byla v posledních třech letech 2023 až 2025 Praha (3,58 % v roce 2025), která se vrátila na první místo po propadu v předchozích třech letech 2020 až 2022. Před Středočeský kraj se ke konci roku 2025 dostaly ještě kraje Plzeňský a Pardubický. Nejvyšší nezaměstnaností naopak trpěl kraj Ústecký (7,11 %), který stojí dlouhodobě na nejhorší pozici, pouze v letech 2017 až 2019 ho vystřídal kraj Moravskoslezský.

Graf 2.10 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2025

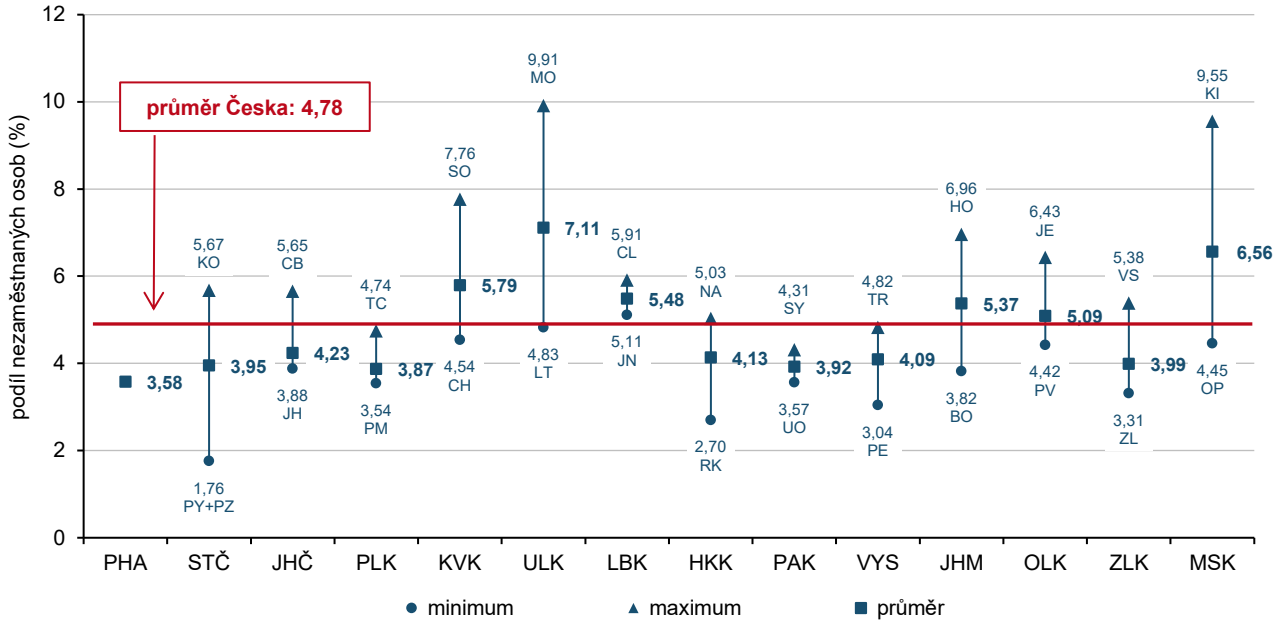

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejnižší nezaměstnanost v kraji i celém Česku zaznamenaly okresy Praha-východ a Praha-západ.

Na vývoj nezaměstnanosti ve Středočeském kraji má hlavní vliv především dostupnost pracovního trhu hlavního města, v případě Mladoboleslavska pak trh vázaný na celorepublikově významný podnik automobilového průmyslu. Nejnižší podíl nezaměstnaných osob zaznamenaly na konci roku 2025 okresy Praha-východ a Praha-západ (1,76 %; od roku 2025 jsou publikována všechna data sloučená za oba okresy dohromady), Benešov (3,39 %) a Mladá Boleslav (3,42 %). Tyto okresy se umístily zároveň na špičce celorepublikového žebříčku, patřilo jim první, páté a sedmé místo. Středočeským okresem s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob byl ke konci roku 2025 okres Kolín s podílem 5,67 % nezaměstnaných, to

představovalo 17. nejvyšší hodnotu mezi všemi okresy Česka. Nejvyšší hodnotu na celostátním žebříčku dosáhl okres Most (9,91 %).

Kraj zaznamenal třetí nejvyšší rozptyl podílu nezaměstnaných osob mezi okresy.

Rozptyl podílu nezaměstnaných osob v okrese s nejvyšším (Kolín) a nejnižším (Praha-východ a Praha-západ) podílem činil v roce 2025 ve Středočeském kraji 3,91 p. b., což byl třetí nejvyšší rozptyl po Moravskoslezském (5,10 p. b.) a Ústeckém kraji (5,09 p. b.). Nejnižší rozptyl byl naopak zaznamenán v Pardubickém kraji (0,74 p. b.).

Kartogram 2.3 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví v okresech k 31. 12. 2025

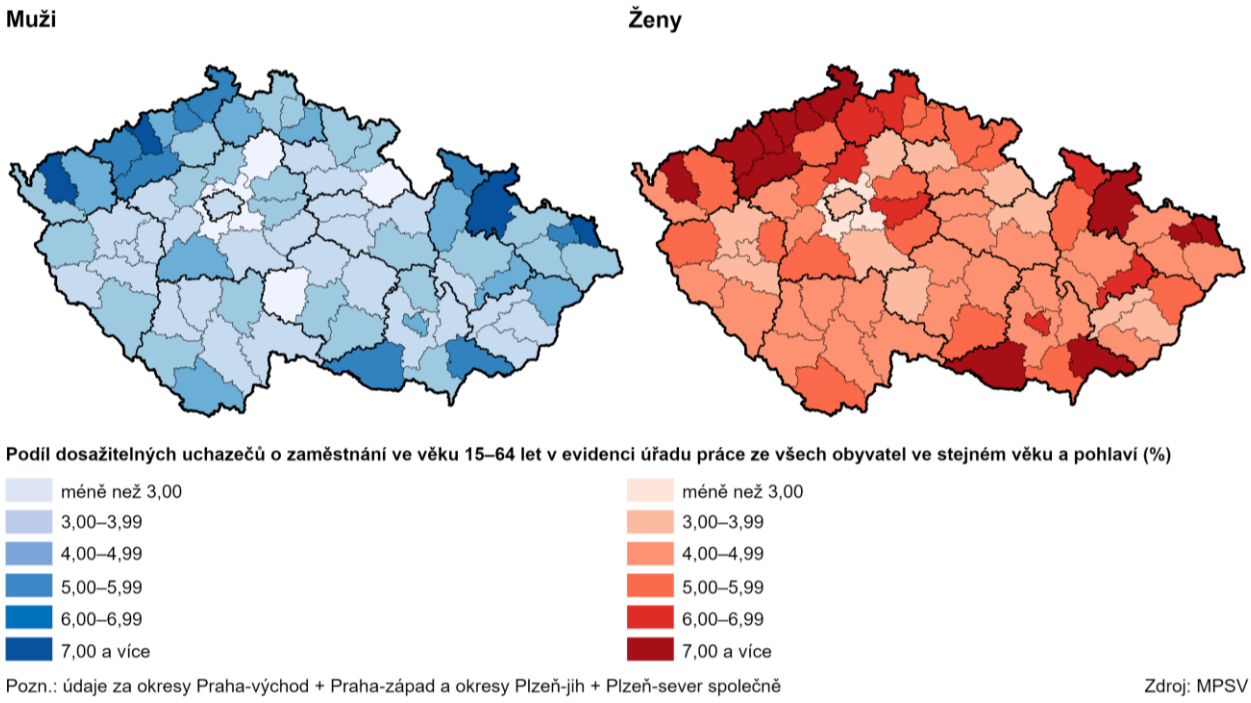

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Graf 2.11 Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje k 31. 12. 2025

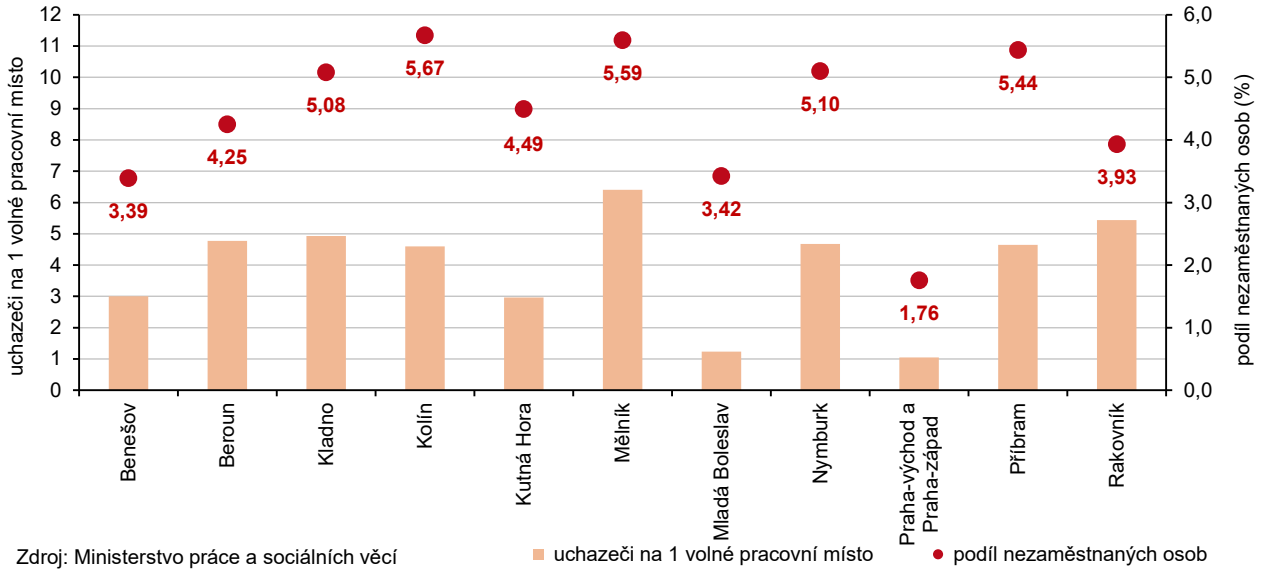

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Příbramsko představovalo jediný okres v kraji, kde byla nezaměstnanost mužů vyšší než nezaměstnanost žen.

Podíl nezaměstnaných osob v kraji byl vyšší u žen (4,36 %) než u mužů (3,54 %). To platilo ve všech okresech Středočeského kraje kromě Příbramska, kde byla nezaměstnanost mužů nepatrně vyšší o 0,01 p. b. Všechny ostatní okresy zaznamenaly vyšší podíl nezaměstnaných žen, s nejvyšším rozdílem v okrese Kolín (o 1,67 p. b.). Mezi všemi 77 okresy Česka rovněž převažovaly okresy s vyšší nezaměstnaností žen než mužů (65 okresů), největší rozdíl zaznamenal okres Most (o 2,72 p. b.). Pouze 12 okresů Česka zaznamenalo vyšší nezaměstnanost mužů než žen, přičemž největšího rozdílu bylo dosaženo v okrese Karviná (o 1,07 p. b.).

Kartogram 2.4 Podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje v letech 2021 až 2025 (stav k 31. 12.)

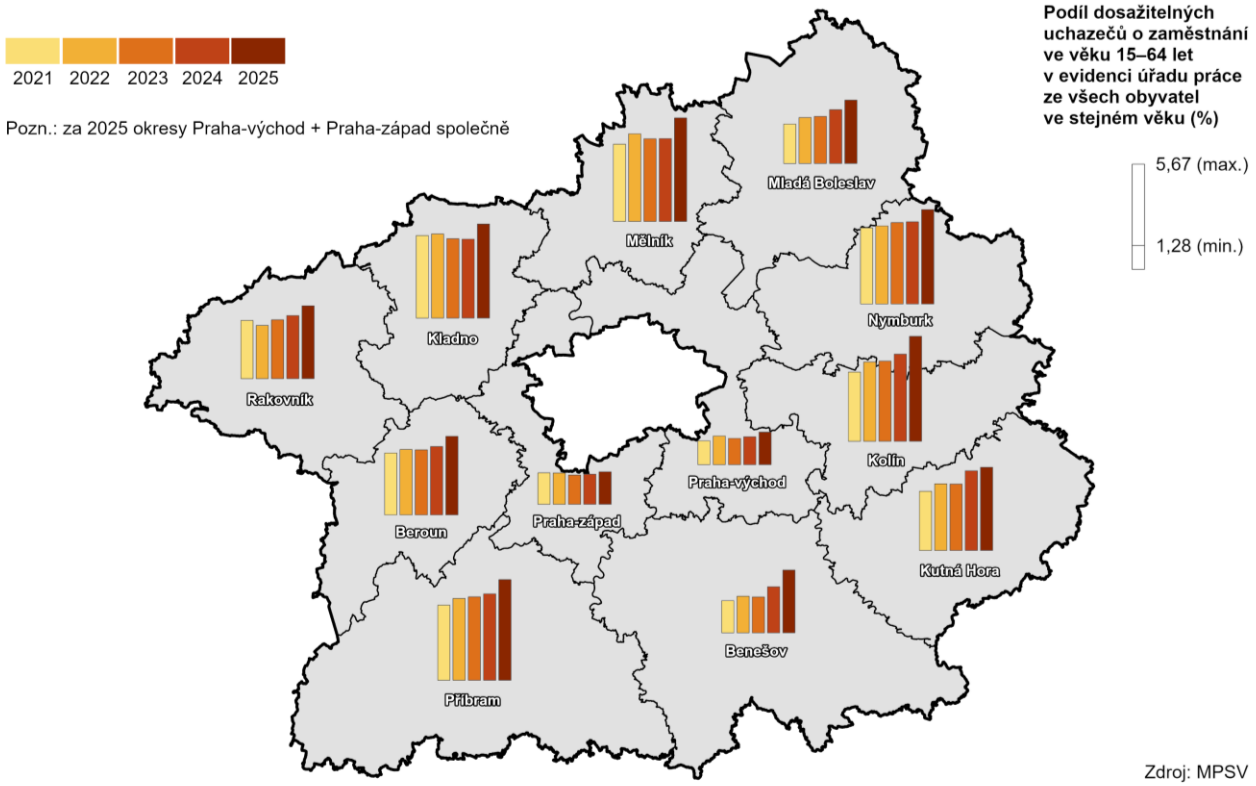

Každé šesté volné pracovní místo Česka se nacházelo ve Středočeském kraji.

Ke konci roku 2025 bylo ve Středočeském kraji celkem 13 964 volných pracovních míst, 16,0 % z celkového republikového počtu. K 1. lednu 2025 došlo na základě novely zákona o zaměstnanosti k zavedení maximální lhůty, po kterou je možné vést volné pracovní místo v evidenci Úřadu práce ČR. Podle této úpravy je neobsazené volné pracovní místo vedeno v evidenci po dobu maximálně 6 měsíců. V důsledku automatické expirace volných pracovních míst byl patrný skokový pokles v lednu 2025 a srovnání údajů s předchozími roky tak není možné.

Počet volných pracovních míst dosáhl svého maxima v roce 2021, poté začal klesat.

V obecném pohledu bylo možné sledovat historicky nejvyšší počet volných pracovních míst v roce 2021, který více než trojnásobně převyšoval do té doby nejvyšší hodnotu z roku 2007. Z maxima v roce 2007 následoval ale během dvou dalších let výrazný pokles na minimální hodnotu ke konci roku 2009. V období let 2010 až 2013 docházelo pouze k pozvolnému nárůstu počtu volných pracovních míst, od roku 2014 však následoval strmý růst. Z minima v roce 2009 se tak počet volných pracovních míst dostal do konce roku 2021 na téměř 19násobek. V následujících letech se vývoj obrátil a počet volných pracovních míst klesal.

Polovina volných pracovních míst byla soustředěna do tří okresů.

Polovina volných pracovních míst kraje byla ke konci roku 2025 soustředěna pouze do tří okresů – Praha-východ, Praha-západ (dohromady 4 292) a Mladá Boleslav (2 627). Naopak nejméně pracovních míst bylo k dispozici v okrese Rakovník (269).

Kartogram 2.5 Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v okresech k 31. 12. 2025

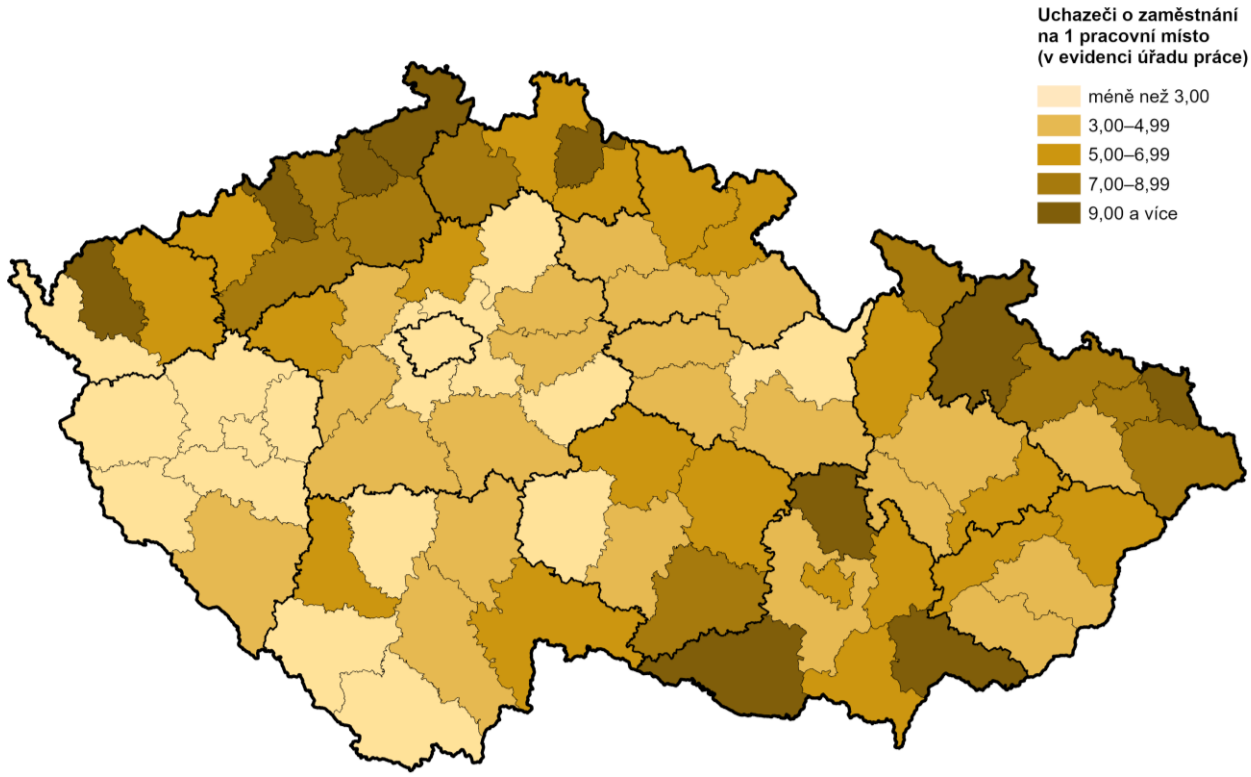

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Graf 2.12 Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo podle krajů k 31. 12. 2025

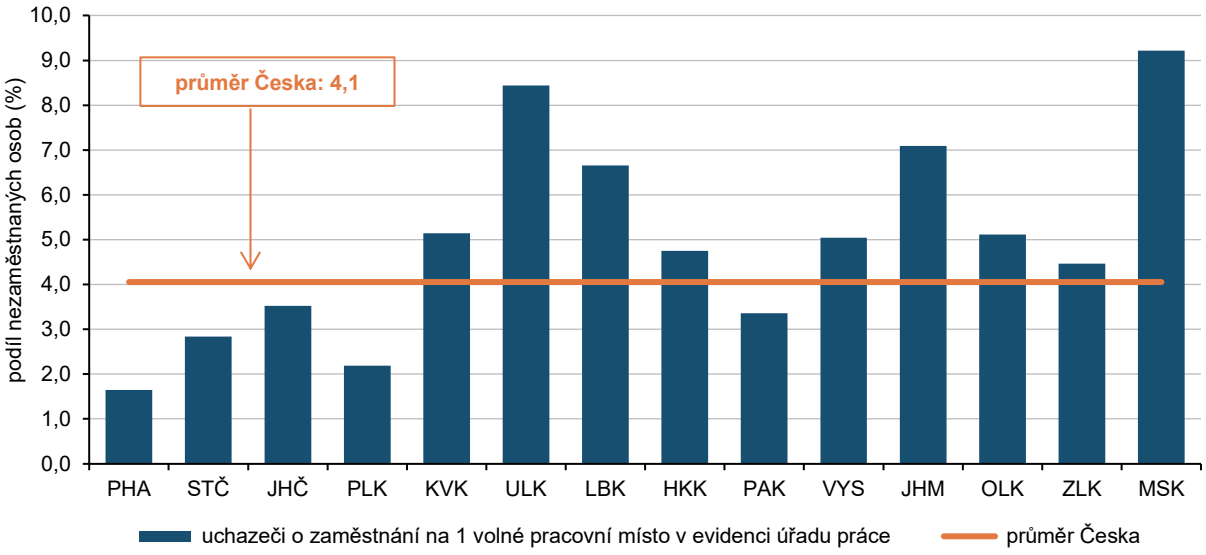

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na jedno volné pracovní místo připadal 3. nejnižší počet uchazečů mezi kraji.

Ke konci roku 2025 připadalo na jedno volné pracovní místo v kraji průměrně 2,8 uchazečů, což bylo méně, než činil průměr za Česko (4,1) a třetí nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání. Nejméně uchazečů připadalo na jedno volné pracovní místo v hl. m. Praze (1,6) a v Plzeňském kraji (2,2); nejvíce naopak v krajích Moravskoslezském (9,2) a Ústeckém (8,4).

Republikově nejnižší počet uchazečů na 1 pracovní místo zaznamenaly okresy v zázemí Prahy.

Mezi středočeskými okresy vykázaly nejnižší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo okresy Praha-východ, Praha-západ (1,1) a Mladá Boleslav (1,2), jednalo se zároveň o nejnižší hodnoty mezi všemi okresy Česka. Nejvyšší počet naopak zaznamenaly okresy Mělník (6,4), Rakovník (5,4) a Kladno (4,9).

Graf 2.13 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence ve Středočeském kraji (stav k 31. 12.)

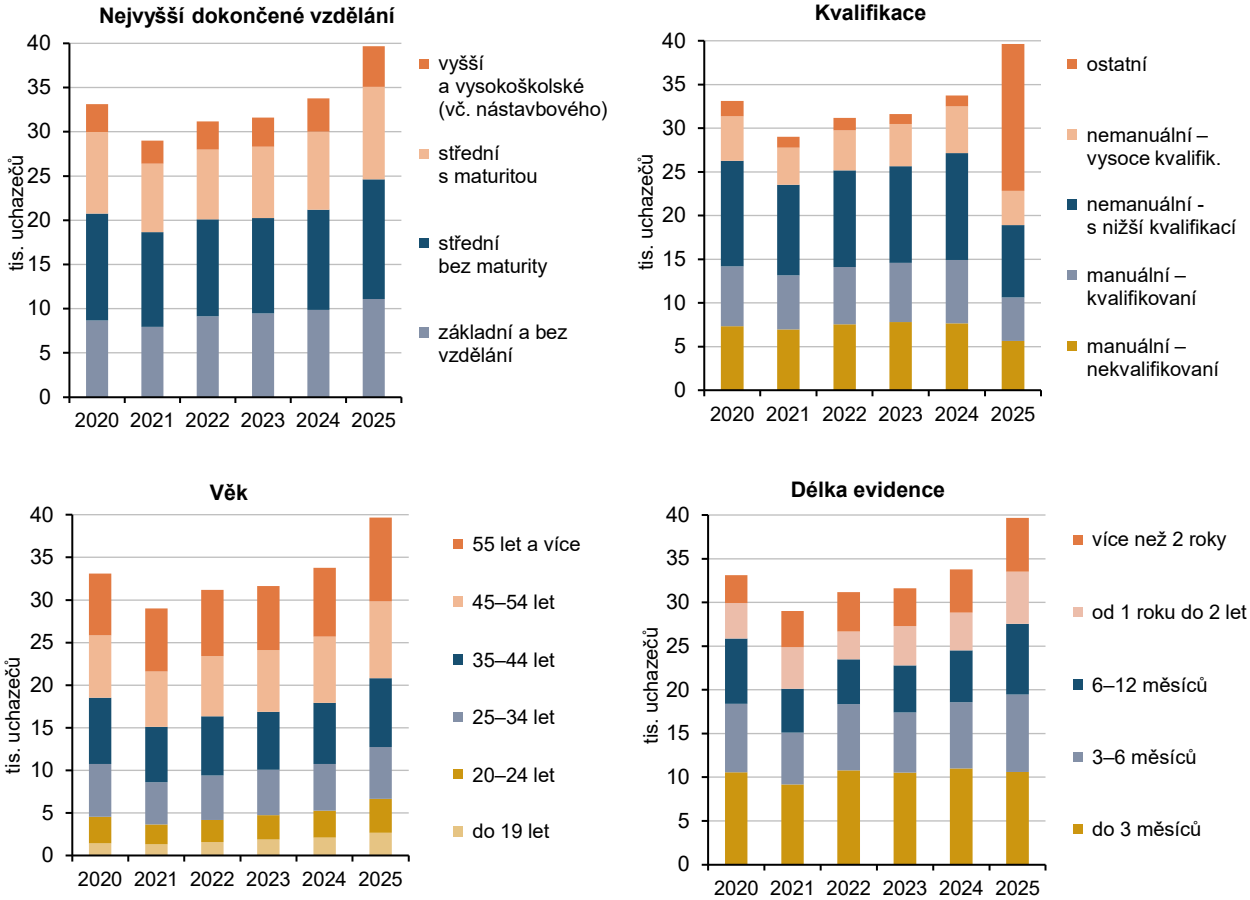

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Každý druhý nezaměstnaný byl evidovaný na úřadu práce méně než 6 měsíců; tři z deseti nezaměstnaných pak více než rok.

S rostoucí celkovou mírou nezaměstnanosti do roku 2014 docházelo ke zvyšování podílu skupiny dlouhodobě nezaměstnaných v evidenci úřadu práce (nad 1 rok) na celkovém počtu evidovaných nezaměstnaných, a naopak klesaly podíly skupin krátkodobě nezaměstnaných (do 3 měsíců a 3 až 6 měsíců). Po roce 2014, kdy došlo k obratu ve vývoji nezaměstnanosti, se trend u obou skupin obrátil. Zatímco ještě ke konci 3. čtvrtletí roku 2015 převažovali mezi uchazeči dlouhodobě nezaměstnaní (nad 1 rok) s 42,4 % nad krátkodobě nezaměstnanými do 6 měsíců s 41,3 %; v polovině roku 2020 zaznamenali výrazně vyšší (3,4násobný) podíl krátkodobě nezaměstnaní oproti dlouhodobě nezaměstnaným (63,2 % vs. 18,5 %). V souvislosti s vlivem epidemické situace a změnami na pracovním trhu se od roku 2020 začala situace opět měnit, podíl krátkodobě nezaměstnaných klesal a dlouhodobě

nezaměstnaných rostl. V polovině roku 2021 byl dosažen minimální podíl krátkodobě nezaměstnaných (45,6 %) a ve 3. čtvrtletí 2021 pak maximální podíl dlouhodobě nezaměstnaných (31,6 %), potom se vývoj opět otočil a došlo ke kolísání. Ke konci roku 2025 činil podíl krátkodobě nezaměstnaných 49,1 % a podíl dlouhodobě nezaměstnaných 30,6 %.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v populaci byl v kraji nižší než v rámci celého Česka.

Stejný vývoj vykázal i podíl dlouhodobě nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 až 64 let. Do roku 2014 vzrostl na maximum 2,74 % a od té doby postupně klesal až na minimální hodnotu koncem roku 2019, a to 0,55 %. Pak se ale opět zvyšoval (s výjimkou roku 2022) a ke konci roku 2025 dosáhl 1,27 %. Jednalo se o nižší hodnotu ve srovnání s republikovým průměrem (1,72 %) a 7. nejnižší hodnotu mezi kraji. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob v rámci populace 15 až 64 let vykázalo hl. m. Praha (1,11 %), nejvyšší naopak Ústecký kraj (3,07 %).

Zastoupení absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů bylo mezi kraji 2. nejvyšší.

Podíl absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů činil na konci roku 2025 ve Středočeském kraji 7,28 % (v Česku 6,23 %), což byla druhá nejvyšší hodnota po kraji Královéhradeckém (7,30 %). Podíl absolventů a mladistvých v posledních osmi letech každoročně rostl (vyjma roku 2022). Nejméně se na celkovém počtu uchazečů podíleli absolventi a mladiství v okresech Příbram a Beroun (shodně 6,3 %), nejvíce naopak na Rakovnicku (9,2 %).

Nejnižší podíl osob se zdravotním postižením v rámci celé republiky zaznamenalo zázemí Prahy; nejvyšší naopak Rakovnicko.

Osoby se zdravotním postižením tvořily 10,3 % uchazečů o zaměstnání (v Česku 12,3 %), jejich podíl v posledních osmi letech klesal (vyjma roku 2021). Na konci roku 2025 se jednalo o třetí nejnižší podíl po hl. m. Praze (6,5 %) a Karlovarském kraji (9,6 %); na opačném konci žebříčku stál s nejvyšším podílem Plzeňský kraj (15,2 %). Mezi středočeskými okresy vybočovalo Rakovnicko s více než pětinovým podílem (21,7 %) osob se zdravotním postižením na celkovém počtu uchazečů, jednalo se o nejvyšší hodnotu v rámci celé republiky. Naopak nejnižším podílem mezi všemi okresy Česka vynikaly okresy Praha-východ a Praha-západ (7,5).

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti byl nejnižší za posledních 10 let.

Na konci roku 2025 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 28,5 % uchazečů, což byl nejnižší podíl za posledních 10 let. Jednalo se o hodnotu nad republikovým průměrem (25,4 %) a mezi kraji 7. nejvyšší. Nejvyšší zastoupení uchazečů majících nárok na podporu zaznamenaly kraje Vysočina (31,7 %) a Pardubický (30,9 %), nejnižší naopak kraje Ústecký (18,5 %) a Karlovarský (18,9 %). V rámci středočeských okresů mělo nejméně uchazečů nárok na podporu na Kladensku (23,4 %), nejvíce v okrese Benešov (36,0 %).

Mezi uchazeči o zaměstnání rostl podíl mladých do 25 let a zároveň 55 a víceletých.

Mezi středočeskými uchazeči o zaměstnání byla ke konci roku 2025 nejvíce zastoupena nejstarší věková skupina 55 a více let, tvořila téměř čtvrtinu všech uchazečů (24,8 %). Druhou nejpočetnější skupinu představovala věková kategorie 45–54 let (22,7 %). O tom, že se věková skladba uchazečů v čase proměňovala, svědčí porovnání se situací před deseti lety, kdy se nejvíce uchazečů nacházelo v mladší věkové skupině 35–44 let. Tato věková skupina byla ke konci roku 2025 až třetí nejpočetnější (20,4 %). Během posledních 10 let se proměnilo i zastoupení dvou nejmladších věkových skupin uchazečů. Zatímco v roce 2015 byla výrazně početnější skupina 25–34 let, ke konci roku 2025 bylo více uchazečů v kategorii do 25 let (16,7 %) a ve věku 25–34 let bylo uchazečů úplně nejméně (15,3 %).

Mladí uchazeči do 35 let tvořili 4. nejnižší podíl mezi kraji, starší uchazeči od 55 let naopak 7. nejvyšší.

Při mezikrajském porovnání věkové struktury uchazečů vycházel ve Středočeském kraji 4. nejnižší podíl mladých uchazečů ve věku do 35 let na celkovém počtu uchazečů (32,1 %). Nejvyšší zastoupení mladých mezi uchazeči zaznamenal

Ústecký kraj (35,8 %) a nejnižší Moravskoslezský kraj (29,6 %). Naopak v případě starších uchazečů ve věku 55 a více let vykázal Moravskoslezský kraj nejvyšší podíl (28,4 %), nejnižší zastoupení pak zaznamenalo hl. m. Praha (21,9 %). Ve Středočeském kraji se uchazeči od 55 let podíleli na celkovém počtu uchazečů téměř čtvrtinou (24,8 %), což představovalo 7. nejvyšší zastoupení mezi kraji.

Průměrný věk uchazečů v posledních sedmi letech poklesl.

Tento vývoj věkové struktury uchazečů se v posledních pěti letech projevil poklesem průměrného věku uchazečů o zaměstnání. Zatímco v letech 2014 až 2018 vzrostl průměrný věk uchazečů ze 40,7 let na 43,0 let; v roce 2019 začal průměrný věk každoročně klesat (vyjma roku 2021) až na hodnotu 42,1 let ke konci roku 2025. Jednalo se o 7. nejvyšší průměrný věk mezi kraji, nejvyšší byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (43,4 let), nejnižší naopak v kraji Ústeckém (41,1 let).

Graf 2.14 Uchazeči o zaměstnání podle věkových skupin ve Středočeském kraji (stav k 31. 12.)

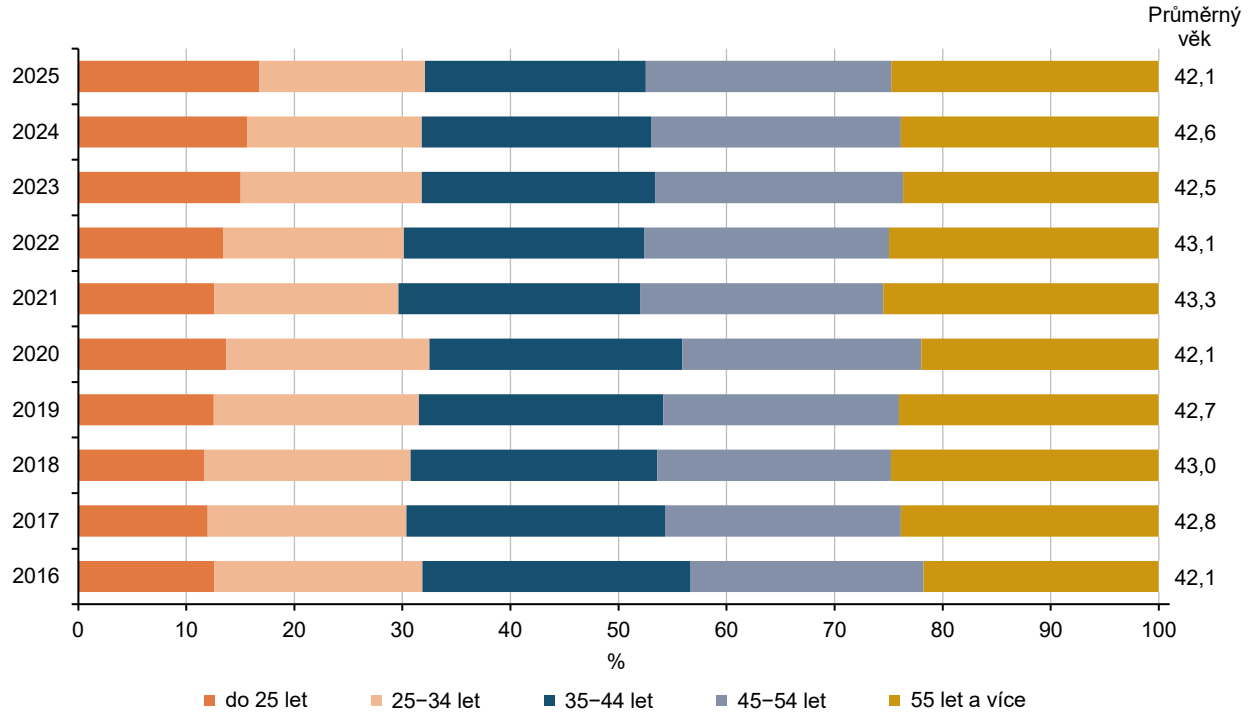

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejpočetnější byla pětiletá skupina uchazečů ve věku 60 až 64 let.

Při pohledu na podrobnější věkovou strukturu uchazečů v podobě pětiletých skupin, byla v polovině krajů zjištěna jako nejpočetnější kategorie uchazečů ve věku 60 až 64 let, jednalo se o kraje Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Pardubický, Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský. Ve čtyřech krajích byli nejčastěji uchazeči ve věku 55 až 59 let, a sice v krajích Jihočeském, Karlovarském, Ústeckém a Vysočina. Věková kategorie 50 až 54 let byla nejpočetnější v krajích Libereckém a Olomouckém. Hlavní město Praha mělo mezi všemi uchazeči nejvíce uchazečů ve středním věku mezi 45 a 49 lety.

Uchazeči nad 55 let byli nejvíce zastoupení na Mladoboleslavsku, do 35 let na Nymbursku.

V rámci Středočeských okresů bylo patrné nejvyšší zastoupení starších uchazečů nad 55 let v okrese Mladá Boleslav (28,5 %) a nejnižší naopak v okresech Praha-východ a Praha-západ (22,4 %). Mladí uchazeči do 35 let byli nejpočetnější v rámci okresu Nymburk a nejméně početní v okresu Beroun (29,6 %).

Mezi uchazeči o zaměstnání byli více než třemi pětinami zastoupeni uchazeči se základním vzděláním a středoškoláci bez maturity.

Nejvyšší podíl uchazečů podle vzdělání tvořili ke konci roku 2025 nezaměstnaní se středním vzděláním bez maturity (34,1 %). Podíl této skupiny uchazečů se za posledních 10 let výrazně snížil (z 39,7 % v roce 2015). Zastoupení druhé nejpočetnější kategorie základní vzdělání a bez vzdělání v průběhu posledních deseti let kolísalo a ve srovnání s rokem 2015 (27,2 %) se jen mírně zvýšilo (28,0 %). Tyto dvě vzdělanostní kategorie tvořily dohromady více než tři pětiny uchazečů o zaměstnání.

Vzrostl počet i podíl uchazečů s vysokoškolským vzděláním; tvořili ale nejnižší, jen desetinový, podíl mezi uchazeči.

Méně byli zastoupeni uchazeči s vyššími stupni vzdělání. Přibližně čtvrtina uchazečů (26,3 %) měla středoškolské vzdělání s maturitou, jejich podíl v posledních deseti letech mírně vzrostl (z 25,1 %). Úplně nejméně, zhruba desetinou (11,6 %), byla zastoupena nejvzdělanější skupina uchazečů s vysokoškolským vzděláním. Jejich podíl v průběhu posledních deseti let vzrostl výrazněji (z 8,0 %), a to i v absolutním vyjádření. Projevuje se zde skutečnost, že se celkově zvyšuje vzdělanostní úroveň a v populaci roste zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním.

Nejvyšší zastoupení uchazečů se základním vzděláním zaznamenalo Kladensko, s vysokoškolským vzděláním zázemí Prahy.

V rámci středočeských okresů vykázal nejvyšší zastoupení uchazečů se základním (i neúplným) vzděláním okres Kladno (39,4 %), se středním vzděláním bez maturity okres Příbram (40,4 %); v obou těchto kategoriích stály na druhé straně žebříčku s nejnižšími podíly okresy Praha-východ a Praha-západ (dohromady 15,6 %, resp. 25,6 %). Tyto dva okresy zároveň zaznamenaly nejvyšší podíl uchazečů se středoškolským vzděláním s maturitou (33,1 %) a vysokoškolským vzděláním (25,7 %); právě v okresech Praha-východ a Praha-západ je koncentrace vysokoškoláků v populaci nejvyšší.

Graf 2.15 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle věku v okresech Středočeského kraje (stav k 31. 12.)

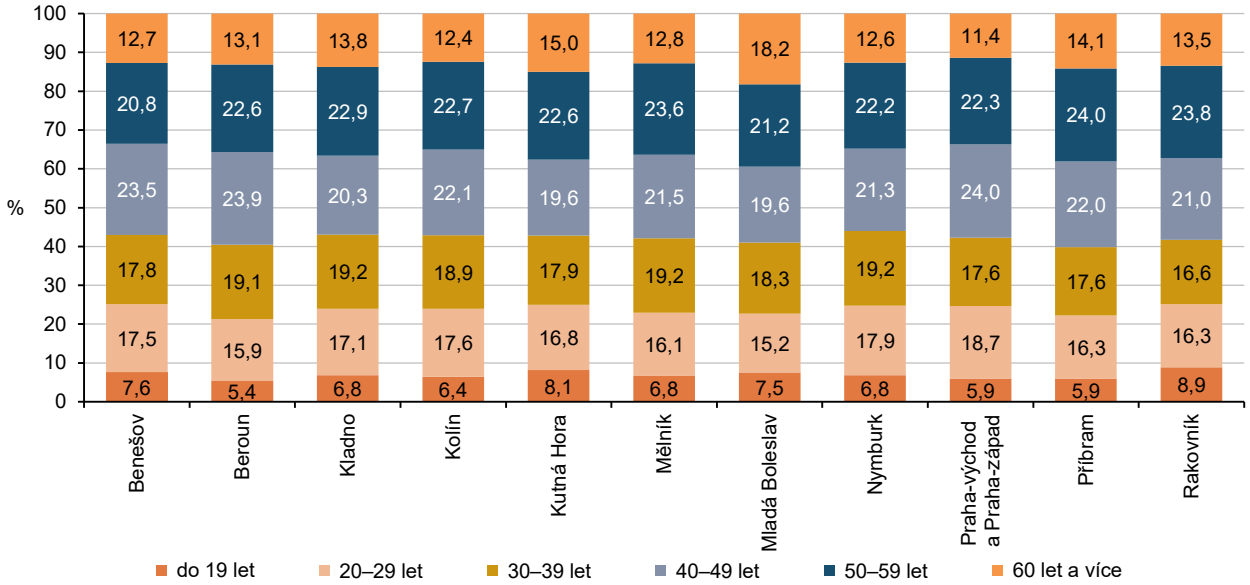

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejvyšší podíl na uchazečích tvořili nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací.

Při členění uchazečů podle kvalifikace zaměstnání tvořila ke konci roku 2025 nejvyšší podíl (z počtu uchazečů, u kterých kategorie byla uvedena) kategorie nemanuálních pracovníků s nižší kvalifikací (36,3 %), na druhém místě byla kategorie manuálních nekvalifikovaných pozic (24,8 %), na třetím místě manuální kvalifikovaní pracovníci (21,9 %) a nejnižší podíl vykázala skupina nemanuálních vysoce kvalifikovaných zaměstnání (17,1 %). Většinu uchazečů (61,0 %) tedy tvořili pracovníci nekvalifikovaní nebo s nízkou kvalifikací. Tyto podíly se v průběhu

posledních 6 let neměnily, ve všech letech platilo, že šest uchazečů z deseti mělo nízkou nebo žádnou kvalifikaci.

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v posledních devětadvaceti letech rostl, po Praze byl druhý nejvyšší.

Úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících osob v jednotlivých regionech do velké míry naznačuje čistý disponibilní důchod domácnosti (ČDDD). Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v běžných cenách dosáhl v roce 2024 ve Středočeském kraji hodnoty 629,5 mld. Kč, na jednoho obyvatele tak připadalo 431,3 tis. Kč, což byla po Praze (528,3 tis. Kč) druhá nejvyšší hodnota mezi kraji. Nejnižší čistý disponibilní důchod domácností připadl na jednoho obyvatele v Ústeckém kraji (348,6 tis. Kč). Středočeský kraj se v posledních devětadvaceti letech umísťoval hodnotou tohoto ukazatele každoročně na druhé pozici za hlavním městem Prahou a s výjimkou tří let 2009, 2013 a 2020 docházelo k jeho stálému nárůstu. Přední místo si Středočeský kraj udržoval i celkovým podílem ČDDD na celorepublikové hodnotě tohoto ukazatele. V roce 2024 to bylo 14,5 %, tedy nejvíce po hl. m. Praze (16,8 %). Druhou pozici mezi kraji si Středočeský kraj drží nepřetržitě od roku 2000, v předchozím období let 1995 až 1999 stál na třetím místě za regionem hlavního města a Moravskoslezským krajem. Nejméně se na celkovém ČDDD republiky podílel kraj Karlovarský (2,4 %).

Střední Čechy zaznamenaly nejvyšší počet osob připadající na jednu domácnost.

Podle výsledků výběrového šetření o příjmech a životních podmínkách domácností hospodařilo v roce 2025 ve Středních Čechách 564 tis. domácností a v nich 1,4 mil. osob. Na jednu domácnost tak průměrně připadalo 2,49 osob. Středočeský region patří dlouhodobě k oblastem s vyšším počtem členů domácnosti, průměrný počet osob na jednu domácnost (2,49) byl v roce 2025 z regionálního pohledu úplně nejvyšší a o dvě desetiny vyšší než celorepublikový průměr (2,29). Stejně jako v celém Česku byly v regionu Střední Čechy mezi domácnostmi podle počtu členů zastoupeny nejvíce domácnosti se dvěma členy (30,5 %) a domácnosti jednotlivců (26,9 %). Podíly těchto dvou skupin byly však nižší než v celé republice (32,5 % dva členové a 31,9 % jednotlivci), u jednotlivců se jednalo dokonce o nejnižší zastoupení mezi regiony soudržnosti. Z meziregionálního pohledu dosahovaly republikově nadprůměrného zastoupení vícečlenné středočeské domácnosti; tříčlenné domácnosti zaznamenaly čtvrtý nejvyšší podíl (16,7 %), čtyřčlenné domácnosti nejvyšší podíl (20,4 %), pětičlenné a šesti- a vícečlenné domácnosti druhý nejvyšší podíl (4,1 % resp. 1,4 %) mezi regiony. Tyto výsledky obecně korespondovaly s charakterem českých regionů, kdy vyššího počtu členů domácností dosahovaly zpravidla venkovské oblasti, zatímco domácnosti s méně členy se vyskytovaly v oblastech s vyšším podílem městského obyvatelstva.

Kraj vykázal nejvyšší průměrný počet vyživovaných dětí a pracujících členů na domácnost.

V souvislosti s demografickými charakteristikami zaznamenaly středočeské domácnosti v meziregionálním srovnání také nejvyšší průměrný počet vyživovaných dětí na domácnost (0,67) a v kombinaci s vyšší zaměstnaností zároveň i vyšší průměrný počet pracujících členů v domácnosti (1,14). Mezi středočeskými domácnostmi byla téměř čtvrtina domácností s dětmi do 12 let (24,5 %), což bylo stejně jako u předchozích dvou ukazatelů nejvíce mezi všemi regiony.

Čistý roční příjem na osobu byl pod republikovým průměrem.

Příjmy osob a domácností byly zjišťovány za rok předcházející šetření, tj. za rok 2024. Hrubý roční peněžní příjem na člena domácnosti činil ve Středních Čechách v roce 2024 průměrně 325 757 Kč, průměrný čistý roční peněžní příjem na osobu pak dosáhl výše 279 970 Kč. Tato hodnota byla pod celorepublikovým průměrem (293 853 Kč) a mezi osmi regiony soudržnosti byla pátou nejvyšší.

Graf 2.16 Podíl domácností za regiony soudržnosti podle kvintilového rozdělení domácností Česka na základě čistého peněžního příjmů v roce 2024

Rozdělení domácností v Česku	1. kvintil: *20 % domácností s nejnižšími příjmy*	2. kvintil: *druhých 20 % domácností*	3. kvintil: *třetích 20 % domácností*	4. kvintil: *čtvrtých 20 % domácností*	5. kvintil: *20 % domácností s nejvyššími příjmy*
Počet domácností v Česku	918 681	918 102	918 236	918 665	917 970
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v Česku (Kč)	208 483	260 000	306 502	398 917	x

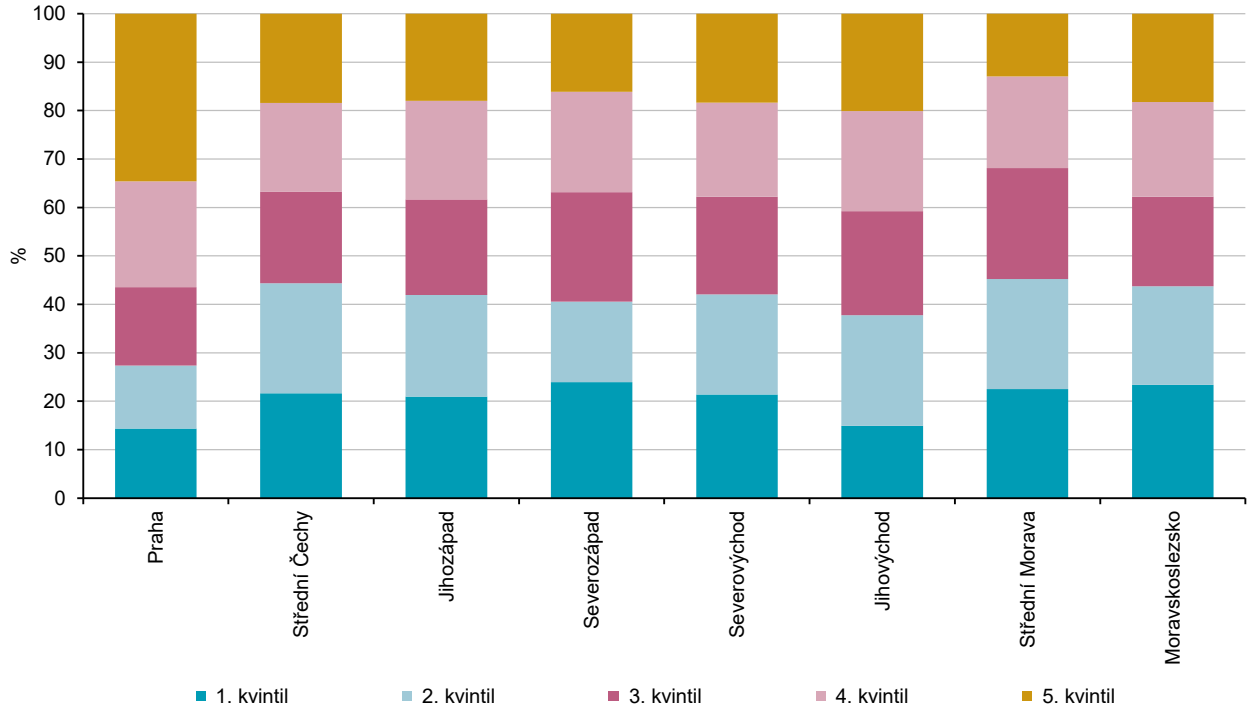

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky 2025)

Příjmy středočeských domácností rostly, avšak pomaleji než v rámci celé republiky.

Příjmy domácností v regionu dlouhodobě rostou, ve srovnání s finanční situací před deseti lety se zvýšily o dvě třetiny (v roce 2014 byly 168 460 Kč). V porovnání s vývojem v Česku byl růst v regionu pomalejší; nárůst středočeského příjmu byl nižší než v republice (region o 66 %, Česko o 86 %), navíc se poměr mezi regionálním a republikovým příjmem změnil. Zatímco v roce 2014 dosahoval čistý příjem na osobu domácnosti ve středočeském regionu 106,9 % průměrné hodnoty Česka, v roce 2024 to bylo jen 95,3 % republikové hodnoty. Regionální příjem se během posledních deseti let dostal pod úroveň Česka v roce 2020 a v dalším období se k němu dorovnal pouze v roce 2022 (100,1 %). Nutno poznamenat, že v šetření životních podmínek celorepublikový průměr delší dobu poměrně značně ovlivňují výsledky za Prahu, kde jsou příjmy domácností oproti ostatním oblastem výrazně vyšší (361 780 tis. Kč za 2024, což odpovídalo 123,1 % průměru Česka).

Ve Středních Čechách byly více zastoupeny domácnosti s nižšími příjmy než v Česku.

Podprůměrné příjmy v rámci republiky vykazoval středočeský region i v podílech domácností podle jednotlivých velikostních skupin měsíčního čistého příjmu na osobu. Zatímco ve Středních Čechách se podíly domácností s nižšími příjmy pohybovaly nad republikovou úrovní (příjem do 15 tis. Kč na osobu – SČ 13,2 %, Česko 12,8 %, příjem 15–20 tis. – SČ 21,4 %, Česko 18,0 %); podíly s vyššími příjmy nad 20 tis. Kč se naopak pohybovaly pod celorepublikovým průměrem (příjem 20–

30 tis. Kč na osobu – SČ 41,5 %, Česko 42,4 %; příjem 30–50 tis. Kč na osobu – SČ 19,3 %, Česko 21,0 % a nad 50 tis. Kč na osobu – SČ 4,5 %, Česko 5,7 %.

Více než dvě pětiny domácností disponovaly s čistým měsíčním příjmem 20–30 tis. Kč na osobu.

Nejčastějším příjmovým pásmem u středočeských domácností bylo v roce 2024 rozmezí čistého měsíčního příjmu 20–30 tis. Kč na osobu; patřilo sem 41,5 % domácností. Podíl domácností v této příjmové skupině se dlouhodobě zvyšuje, v roce 2014 patřilo do této kategorie jen 12,9 % domácností. Roste i podíl domácností s vyššími příjmy nad 30 tis. Kč na osobu. Zatímco v roce 2014 těmito financemi disponovalo jen 4,4 % domácností, v roce 2024 to byla už téměř každá čtvrtá domácnost v regionu (23,8 %).

Kartogram 2.6 Příjmy domácností v regionech soudržnosti v roce 2024

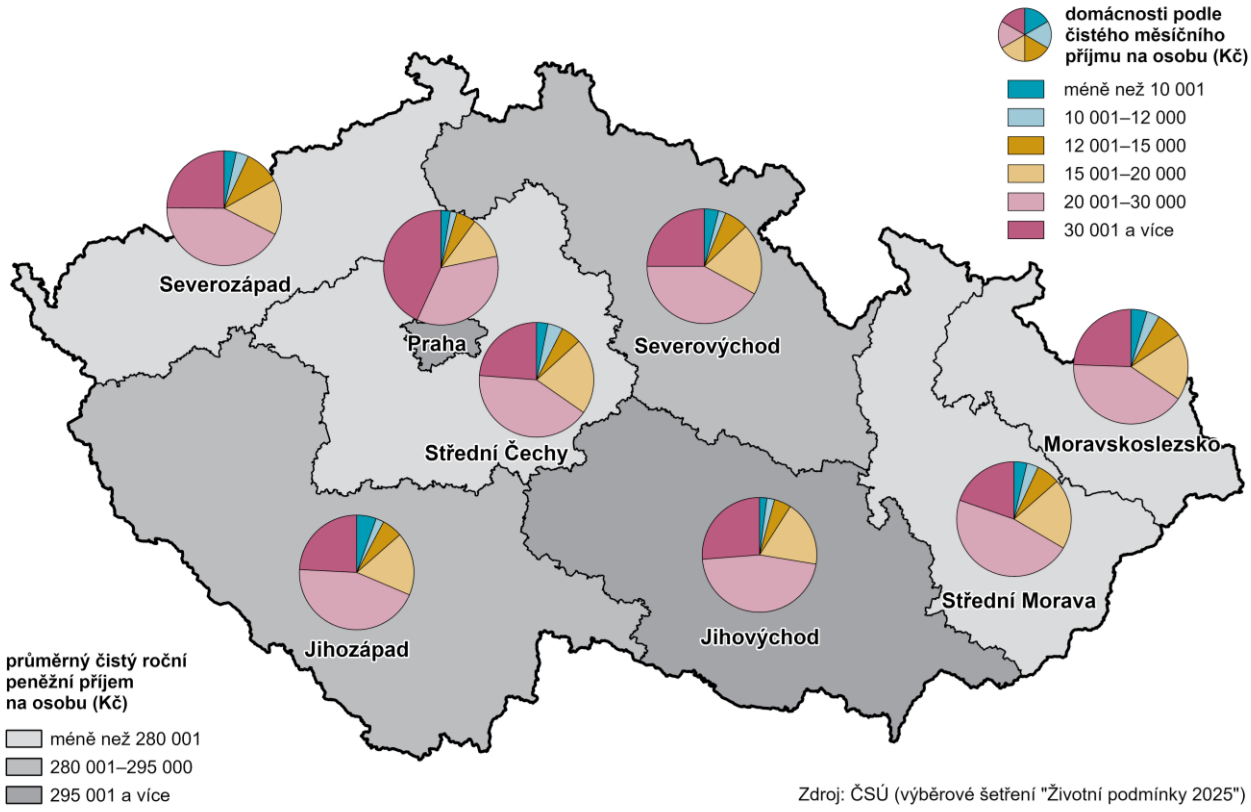

Zdroj: ČSÚ (výběrové šetření "Životní podmínky 2025")

Většina středočeských domácností bydlela ve vlastním domě, nejvíce ze všech regionů.

Úroveň bydlení patří k základním ukazatelům životního standardu obyvatel. Více než polovina, resp. 56,8 %, středočeských domácností bydlela v roce 2025 ve vlastním domě, což byl nejvyšší a jediný nadpoloviční výsledek mezi regiony. Tento výsledek odpovídá charakteru bydlení v kraji, tedy skutečnosti, že je v něm vyšší podíl rodinných domů, než je tomu v jiných regionech. Podíly domácností s jinými typy vlastnického poměru k obývanému bytu (osobní, družstevní, pronájem) byly ve Středních Čechách díky tomu naopak republikově podprůměrné a mezi regiony vůbec nejnižší; jednalo se o zastoupení domácností v bytech v osobním vlastnictví (20,2 %) a podíl domácností hospodařících v pronajatých bytech (15,2 %).

Středočeské domácnosti vykázaly mezi kraji druhé nejvyšší zatížení výdaji na bydlení.

Náklady na bydlení bývají často pro domácnost jednou z hlavních výdajových položek a ovlivňují životní podmínky domácností. Středočeské domácnosti vydaly vloni na bydlení měsíčně v průměru 9 273 Kč, což bylo o 376 Kč více než

celorepublikový průměr a více financí za bydlení v Česku už zaplatily jen domácnosti v hlavním městě (10 872 Kč).

Náklady na bydlení představovaly téměř šestinu čistých příjmů domácnosti, podobně jako v celém Česku.

Náklady na bydlení představovaly pro středočeské domácnosti 16,0 % z jejich čistých měsíčních příjmů, což bylo na úrovni republikového průměru (15,9 %). Podíl nákladů na bydlení z celkových příjmů domácností se za deset let zvýšil přibližně o jeden procentní bod, naopak v Česku náklady propočtené na příjem klesly v průměru o necelé dva procentní body. I přesto, že podíl nákladů na bydlení z čistého příjmu středočeských domácností patřil k průměrným, byly dle subjektivního pohledu domácností tyto položky výraznější zátěží, než tomu bylo u domácností v celé republice. Podle tohoto pohledu nepředstavovaly náklady spojené s bydlením žádnou zátěž pro 7,8 % domácností v kraji, zatímco v Česku to bylo 10,4 % domácností.

Graf 2.17 Příjmy domácností a náklady na bydlení ve Středočeském kraji a Česku

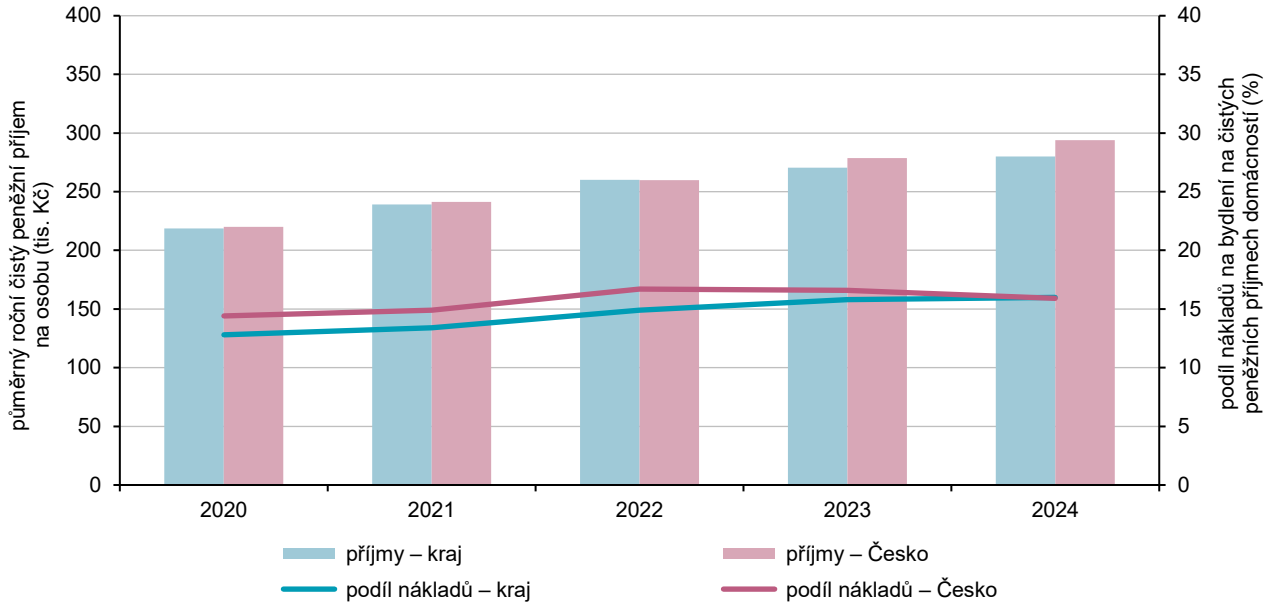

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky)

Nejvyšší výdajovou položku na bydlení představovaly poplatky na elektřinu, ve srovnání s ostatními regiony se jednalo o nejvyšší podíl.

Nejvyšší výdajovou položkou na bydlení byly pro středočeské domácnosti platby za elektřinu. Měsíční průměr těchto poplatků činil 3 410 Kč a mezi regiony soudržnosti byl nejvyšší. Zároveň nejvyšší mezi regiony byl také podíl plateb za elektřinu na celkových nákladech domácnosti za bydlení (Střední Čechy – 36,8 %, Česko – 30,3 %). Ostatní měsíční poplatky související s bydlením byly zpravidla nižší než celorepublikové průměry, což je dáno významným podílem vlastnického bydlení ve středočeském regionu. Výjimkou byly jen poplatky za tuhá a tekutá paliva, které byly nejvyšší mezi regiony, což opět souvisí s převažujícím typem bydlení v této oblasti.

Vybavenost středočeských domácností patřila k nejlepším.

Vybavenost domácností určitými předměty či spotřebiči typu televizor, pračka, chladnička či mobilní telefon je v současné době samozřejmostí ve všech regionech Česka. U méně častého či luxusnějšího vybavení domácností (např. sušička prádla, počítač, osobní automobil) patřil podíl vlastnictví u středočeských domácností mezi regiony k nejvyšším. Středočeský kraj byl na 1. místě v podílu domácností vlastnících osobní auto (80,9 %), myčku nádobí (60,7 %) či sušičku prádla (40,9 %). Osobní počítač nebo notebook mělo k dispozici 83,9 % středočeských domácností, (3. nejvyšší podíl). Přístup na internet mělo 86 % domácností, stejně jako činil průměr

za Česko. Vybavenost počítačem a internetem byla jednoznačně nejvyšší v Praze, pouze hlavní město vykázalo v obou případech podíl vyšší než 90 %.

Polovina středočeských domácností vycházela se svými příjmy bez obtíží.

Součástí šetření bylo také zjišťování subjektivních názorů člena domácnosti na finanční situaci celé domácnosti. Z výsledků za posledních deset let vyplývá, že příjmová situace v návaznosti na hospodaření domácnosti se výrazně zlepšila i z pohledu členů domácnosti. Zatímco při šetření v roce 2015 nemělo problém vyjít s příjmem 30 % středočeských domácností, o deset let později uvedlo bezproblémový finanční chod 50 %, tedy polovina oslovených domácností. Subjektivní postoj středočeských domácností v otázce o hospodaření s příjmy však patřil z regionálního pohledu k těm negativnějším. V ostatních regionech Česka byl podíl domácností, které neměly po finanční stránce žádné obtíže, vyšší a republikový průměr činil 58 % domácností.

Mzdy

Průměrná mzda byla v kraji po Praze druhá nejvyšší a nad republikovým průměrem.

Podle strukturálního šetření mezd[4] dosahovala průměrná hrubá měsíční mzda ve Středočeském kraji v roce 2025 částky 53 845 Kč. Jednalo se po hl. m. Praze (65 594 Kč) o druhou nejvyšší průměrnou mzdu, která převýšila republikový průměr (52 202 Kč). Ve Středočeském kraji se průměrná mzda dostala nad celorepublikovou hodnotu v roce 2013 a převyšovala ji každoročně, výjimkou byl pouze rok 2021. Nejnižší průměrnou mzdu pobírali v roce 2025 zaměstnanci v Karlovarském kraji (45 257 Kč).

Graf 2.18 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd ve Středočeském kraji a Česku

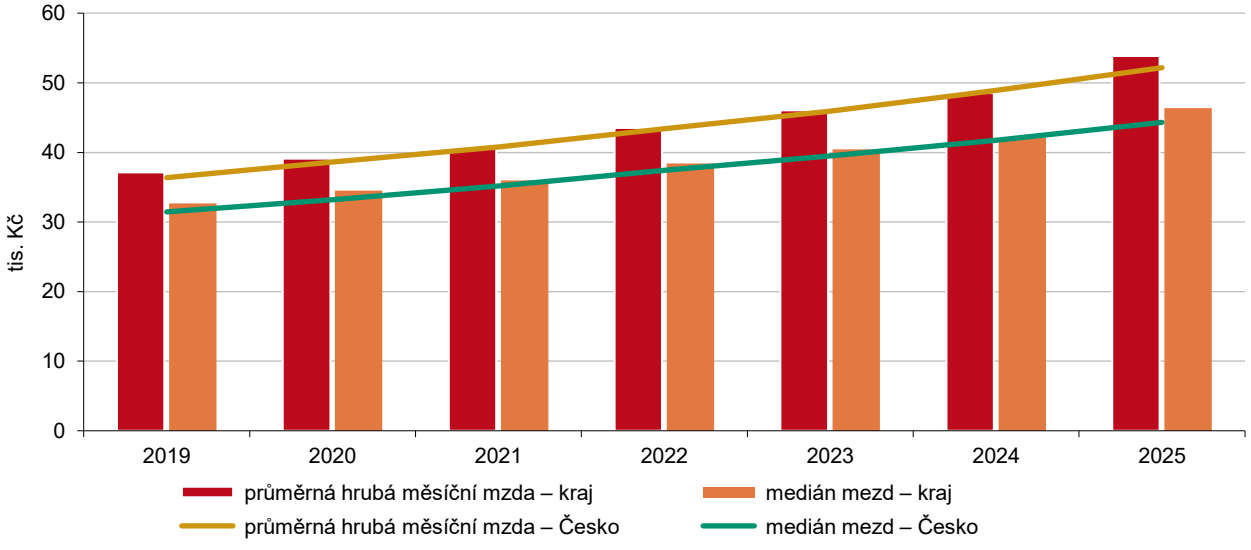

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Během patnácti let vzrostla průměrná hrubá mzda v kraji více něž dvojnásobně.

Mezi lety 2011 a 2025 vzrostla hrubá průměrná měsíční mzda ve Středočeském kraji 2,1násobně (o 28 240 Kč), v celé republice se jednalo o nárůst 2,04násobný (o 26 577 Kč). Nejvýraznější růst mezi kraji zaznamenal Královéhradecký kraj

[4] *Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (výběrové šetření Informační systém o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.*

(nejvyšší 2,25násobný relativní růst a druhý nejvyšší absolutní růst o 28 357 Kč), absolutně nejvíce vzrostla mzda v Praze (o 31 191 Kč). Naopak nejnižší absolutní nárůst byl patrný v kraji Karlovarském (o 23 689 Kč) a relativní v Praze (1,91násobný), ta však vyniká stabilně nejvyšší mzdovou úrovní.

Třetí nejvyšší byl rozdíl ve výši průměrné mzdy mezi muži a ženami.

Středočeští muži pobírali v roce 2025 o 11 503 Kč vyšší průměrnou mzdu (59 192 Kč) než ženy (47 689 Kč), což byl třetí nejvyšší rozdíl mezi pohlavími po hlavním městě Praze (17 355 Kč) a Jihomoravském kraji (11 528 Kč). V celé republice pobírali muži o 10 597 Kč více než ženy. Nejnižší rozdíl (5 441 Kč) v průměrné mzdě mužů a žen byl patrný v Karlovarském kraji (kraj s celkově nejnižší průměrnou mzdou).

Muži zaujímali výší hrubé mzdy neustále 2. místo mezi kraji, ženy během 15 let klesly 4x na místo třetí.

Středočeští muži dlouhodobě zaujímali v hodnotě průměrné mzdy druhé místo mezi kraji. Ženy se po roce 2010 ocitly celkem 4x na třetím místě (v letech 2014, 2015, 2017 a 2021) po Praze a Jihomoravském kraji, jinak jim patřilo druhé místo stejně jako mužům. První místo patří dlouhodobě u obou pohlaví hl. m. Praze, v roce 2025 zde pobírali muži 74 099 Kč a ženy 56 744 Kč. Poslední místo patřilo v roce 2025 kraji Karlovarskému (muži 48 182 Kč, ženy 42 741 Kč), v případě mužů stál Karlovarský kraj na posledním místě v celém 15letém období, u žen ale až v posledním roce. V předchozím období let 2012 až 2024 se na posledním místě umisťoval pravidelně Zlínský kraj.

Graf 2.19 Průměrná hrubá měsíční mzda podle klasifikace zaměstnání ve Středočeském kraji v roce 2025

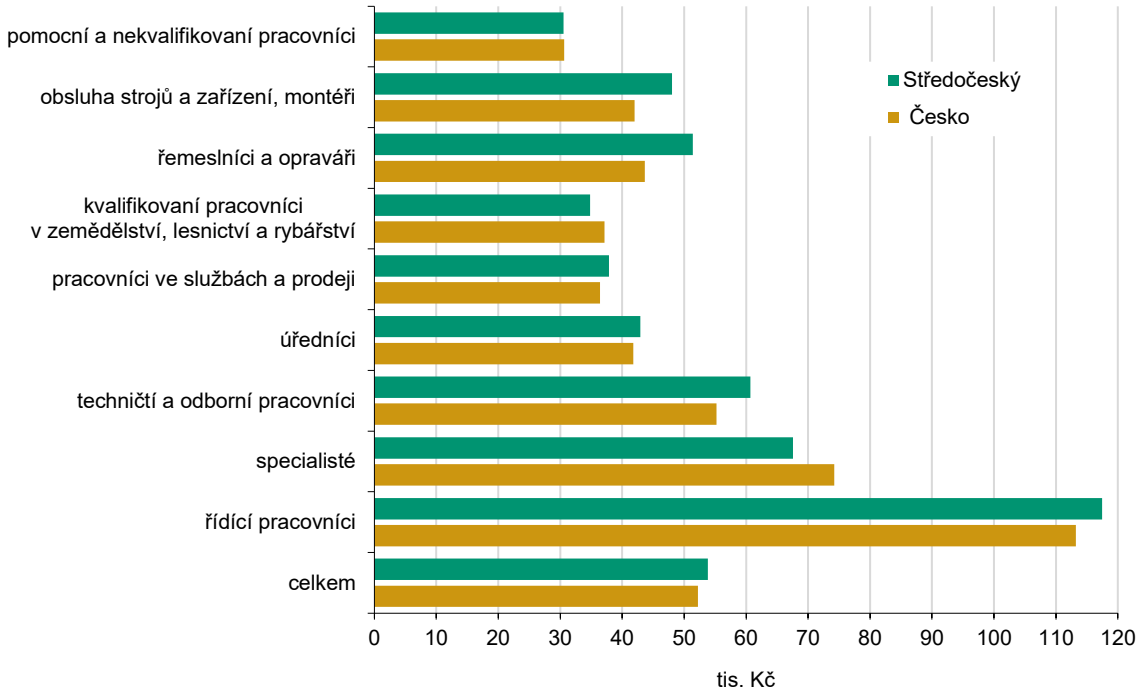

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Nejvyšší mzdy pobírali řídící pracovníci, ve Středních Čechách se jednalo o druhé nejvyšší po hl. m. Praze.

V rámci strukturálního šetření mezd se zjišťují průměrné mzdy podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání. Nejvyšší mzdy pobírali řídící pracovníci, v roce 2025 se jednalo ve Středočeském kraji o 117 452 Kč, což byla druhá nejvyšší částka po hl. m. Praze (148 435 Kč). Druhou nejvyšší mzdu vykázala ve všech krajích třída specialistů, ve Středočeském kraji se ale jednalo mezi kraji až o 4. nejvyšší hodnotu (67 544 Kč) po Praze, Jihomoravském a Plzeňském kraji.

Středočeští techničtí a odborní pracovníci, řemeslníci, opraváři či montéři pobírali nejvyšší mzdy ve srovnání s ostatními kraji Česka.

Ve třech třídách zaměstnání vynikal Středočeský kraj dokonce 1. místem mezi kraji, a to v případě technických a odborných pracovníků (60 682 Kč), řemeslníků a opravářů (51 422 Kč) a obsluhy strojů, zařízení a montérů (48 024 Kč). Druhé nejvyšší mezikrajské průměrné mzdy pobírali středočeští úředníci (42 952 Kč). Nejhorší mzdová úroveň byla patrná u tříd pomocných a nekvalifikovaných pracovníků a u pracovníků ve službách a prodeji, ve Středočeském kraji pobírali tito pracovníci 30 547 Kč, respektive 37 890 Kč, což odpovídalo třetím nejvyšším hodnotám mezi kraji.

Graf 2.20 Medián mezd podle pohlaví a GPG*) ve Středočeském kraji

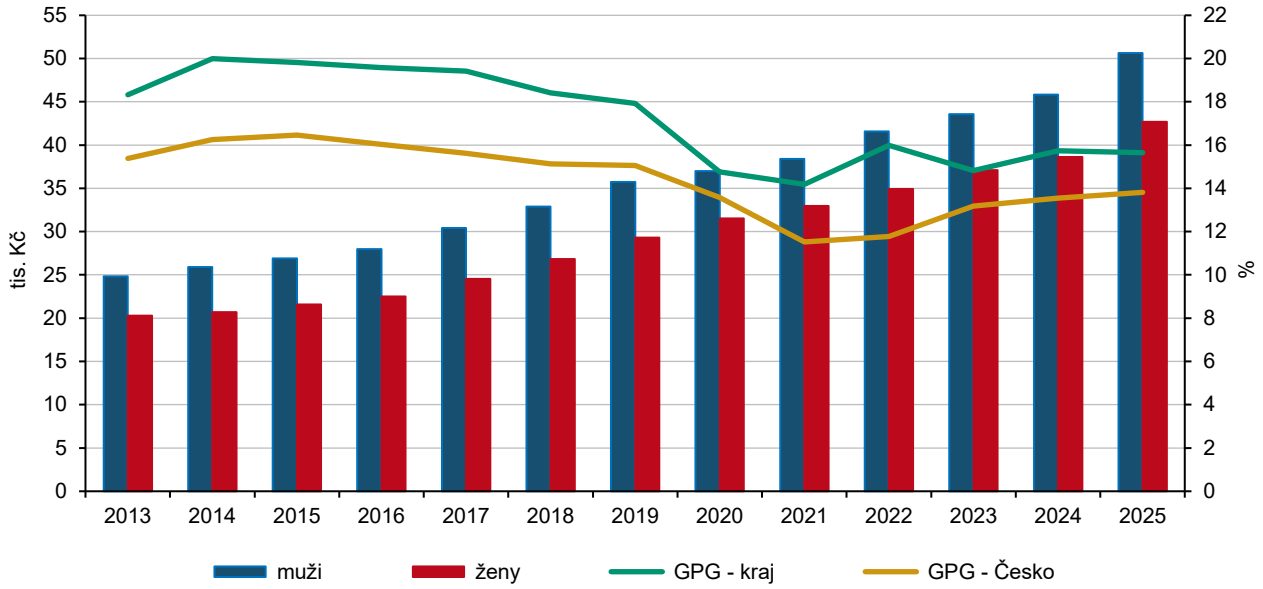

1) GPG - gender pay gap - relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Medián mezd byl v kraji druhý nejvyšší, stejně jako v případě průměrné hrubé mzdy.

Medián mezd[5] Středočeského kraje dosáhl v roce 2025 částky 46 363 Kč, což byla po hl. m. Praze (52 793 Kč) druhá nejvyšší hodnota, stejně jako v případě průměrné hrubé mzdy. Rovněž se jednalo o hodnotu nad celorepublikovým průměrem (44 337 Kč). Medián mezd ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni. Nejnižší hodnotu mediánu mezd vykázal stejně jako u průměrné hrubé mzdy Karlovarský kraj (40 932 Kč).

Absolutní nárůst mzdového mediánu byl mezi kraji třetí nejvyšší.

Mezi lety 2011 a 2025 vzrostl mzdový medián ve Středočeském kraji 2,07násobně, v celé republice se jednalo o nárůst 2,04násobný. Nejvyšší absolutní nárůst (o 25 631 Kč) zaznamenalo hl. m. Praha, ve Středočeském kraji byl nárůst třetí nejvyšší (o 23 916 Kč). Relativně nejvíce vzrostl medián v kraji Královéhradeckém (2,24krát), tento kraj zároveň vykázal druhý nejvyšší absolutní nárůst (25 126 Kč). K nejnižšímu absolutnímu růstu došlo v kraji Moravskoslezském (o 21 690 Kč), kde byl zároveň zaznamenán druhý nejnižší nárůst relativní (2,01násobný), po hlavním městě (1,94) s nejvyšší mzdovou úrovní.

Medián mezd byl v roce 2025 mezi kraji 2. nejvyšší, jak u mužů, tak u žen.

Rozdíl mezi mediánem mezd mužů (50 614 Kč) a žen (42 695 Kč) byl ve Středočeském kraji 7 919 Kč, což byl třetí nejvyšší absolutní rozdíl mezi kraji, v celé

[5] *Medián mezd ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni*

republice se jednalo o rozdíl 6 580 Kč. Umístění Středočeského kraje mezi ostatními kraji v rámci jednotlivých pohlaví bylo v případě mediánu v roce 2025 stejné jako u průměrné mzdy, muži i ženy vykázali druhou (po hl. m. Praze) nejvyšší hodnotu. Podobně jako u průměrných mezd platilo i u mediánu, že v případě mužů byla situace stabilní celých 15 let. U žen však 2. místo nepřevažovalo po celé období, většinou (celkem v 9 rocích) se hodnota mediánu středočeských žen nacházela na třetím místě po Praze a Plzeňském kraji, zatímco druhého místa bylo v případě žen dosaženo v šesti letech (2011 až 2013, 2019, 2022 a 2025).

Gender pay gap byl mezi kraji třetí nejvyšší.

Relativní vyjádření rozdílu mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů), tzv. gender pay gap (GPG), byl ve srovnání se všemi kraji třetí nejvyšší (15,6 %). Republikový průměr GPG činil 13,8 %, nejnižší hodnotu vykázal Karlovarský kraj (10,1 %), nejvyšší kraj Královéhradecký (17,1 %). Gender pay gap měl ve Středočeském kraji během 15letého období nejdříve klesající tendenci, hodnota GPG se snižovala z maxima 20,0 % v roce 2014 na minimální hodnotu 14,2 % v roce 2021. Následně GPG vzrostl a v posledních dvou letech dosáhl hodnot 15,7 %, resp. 15,6 %. Gander pay gap kopíroval ve Středočeském kraji vývoj v celém Česku, pohyboval se však v celém období nad republikovým průměrem.

V roce 2025 zaznamenal kraj podle podnikového výkaznictví nejvyšší absolutní i relativní meziroční růst průměrné mzdy mezi kraji.

Druhým zdrojem získávání údajů o průměrných mzdách je zjišťování z podnikového výkaznictví ČSÚ, kde je celkový objem mzdových prostředků poměřován evidenčním počtem zaměstnanců podniku. V této metodice jsou data k dispozici čtvrtletně. Podle předběžných výsledků za rok 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda ve Středočeském kraji (na přepočtené počty zaměstnanců) výše 53 845 Kč, v meziročním srovnání činil přírůstek 5,3 tis. Kč (10,9 %). V porovnání s ostatními kraji se jednalo o nejvyšší absolutní přírůstek a spolu s Královéhradeckým krajem také nejvyšší relativní přírůstek. Nejméně vzrostla průměrná hrubá měsíční mzda v absolutním vyjádření v kraji Libereckém (o 2 399 Kč) a v relativním vyjádření v hl. m. Praze (o 5,8 %). Mzda v kraji byla v roce 2025 o 1 643 Kč vyšší než republikový průměr (52 202 Kč) a po hl. m. Praze (65 594 Kč) druhou nejvyšší mezi kraji. Naopak nejnižší hrubou průměrnou mzdu vykázal kraj Karlovarský (45 257 Kč).

Graf 2.21 Průměrná hrubá měsíční mzda[*)] a její meziroční změny podle čtvrtletí ve Středočeském kraji

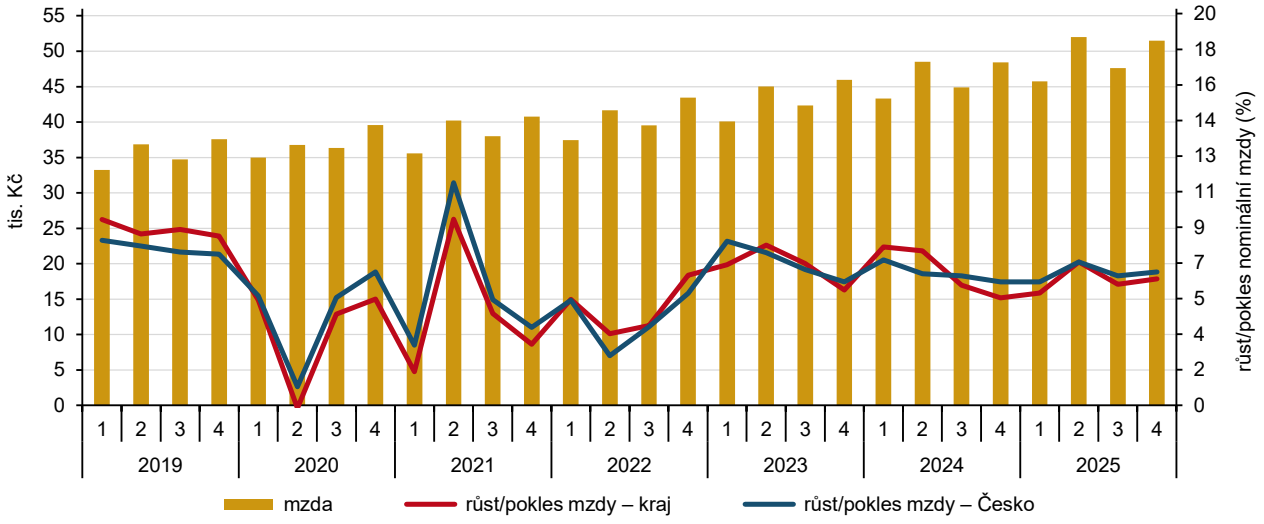

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Nejnižší průměrná mzda byla typická pro 1. čtvrtletí roku.

Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla vykazována do roku 2023 v posledním čtvrtletí každého roku (v důsledku časté výplaty ročních odměn), v letech 2024 a 2025 byla mzda ve 4. čtvrtletí podobná jako ve čtvrtletí druhém. Naopak nejnižší úroveň mzdy byla zaznamenána každoročně v prvním čtvrtletí roku.

Nejvyšší meziroční pokles reálné mzdy byl zaznamenán ve 3. čtvrtletí 2022.

V letech 2018 a 2019 nebyl ve Středočeském kraji zaznamenán žádný čtvrtletní meziroční pokles nominální ani reálné měsíční mzdy. Od roku 2020 se do ekonomické situace promítala covidová pandemie a následně další faktory způsobující pokles ekonomiky. Zhoršení ekonomické situace se projevilo ve snížení meziročních nárůstů průměrné mzdy. Vzhledem k rostoucí inflaci se pokles mezd projevil především ve vývoji reálných mezd. Zatímco u nominální mzdy byl v letech 2000 až 2023 zaznamenán pouze jeden meziroční pokles, u reálných mezd došlo k deseti poklesům. Od 4. čtvrtletí 2021 do konce roku 2023 přitom mzdy reálně meziročně klesaly každé čtvrtletí (výjimkou bylo pouze 3. čtvrtletí 2023). Nejvyšší meziroční pokles reálné mzdy byl zaznamenán ve 3. a 2. čtvrtletí 2022 (o 11,6 %, resp. 10,6 %). V těchto dvou čtvrtletích došlo ke dvojcifernému poklesu ve všech krajích. Obdobím, ve kterém docházelo ve všech krajích k neustálému poklesu reálných mezd, bylo šest čtvrtletí od 1. čtvrtletí 2022 do 2. čtvrtletí 2023.

Ve všech čtvrtletích posledních dvou let rostla v kraji nominální i reálná mzda.

V letech 2024 a 2025 došlo k obratu a stabilizaci vývoje, na rozdíl od předchozího období byl ve všech čtvrtletích zaznamenán růst jak nominální, tak reálné mzdy. V případě nominální mzdy se růst pohyboval od 5,4 % (4. čtvrtletí 2024) do 8,0 % (1. čtvrtletí 2024), u reálné mzdy to bylo mezi hodnotami 2,4 % do 5,7 %. Při dlouhodobějším pohledu na všechna čtvrtletí posledních 10 let bylo nejvyššího meziročního nárůstu reálné mzdy dosaženo ve 2. čtvrtletí roku 2018 (o 8,4 %).

Graf 2.22 Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy[1)] na přepočtené počty zaměstnanců ve Středočeském kraji

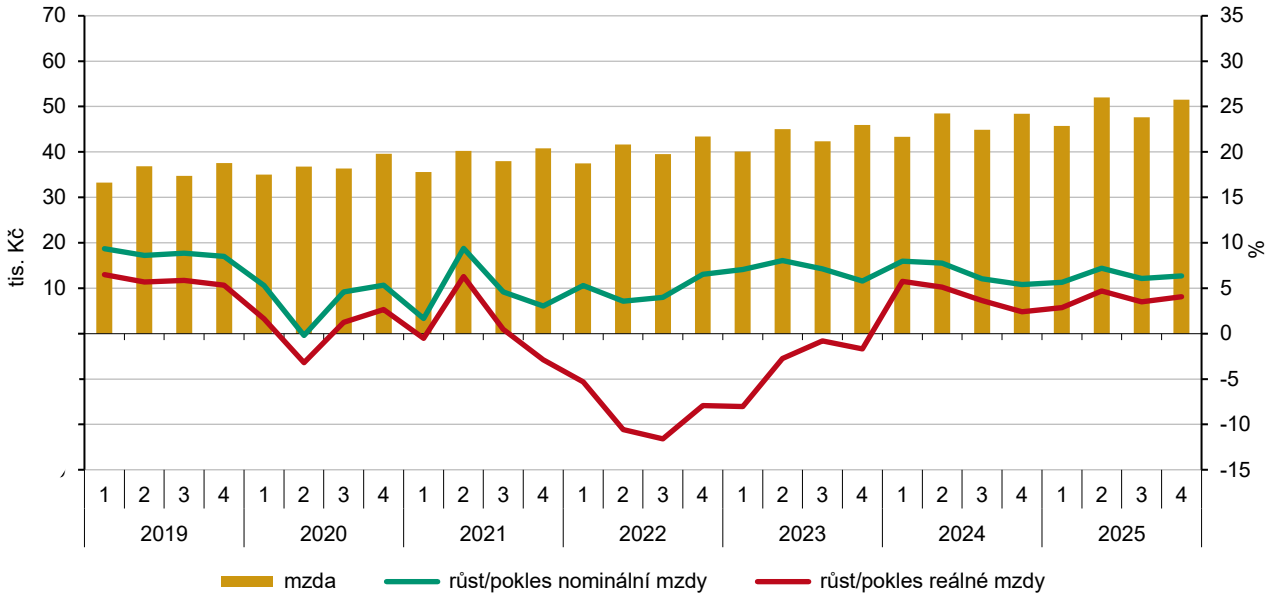

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Vzdělávání

Počet dětí v mateřských školách klesal, největší intenzita nárůstu se přesunula ze základních do středních škol.

Ve Středočeském kraji docházelo v posledních letech k nárůstu počtu žáků a studentů základních, středních a vysokých škol. Počty dětí v mateřských školách naopak klesaly. Zatímco se počty dětí v mateřských školách po předchozím 20letém růstu už třetím rokem snižují, počet žáků v základních školách se zvyšuje 16. rokem,

avšak v posledních třech letech už s nižší intenzitou. Silné ročníky dětí se postupně začaly přesouvat do středních škol, kde se jejich počet zvyšuje 8 let v řadě, s největší intenzitou v posledních pěti letech. Důvodem je demografický vývoj v kraji ovlivněný vysokými přírůstky obyvatel stěhováním, jakož i nárůstem porodnosti. Nejvyšší přírůstky obyvatel stěhováním byly zaznamenány v letech 2022, 2007 a 2008, přicházelo především mladé obyvatelstvo připravené v kraji založit rodinu. To se následně promítlo do vývoje počtu narozených dětí, kterých přišlo ve Středočeském kraji na svět nejvíce v letech 2008 až 2010, 2017 a 2021.

Graf 2.23 Děti, žáci, studenti a absolventi škol ve Středočeském kraji

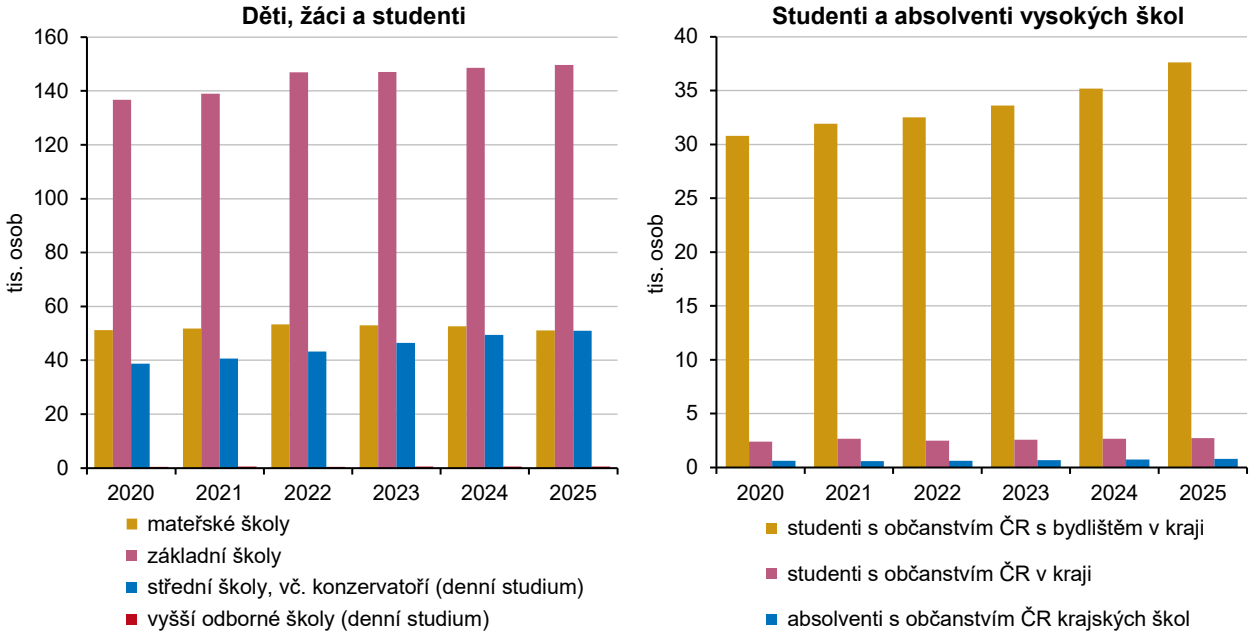

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Rostl počet mateřských škol, třetím rokem ale klesal počet dětí v nich.

Ve Středočeském kraji fungovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 831 mateřských škol s 2 554 třídami. Počet mateřských škol již 18. rokem v řadě roste, za tuto dobu přibylo v kraji 202 školek, přičemž v posledním roce to bylo 5 zařízení. Počet mateřských škol vzrostl během posledních deseti let v 11 krajích, nejvýrazněji ve Středočeském kraji (o 10,1 %, resp. 76 zařízení) a Praze (o 9,1 %, resp. o 37 zařízení). Pokles zaznamenaly kraje Moravskoslezský (o 2,7 %, resp. 13 zařízení), Liberecký (o 2,5 %, resp. 6 zařízení) a Ústecký (o 0,3 %, resp. 1 zařízení). Počet dětí ve středočeských mateřských školách postupně narůstal až k maximu 53 338 dětí ve školním roce 2022/2023, následně ale začal klesat až na výsledných 51 082 dětí ve školním roce 2025/2026. Při srovnání školního roku 2025/2026 a 2015/2016 je patrné, že pouze ve Středočeském kraji zůstal počet dětí v posledním roce vyšší než před deseti lety. Ve všech ostatních krajích došlo během posledních deseti let k poklesu dětí v mateřských školách, nejvýrazněji v krajích Karlovarském a Ústeckém.

Nejvíce mezi kraji vzrostl v posledních deseti letech počet učitelů mateřských škol. Počet dětí připadající na jednoho učitele neustále klesá.

Počet učitelů v mateřských školách byl ve všech krajích vyšší ve školním roce 2025/2026 než před deseti lety, nejvíce vzrostl ve Středočeském kraji (o 30,6 %). Dětem se ve středočeských mateřských školkách ve školním roce 2025/2026 věnovalo 5 173 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané). Zatímco počet dětí zaznamenal v kraji tři meziroční poklesy po sobě (nejvyšší v posledním školním roce o 2,9 %); počet učitelů naopak meziročně třikrát vzrostl, nejvíce rovněž v posledním školním roce (o 1,5 %). Počet dětí připadajících na

jednoho učitele tak neustále klesal, v roce 2025/2026 měl jeden učitel v průměru na starosti 9,9 dětí, což bylo o 2,5 dětí méně než před deseti lety. Ženy tvořily 99,4 % všech učitelů, zanedbatelné zastoupení mužů mezi učiteli mateřských škol se v čase nemění.

V kraji rostl počet základních škol a počet dětí v nich. Počet dětí dosáhl historického maxima.

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2025/2026 celkem 595 základních škol se 7 390 třídami. Počet základních škol rostl třináct let v řadě, za tuto dobu se zvýšil o 71 zařízení, z toho v posledním roce o 10. Při mezikrajském srovnání vývoje v rámci desetiletého období zaznamenal Středočeský kraj nejvyšší absolutní (61) a 2. nejvyšší relativní nárůst (o 11,4 %) mezi všemi kraji, spolu s Prahou (nárůst o 15,1 %, resp. o 40 zařízení). V jednom kraji počet škol poklesl, jednalo se o kraj Liberecký. Počet žáků vzrostl ve Středočeském kraji během desetiletého období o 30,1 %, přičemž nejvyšší intenzita nárůstu nastoupila v návaznosti na demografický vývoj ve školním roce 2014/2015 (meziročně 4% až 5% nárůsty), na rozdíl od mateřských školek, kde docházelo ke slábnutí intenzity nárůstu po vrcholu v letech 2013 a 2014. Počet dětí ve středočeských základních školách dosáhl v roce 2025/2026 historického maxima 149 657 (o 0,7 %, resp. o 1 063 dětí více než v předchozím školním roce). Nárůst počtu dětí však v posledních třech letech ve srovnání s předchozím obdobím výrazně zpomalil, silné ročníky dětí narozených po roce 2006 se postupně začaly přesouvat ze základních škol do středních. Počet dětí v základních školách vzrostl během deseti let ve všech krajích. Nejvyšší nárůst počtu dětí v základních školách zaznamenala spolu se Středočeským krajem (o 30,1 %) podobně jako u mateřských škol ještě Praha (o 30,0 %), naopak nejnižší nárůst vykázaly kraje Karlovarský a Liberecký (o 1,2 %, resp. o 1,1 %).

Počet dětí připadající na jednu třídu a učitele se v kraji u základních škol v posledním roce snížil, počet žáků na jednoho učitele byl nejnižší za 15 let.

Děti vyučovalo 10 759 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané), což bylo meziročně o 2,7 % více. Relativní nárůst počtu učitelů byl vyšší než nárůst počtu dětí. Ženy tvořily mezi učiteli 85,8 %, jejich podíl se kolem 86 % pohybuje dlouhodobě. Počet dětí připadajících na jednu třídu a učitele narůstal od školního roku 2011/2012 až do školního roku 2018/2019. Rostoucí trend vystřídaly v následujících letech poklesy (vyjma roku 2022/2023) a ve školním roce 2025/2026 připadalo na jednoho učitele 13,9 žáků a na jednu třídu 20,3 žáků, což bylo o 0,3, resp. o 0,1 žáka méně než v předchozím roce. Průměrných 13,9 žáků připadajících na jednoho učitele představovalo nejnižší počet za posledních 15 let.

I přes pokles zůstal počet žáků na jednoho učitele mezi kraji nejvyšší.

I přes pozitivní trend poklesu zůstal průměrný počet dětí v jedné třídě po Praze (21,3) druhý nejvyšší (20,3) a počet dětí připadajících na jednoho učitele úplně nejvyšší (13,9) těsně před hl. m. Prahou (13,8). Nejnižší hodnoty obou ukazatelů vykázal Olomoucký kraj, kde na jednu třídu připadalo 17,7 dětí a na jednoho učitele 12,3 dětí.

Nejvyšší nárůst počtu dětí v ZŠ byl zaznamenán v zázemí Prahy, nejnižší na periferii.

Při meziokresním srovnání bylo patrné, že počet dětí v mateřských školách v posledním roce poklesl ve všech okresech kraje. Ve školním roce 2025/2026 vykázalo ještě sedm okresů větší počet dětí ve srovnání s rokem 2015/2016, nejvýrazněji okresy Praha-západ, Beroun a Praha-východ. Naopak nejvíce poklesl za posledních deset let počet dětí v mateřských školách v okrese Rakovník. Výraznější změny byly patrné v zázemí hlavního města v případě základních škol, kam se přesunuly děti ze škol mateřských v návaznosti na demografický vývoj spojený s vlivem procesu suburbanizace. V okresech Praha-východ, Praha-západ a Beroun se vlna z mateřských škol přenesla do škol základních, výsledkem bylo zvýšení počtu žáků ZŠ během posledních deseti let o 58,4 % v okrese Praha-východ, kde bylo otevřeno 19 nových škol, o 51,8 % v okrese Praha-západ, kde vzniklo 11 nových základních škol a Beroun s 32,9% nárůstem žáků a 7 škol. Naopak

nejnižší nárůsty počtu dětí v základních školách vykázaly periferní okresy kraje – Rakovnicko a Příbramsko (nárůst o 17,2 %, resp. o 19,2 %). Nymbursko bylo jediným okresem v kraji, kde nevznikla žádná nová základní škola dokonce 12 let.

Počet studentů na středních školách rostl osm let po sobě.

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2025/2026 celkem 150 středních škol, o tři více než v předchozím roce. Celkem studovalo v kraji ve středních školách 52 731 žáků, z toho v denní formě to bylo 50 952 žáků. Zatímco počet škol během posledních deseti let nejdříve klesal, pak stagnoval a až v posledním roce vzrostl; počet tříd zaznamenal růst posledních šest let po sobě na výsledných 2 235. Jednalo se o reakci na rychle rostoucí počet žáků denního studia, který se v kraji zvyšuje už osm let. Ve školním roce 2025/2026 se jednalo o 3% nárůst, resp. zvýšení o 1 528 žáků. Předchozí trend trvalého poklesu počtu žáků denního studia na středních školách se v kraji zastavil ve školním roce 2017/2018, v dalších letech následoval mírný nárůst, který v roce 2021/2022 nabral na intenzitě. Zvyšující se intenzita nárůstu počtu žáků souvisela se skutečností, že se na střední školy začaly přesouvat ze základních škol silné ročníky dětí narozených po roce 2006 a postupně nahradí slabé ročníky devadesátých let minulého století.

Růst počtu studentů SŠ byl po Praze druhý nejvyšší.

Při mezikrajském srovnání desetiletého vývoje vykázaly nejvyšší nárůst počtu středoškoláků v denním studiu hl. m. Praha (o 36,9 %) a Středočeský kraj (35,7 %), nejnižší nárůst naopak kraje Moravskoslezský (12,3 %) a Karlovarský (13,2 %).

Počet středních škol a studentů vzrostl nejvíce v okrese Kladno.

V rámci středočeských okresů bylo všude patrné zvyšování počtu studentů denního studia na středních školách. Počet studentů vzrostl za posledních 10 let relativně nejvíce v okrese Praha-západ (o 69,5 %) a Kladno (o 54,0 %). Kladensko zároveň vykázalo i nejvyšší absolutní nárůst počtu studentů (o 2,9 tis.) a nejvyšší počet nově vzniklých středních škol (3). Nejméně vzrostl počet studentů v okresech Příbram (o 21,1 %) a Mladá Boleslav (o 24,0 %), v absolutním vyjádření v okrese Praha-západ (o 333 studentů).

Nejvíc středoškoláků studuje střední odbornou školu s maturitou, jejich podíl v posledních šesti letech rostl.

Nejvíce žáků středních škol dlouhodobě studuje střední odbornou školu s maturitou, v roce 2025 se v kraji jednalo o 48 % všech středoškoláků (25 290), druhý nejvyšší podíl zaujímalo střední všeobecné vzdělávání s maturitou (13 863 žáků, tj. 26,3 %) a třetí místo patřilo střednímu vzdělávání s výučním listem (11 775 žáků, tj. 22,3 %). Nástavbové studium navštěvovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 1 317 žáků, tj. 2,5 %. V posledních šesti letech byl v případě středního vzdělávání zakončeného maturitní zkouškou patrný trend nárůstu podílu odborného vzdělávání na úkor vzdělávání všeobecného.

Počet žáků na jednoho středoškolského učitele v posledním školním roce v kraji poklesl.

Na středních školách ve Středočeském kraji učilo ve školním roce 2025/2026 celkem 4 528 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané), což bylo o 3,3 % více než v předchozím roce. Ženy tvořily 61,6 % učitelského sboru. Jedna třída měla v průměru 23,6 žáků a na jednoho středoškolského učitele připadalo 11,6 žáků. Zatímco počet žáků připadající na jednu třídu v posledních deseti letech rostl, počet žáků na jednoho učitele prvních pět let stagnoval, pak čtyři roky rostl a v posledním školním roce mírně poklesl.

Počet vyšších odborných škol i studentů v nich poklesl na třicetileté minimum.

Ve Středočeském kraji bylo možné ve školním roce 2025/2026 navštěvovat 13 vyšších odborných škol, nejméně za posledních třicet let; nejvyššího počtu (21) bylo dosaženo ve školním roce 2009/2010. Počet studentů poklesl ve školním roce 2025/2026 na 1 224 studentů, rovněž na nejnižší počet za posledních třicet let. Zatímco celkový počet studentů poklesl za posledních deset let o přibližně třetinu

(o 36,6 %), u studentů denního studia byl pokles ještě výraznější – za 10 let o více než polovinu (o 56,1 %). Konkrétně ve školním roce 2025/2026 se účastnilo denní formy vzdělávání na vyšších odborných školách v kraji 485 studentů. Většinu studentů z celku tvořily ženy, jejich podíl se postupně zvyšoval ze 77,7 % ve školním roce 2016/2017 na 88,3 % v roce 2025/2026.

Více než dvě pětiny studentů VOŠ kraje byly soustředěny do okresů Praha-východ a Příbram.

Nejvíce vyšších odborných škol se ve školním roce 2025/2026 nacházelo v okrese Příbram (3) a Kladno (2), žádná nebyla v okresech Praha-západ a Rakovník. Nejvíce studentů vykázaly okresy Praha-východ (348) a Beroun (198), do těchto dvou okresů bylo soustředěno 44,6 % všech studentů vyšších odborných škol kraje.

Na území kraje měla v roce 2025 sídlo pouze jedna vysoká škola a nacházela se zde jedna fakulta pražského ČVUT.

Na území Středočeského kraje nemá v současné době sídlo žádná státní vysoká škola, pouze jedna soukromá, a to ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o. p. s. v Mladé Boleslavi. V roce 2022 ukončila svou činnost soukromá vysoká škola Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o., která byla založena v roce 2003 a sídlila nejdříve v Kolíně, později pak v Kutné Hoře. Veřejné vysoké školství je zastoupeno jednou fakultou pražské vysoké školy (ČVUT) – Fakulta biomedicínského inženýrství v Kladně.

Počet studentů vysokých škol byl mezi kraji třetí nejnižší, v posledních třech letech rostl.

Ve Středočeském kraji studovalo v roce 2025 celkem 2 735 vysokoškolských studentů se státním občanstvím ČR. Během posledních deseti let měl počet studentů na středočeských vysokých školách nejdříve klesající tendenci, v posledních třech letech ale jejich počet rostl. V posledním sledovaném roce 2025 vzrostl počet studentů o 2,2 %. Počet vysokoškolských studentů ve Středočeském kraji byl mezi kraji třetí nejnižší, méně studentů vykázaly pouze kraje Karlovarský (848) a Vysočina (2 143). Nejvíce vysokoškolských studentů bylo soustředěno do hlavního města, v roce 2025 studovalo v Praze 37,0 % všech studentů Česka. Z celkového počtu studentů v kraji bylo 68,2 % (1 864) v prezenčním studiu, což představovalo nižší podíl, než činil průměr za celou republiku (80,9 %). Nejvyšší podíl studentů prezenčního studia zaznamenal Plzeňský kraj (91,6 %), nejnižší Karlovarský kraj (50,7 %). Počet absolventů středočeských vysokých škol v posledních čtyřech letech vzrostl, v roce 2025 bylo absolventů majících státní občanství ČR celkem 787.

Počet vysokoškoláků Středočechů se v posledních 7 letech zvyšoval.

Počet vysokoškolských studentů státního občanství ČR s bydlištěm v kraji rovněž meziročně vzrostl (o 6,9 %), jednalo se o sedmý meziroční nárůst v řadě. V roce 2025 bydlelo ve Středočeském kraji 37 637 vysokoškolských studentů se státním občanstvím ČR, z nichž téměř dvě třetiny navštěvovaly bakalářský program a téměř jedna třetina nějakou formu magisterského programu. Doktorandi s bydlištěm ve Středočeském kraji tvořili mezi všemi vysokoškoláky Středočechy 3,7 %. V průběhu posledních deseti let došlo k nárůstu podílu bakalářského studia na úkor studia magisterského a doktorandského.

Středočeské regionální školství zaznamenalo nejvyšší nárůsty počtu pedagogických i nepedagogických zaměstnanců v Česku.

V regionálním školství bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji zaměstnáno 28,7 tis. pedagogických a 10,1 tis. nepedagogických pracovníků (přepočteno na osoby plně zaměstnané). Vzhledem k dlouhodobému růstu počtu škol, žáků a studentů souvisejícímu s demografickým vývojem, zaznamenal kraj nejvyšší intenzitu nárůstu počtu zaměstnanců v regionálním školství v celém Česku. Od roku 2015 vzrostl jejich počet o 44,7 %, s vyšší intenzitou v případě pedagogických pracovníků, kde byl nárůst o více než polovinu (o 54,0 %). Počet nepedagogických pracovníků vzrostl v kraji o necelou čtvrtinu (o 23,4 %). Druhé nejvyšší nárůsty zaznamenalo

hl. m. Praha, na druhém konci žebříčku stály naopak s nejnižšími růsty kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 2.24 Zaměstnanci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy ve Středočeském kraji (přepočteno na osoby plně zaměstnané)

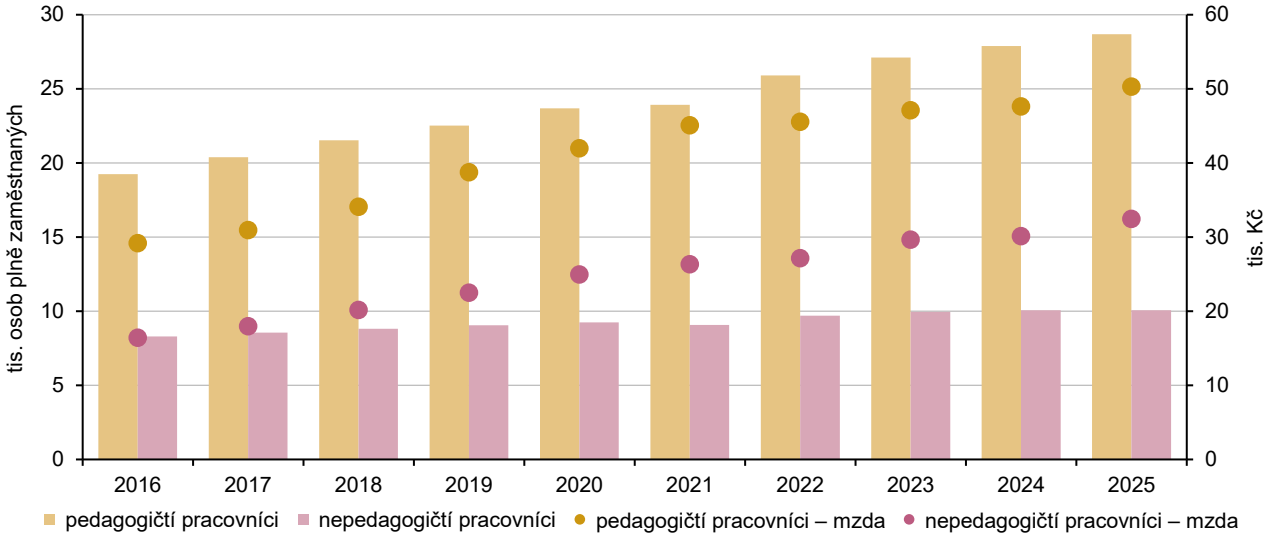

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Středočeští pedagogičtí pracovníci pobírali 2. nejvyšší mzdy mezi kraji, nepedagogičtí pracovníci až 3. nejvyšší.

Průměrná hrubá měsíční mzda středočeského pedagogického pracovníka přesahovala v roce 2025 hranici 50 tis. Kč (50 280 Kč), stejně jako mzda v Praze (52 141 Kč). Nejnižší mzdu pobíral pedagogický pracovník v Ústeckém kraji (48 391 Kč). Středočeská průměrná hrubá měsíční mzda nepedagogických pracovníků (32 471 Kč) byla mezi kraji až 3. nejvyšší po hl. m. Praze (34 878 Kč) a Jihomoravském kraji (32 523 Kč), nejméně pobírali nepedagogičtí pracovníci ve Zlínském kraji (31 422 Kč).

Do základních škol byla soustředěna více než polovina učitelů kraje.

V rámci pedagogických pracovníků tvoří největší skupinu učitelé, jejichž počet je nejvyšší na základních školách (včetně osob působících v přípravných třídách základních škol a přípravném stupni základních škol speciálních). Z celkového počtu učitelů v kraji se do základních škol soustředila více než polovina (52,8 %). Čtvrtina učitelů (25,2 %) kraje byla zaměstnána v mateřských školách a více než pětina (22,0 %) ve školách středních.

Nejvyšší mzdy pobírali učitelé ve středních školách, nejnižší ve školách mateřských.

Průměrná mzda učitelů byla přímo úměrná stupni školy, nejnižší mzdy pobírali učitelé mateřských škol (44 445 Kč), následovaly mzdy učitelů základních škol (56 463 Kč) a nejvyšší průměrné mzdy pobírali učitelé středních škol (61 017 Kč). V případě asistentů pedagoga nebyly téměř žádné odlišnosti ve výši mzdy v závislosti na typu školy, průměrné mzdy se pohybovaly od 32 101 Kč v případě mateřských škol do 34 483 Kč, resp. 34 416 Kč v základních a středních školách.

Tři čtvrtiny z krajského počtu asistentů pedagoga byly zaměstnány v základních školách.

U asistentů pedagoga byla jejich koncentrace do základních škol ještě výraznější než u učitelů, v základních školách je tento typ pedagogických pracovníků potřeba nejvíce. Z celkového počtu asistentů pedagoga v kraji byly tři čtvrtiny (75,1 %) zaměstnány v základních školách, pětina (21,8 %) v mateřských školách a pouze 3,1 % ve školách středních.

Počet speciálních pedagogů a psychologů ve školách se

Ve školách byly kromě asistentů pedagoga zaměstnáni také speciální pedagogové a psychologové. Počet plných úvazků speciálních pedagogů (bez započtení učitelů

za deset let více než ztrojnásobil.

se speciálně pedagogickou kvalifikací) činil v roce 2025 téměř 167, v případě psychologů byl počet úvazků necelých 95. Zvyšující se význam a potřebu těchto profesních specializací dokládá jejich velký nárůst za posledních deset let. V obou případech se jednalo o více než ztrojnásobení počtů z roku 2016, v případě speciálních pedagogů byl nárůst 3,5násobný, u psychologů 3,3násobný.

Graf 2.25 Pedagogičtí pracovníci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy ve Středočeském kraji (přepočteno na plné pracovní úvazky)

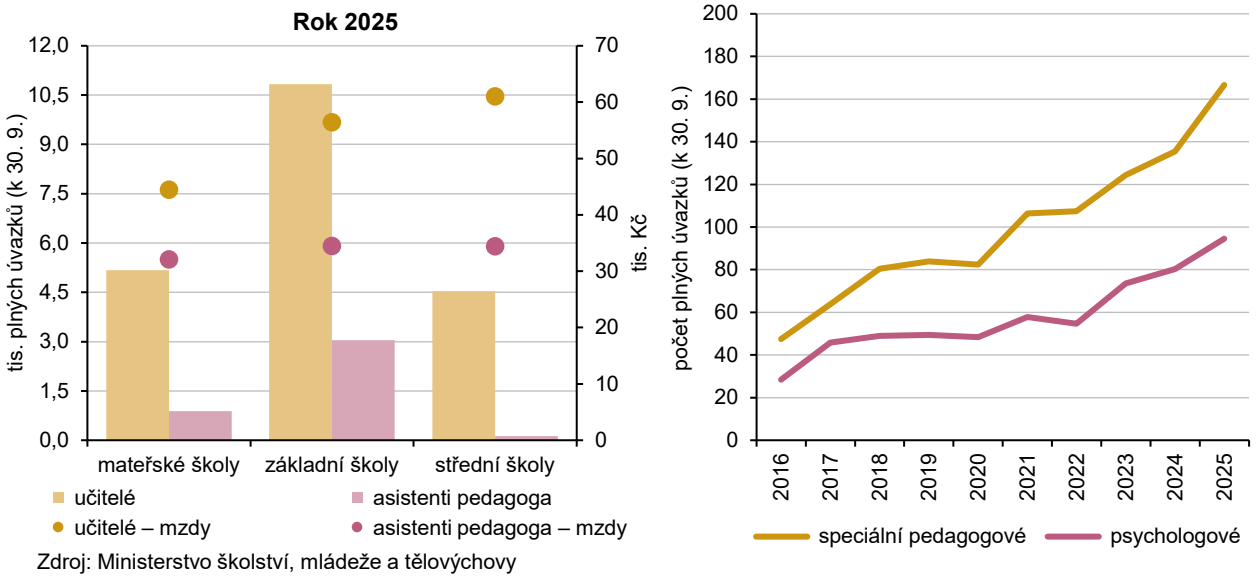

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Zdraví

Počet lékařů byl v roce 2024 nejvyšší od roku 2001.

V roce 2024 bylo ve Středočeském kraji evidováno celkem 4 659 lékařů ve státních i nestátních zařízeních (vyjádřeno v přepočteném počtu na celé úvazky), což byl nejvyšší počet od roku 2001. Počet lékařů se dlouhodobě v kraji zvyšoval až do roku 2016 na 4 408 lékařů, v dalších letech sice kolísal, celkový trend byl ale rostoucí a v roce 2021 se počet lékařů přehoupl přes 4,5 tis. Podobný trend byl patrný ve všech krajích, po nárůstu počtu lékařů do poloviny prvního desetiletí se jejich počet v posledních letech ustálil.

Kraj zaznamenal 2. nejvyšší nárůst počtu lékařů za čtvrtstoletí po hl. m. Praze.

Počet lékařů vzrostl ve Středočeském kraji od roku 2001 o 39,0 %, jednalo se o vyšší nárůst, než činil průměr za Česko (34,8 %) a o 2. nevyšší hodnotu mezi kraji. Nejvíce vzrostl počet lékařů v hl. m. Praze (o 50,3 %), nejméně v kraji Ústeckém (o 17,3 %).

Intenzita lékařské péče zůstala nejnižší mezi kraji.

Intenzita lékařské péče, tj. počet lékařů na tisíc obyvatel, v čase kolísala kolem hodnoty 3,2 a v roce 2024 vykázala hodnotu 3,19. Mezi kraji se jednalo o nejnižší hodnotu. Maxima dosáhlo hl. m. Praha (8,26), průměr za Česko činil 4,85. Důvodem nízké středočeské hodnoty je charakter území s neexistencí krajského města a funkční propojení středních Čech s Prahou. Obyvatelé středních Čech využívají široké nabídky zdravotnických služeb hlavního města. Tomu odpovídají i nejnižší hodnoty intenzity lékařské péče v okresech Praha-západ (1,53) a Praha-východ (1,75), jejichž obyvatelstvo využívá dostupnosti lékařských zařízení Prahy. Naopak nejvyšší intenzita lékařské péče byla dosažena v okrese Beroun (5,14).

Nejvíce obyvatel připadalo na jednoho lékaře v zázemí Prahy, nejméně na Berounsku.

V roce 2024 připadalo na jednoho lékaře přibližně 313,3 obyvatel, což byla nejvyšší hodnota mezi kraji a Středočeský kraj tak jako jediný překročil hranici 300 obyvatel na jednoho lékaře. Republikový průměr činil 206,4 obyvatel, nejméně to bylo v hl. m. Praze (121,1). Zatímco ve Středočeském kraji byla hodnota v roce 2024

podobná jako v roce 2001 (pokles pouze o 7 %), ve všech ostatních krajích se hodnota ukazatele počtu obyvatel na jednoho lékaře v období let 2001 až 2024 snížila výrazněji, nejvíce v Olomouckém a Moravskoslezském kraji (shodně o 28,0 %). Velké rozdíly hodnot byly patrné mezi jednotlivými okresy kraje. Zatímco v okrese Beroun připadalo na jednoho lékaře 195 obyvatel, v okrese Praha-západ to byl více než trojnásobek (654).

Kartogram 2.7 Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

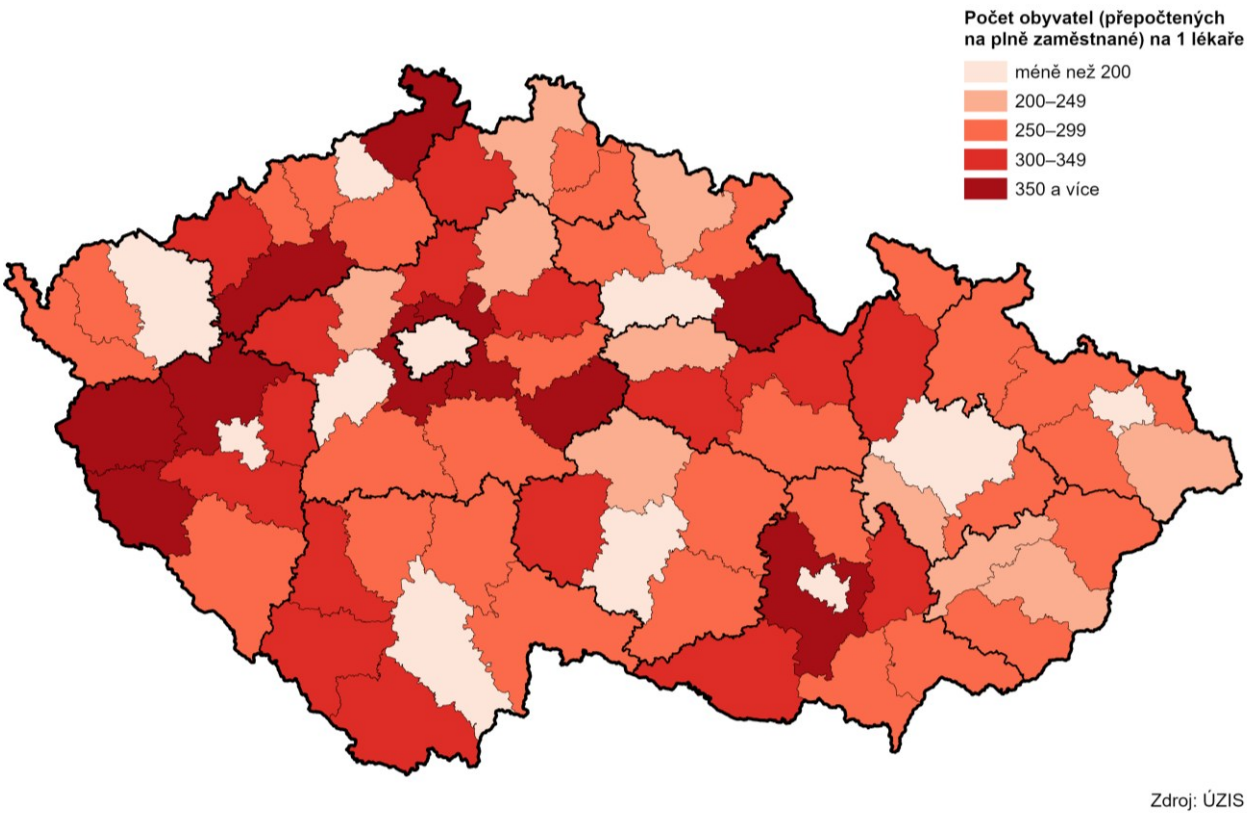

Zdroj: ÚZIS

Počet lůžek ve středočeských nemocnicích se v posledních letech ustálil na hodnotách kolem 4,1 tis.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2024 v provozu celkem 22 nemocnic akutní péče, po Praze (23) se jednalo o nejvyšší počet mezi všemi kraji. Nejméně nemocnic akutní péče fungovalo v Karlovarském kraji (4). Počet lůžek zaznamenal v kraji mezi lety 2010–2017 klesající tendenci, v následujících letech se ustálil na počtu kolem 4,1 tis. lůžek (oproti 4,8 tis. v roce 2010). V roce 2024 činil počet lůžek ve Středočeském kraji 4 096, v Praze se přitom nacházel více než dvojnásobný počet (8 526).

V kraji se nacházely nemocnice s menší kapacitou, kraj vykázal nejnižší počet lůžek na tisíc obyvatel.

Přes druhý nejvyšší počet nemocnic mezi kraji se Středočeský kraj v počtu lůžek umístil až na 4. místě, to znamená, že se v kraji nacházejí nemocnice s menší kapacitou v porovnání s nemocnicemi krajů s velkými krajskými městy. Do středních Čech bylo soustředěno pouze 8,3 % lůžkového fondu republiky. Nejvyšší podíl vykázala v roce 2024 Praha (17,3 % republikového fondu) a dále kraje Jihomoravský (12,6 %) a Moravskoslezský (11,8 %); nejméně naopak kraj Karlovarský (2,1 %). V přepočtu lůžek na tisíc obyvatel však zaznamenal Středočeský kraj úplně nejnižší počet (2,8) mezi všemi kraji a výrazně méně, než druhý nejméně vybavený Karlovarský kraj (3,6). Průměr za republiku činil 4,5 a nejvybavenější Praha vykázala 6,1 lůžek na tisíc obyvatel.

Kraj zaznamenal nejnižší počet realizovaných hospitalizací na tisíc obyvatel.

Počet případů hospitalizací ve středočeských nemocnicích se nejblíže přiblížil hranici 200 tisíc v roce 2012 (196,1 tis.), následně ale klesal na minimum v letech 2020 a 2021 (156 tis). V roce 2024 činil počet 165,9 tis. Vzhledem k tomu, že se Středočeský kraj vyznačuje nejnižší vybaveností nemocničními lůžky, odpovídala této skutečnosti nejnižší hodnota přepočtených realizovaných hospitalizací na tisíc obyvatel. V kraji připadalo v roce 2024 na tisíc obyvatel 113,7 realizovaných hospitalizací, republikový průměr činil 166,0. Nejvíce případů hospitalizací v přepočtu na tisíc obyvatel vykázaly nemocnice v hl. m. Praze (219,4).

Průměrná ošetřovací doba byla mezi kraji 6. nejnižší.

Průměrná ošetřovací doba činila v roce 2024 v kraji 5,2 dne, což představovalo hodnotu pod republikovým průměrem (5,5) a šestou nejnižší hodnotu mezi všemi kraji. Nejdelší ošetřovací dobu vykázal kraj Královéhradecký (6,5 dne) a nejnižší naopak kraj Karlovarský (4,8 dne).

Počty ordinací praktických lékařů vykazují klesající tendenci.

Ambulantní péče u praktických lékařů byla v roce 2024 zajišťována v kraji v 503 ordinacích pro dospělé a v 215 ordinacích pro děti a dorost. Od roku 2017 došlo k poklesu jejich počtu (z 517, resp. 235). K poklesu došlo ve všech krajích, jedinou výjimkou byl nárůst počtu ordinací praktických lékařů pro dospělé v hl. m. Praze (o 1,9 %) a stagnace počtu v kraji Libereckém.

V kraji byl zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst počtu stomatologických ordinací.

Počet samostatných ordinací stomatologů postupně v kraji od roku 2017 klesal, v posledním roce 2024 však vzrostl na 526 ordinací. Oproti roku 2017 byl počet ordinací stomatologů nižší ve všech krajích. Nárůst v posledním roce zaznamenaly kromě Středočeského kraje ještě kraje Jihomoravský (o 1,6 %), Liberecký (o 1,5 %) a Královéhradecký (o 0,8 %). Středočeský meziroční nárůst však byl mezi kraji úplně nejvyšší (o 2,9 %).

Státní sociální podpora

Nejvyšší podíl rodičovského příspěvku na celkovém počtu dávek sociální podpory vykázal Středočeský kraj.

V rámci státní sociální podpory bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji vyplaceno 1 062,2 tisíc dávek (včetně dávek pěstounské péče), což byl 3. nejvyšší počet od roku 2013. Počet dávek zaznamenával postupný pokles až do roku 2021, v letech 2018 až 2022 byl počet vyplacených dávek nižší než 1 milion. V následujících třech letech se ale počet dávek zvýšil a opět milionovou hranici překročil. Přídavky na dítě tvořily 35,6 % počtu vyplacených dávek státní sociální podpory, v roce 2025 jich bylo 378,4 tisíc. Rodičovský příspěvek se na dávkách podílel 33,9 %, v roce 2025 bylo vyplaceno 360,3 tis. dávek, Středočeský kraj byl kraj s nejvyšším podílem rodičovského příspěvku mezi všemi kraji. Zároveň se jednalo o kraj, který vykázal 3. nejnižší podíl přídavků na dítě z celkového počtu dávek státní sociální podpory. Příspěvek na bydlení vykázal podíl 30,4 %, v kraji bylo vyplaceno 322,7 tisíc dávek. Jednalo se o čtvrtý nejnižší podíl, nejméně to bylo v Kraji Vysočina (26,5 %). Dávek pěstounské péče bylo v kraji vyplaceno 54,4 tisíc, což byl třetí nejvyšší počet po krajích Moravskoslezském (91,4 tis.) a Ústeckém (67,0 tis.).

Výdaje na dávky státní sociální podpory vzrostly v letech 2023 až 2025 na historicky nejvyšší hodnoty přes 6 mld. Kč.

Výdaje na dávky státní sociální podpory se trvale snižovaly od roku 2008, mezi lety 2013 a 2019 se ustálily na úrovni 4 mld. Kč. V covidovém roce 2020 výdaje skokově vzrostly na 5,9 mld Kč. Vysoká hodnota výdajů se udržela i v dalších letech, přičemž maximum bylo dosaženo v roce 2023 (6 456,0 mil. Kč) a v posledním sledovaném roce 2025 se jednalo o 2. nejvyšší hodnotu 6 310,7 mil. Kč. Navíc byly ještě vypláceny dávky pěstounské péče, což byla jediná kategorie, kde se výdaje neustále zvyšovaly, v roce 2025 dosáhly 639,0 mil. Kč.

Nejvíce rostou výdaje na příspěvek na bydlení, klesají naopak výdaje na porodné a v posledních letech také výdaje na rodičovské příspěvky.

Výdaje na přídavky na dítě postupně klesaly až do roku 2020, v dalších třech letech 2021–2023 však byly zaznamenány nárůsty, které vedly až k hodnotám nad 500 mil. Kč zaznamenaných v letech 2023 až 2025. Dávkou, která zaznamenala v posledních třech letech nejvyšší nárůsty, byl příspěvek na bydlení, u něhož výdaje vzrostly mezi roky 2022 a 2023 skokově na 2,5násobek. V dalších dvou letech následovaly nárůsty o 9,9 % a 15,3 % na historicky nejvyšší hodnotu v roce 2025 převyšující 2 mld. Kč (2 045,8 mil. Kč). Naopak neustálý pokles byl patrný u dávek na porodné, na které bylo vydáváno čím dál méně finančních prostředků. Kategorií, kde došlo ke změně trendu, byly rodičovské příspěvky, které tvořily největší podíl na celkových výdajích na dávky sociální péče. Mezi lety 2013 a 2019 se hodnota vyplacených rodičovských příspěvků pohybovala mezi 3,0 a 3,4 mld. Kč, v roce 2020 skokově vzrostla na 5,3 mld. Kč, pak ale v následujících letech každoročně klesala.

Graf 2.26 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče ve Středočeském kraji a Česku

Výdaje v kraji a Česku v roce 2025 v %

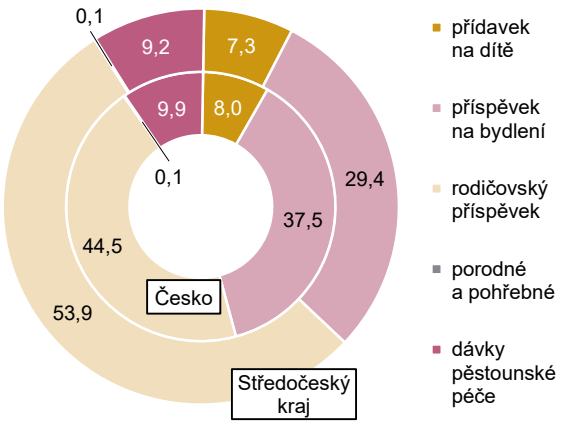

Výdaje na vybrané dávky v kraji[1)]

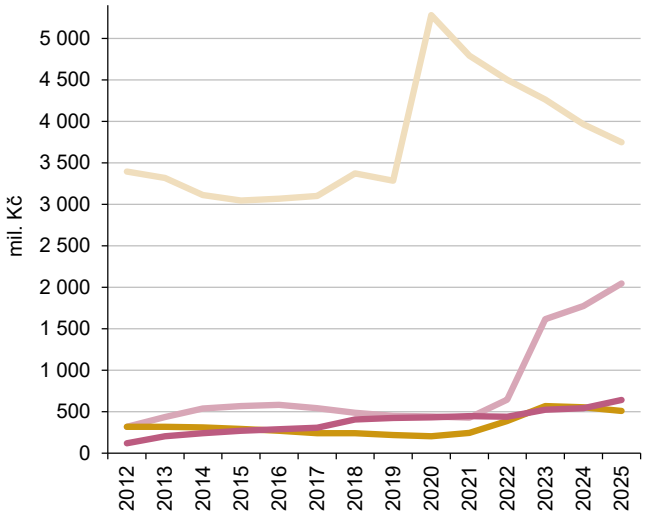

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

[1)] podle místa trvalého bydliště příjemce

Více než polovinu výdajů na dávky státní sociální podpory tvořily rodičovské příspěvky.

Nejvíce bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji vydáno v rámci státní podpory na rodičovské příspěvky (3 748 mil. Kč), dále na příspěvky na bydlení (2 046 mil. Kč), na dávky pěstounské péče (639 mil. Kč), na přídavky na dítě (509 mil. Kč), na porodné (6,2 mil. Kč) a pohřebné (1,2 mil. Kč).

Oproti republice bylo dosaženo vyššího podílu rodičovského příspěvku na celkových výdajích na dávky státní sociální podpory.

Oproti celorepublikovému průměru se Středočeský kraj vyznačoval v roce 2025 výrazně vyšším podílem rodičovského příspěvku na celkových výdajích na dávky státní sociální podpory (53,9 % oproti 44,5 % v Česku), což představovalo třetí místo mezi kraji po Kraji Vysočina (56,4 %) a Zlínském kraji (52,5 %). Naopak výrazně nižší podíl oproti republikovému průměru byl v kraji patrný u příspěvku na bydlení (29,4 % oproti 37,5 % v Česku), což představovalo čtvrtý nejnižší podíl mezi kraji. Nejméně to bylo v Kraji Vysočina (24,9 %), nejvíce naopak v kraji Moravskoslezském (47,6 %). Podíl výdajů na přídavky na dítě z celkových výdajů byl po hl. m. Praze (3,2 %) druhý nejnižší (7,3 %), nejvyšší podíl vykázal Kraj Vysočina (10,2 %). Mezi kraji pátý nejnižší byl podíl výdajů na pěstounskou péči (9,9 %), nejvíce to bylo v kraji Karlovarském (15,9 %), nejméně v hl. m. Praze (5,3 %).

Na dávky pěstounské péče byla vydána 3. nejvyšší částka mezi kraji.

Nejvyšší částky vydané na dávky pěstounské péče vykázaly kraje Moravskoslezský (1 109,5 mil. Kč), Ústecký (751,8 mil. Kč.) a Středočeský kraj (639,0 mil. Kč), nejnižší naopak v Kraji Vysočina (207,1 mil. Kč) a Zlínském kraji (241,7 mil. Kč). Mezi

středočeskými okresy byly dávky pěstounské péče nejvyšší v okrese Kladno (94,8 mil. Kč), jednalo se o 14,8% podíl na krajské částce. Nejnižší výdaje vykázal naopak okres Benešov (30,8 mil. Kč).

Na jednoho obyvatele připadala druhá nejnižší částka výdajů na dávky sociální podpory mezi kraji.

Na jednoho obyvatele připadalo ve Středočeském kraji v roce 2025 průměrně 4 729 Kč výdajů na dávky státní sociální podpory (včetně dávek na pěstounskou péči), což byla hodnota pod průměrem republiky (5 753 Kč) a druhá nejnižší hodnota mezi kraji. Nižší výdaje na obyvatele zaznamenal jen kraj Plzeňský (4 621 Kč). Nejvyšší částka výdajů připadala na jednoho obyvatele v Moravskoslezském (7 806 Kč) a Ústeckém kraji (7 438 Kč). Průměrné výdaje na dávky státní sociální podpory přepočtené na jednoho obyvatele v posledních deseti letech v kraji kolísaly, během let 2013 až 2019 se pohybovaly kolem hodnoty 3 200 Kč. V covidovém roce 2020 výdaje přepočtené na jednoho obyvatele skokově vzrostly o 43,6 % na 4 576 Kč a nad 4tisícovou hranicí se držely i v následujících letech. Po dvou meziročních poklesech v letech 2021 a 2022 však došlo v roce 2023 opět ke skokovému nárůstu (o 14,8 %) na hodnotu 4 813 Kč převyšující maximum z roku 2020 a na podobné hodnotě se výdaje držely i v posledních dvou letech.

Rodičovský příspěvek tvořil největší podíl na sociálních dávkách v okrese Praha-východ, příspěvek na bydlení v okrese Kladno.

Mezi okresy Středočeského kraje byly patrné rozdíly ve struktuře dávek státní sociální podpory. Rodičovský příspěvek tvořil největší část výdajů v okresech Praha-východ (68,5 %), Mladá Boleslav (68,4 %) a Praha-západ (68,0 %), nejméně v okrese Kladno (50,3 %). Druhá nejčastěji zastoupená dávka – příspěvek na bydlení vykázal nejvyšší podíl v okrese Kladno (41,6 %), nejnižší v okrese Praha-východ (25,4 %). Přídavek na dítě tvořil největší podíl v okresech Kutná Hora (10,6 %), Příbram a Rakovník (shodně 10,5 %), nejmenší v okrese Praha-západ (5,8 %). Dávky pěstounské péče vykázaly nejvyšší podíl na celkových výdajích státní podpory v okrese Nymburk (11,1 %), nejmenší v okrese Beroun (6,7 %).

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Nejčastěji zastoupeným typem zařízení sociálních služeb byly domovy pro seniory.

Zařízení sociálních služeb představují široké spektrum zařízení poskytujících služby různým skupinám obyvatelstva. Zařízeními s nejvyššími kapacitami lůžek jsou domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Nejvíce zastoupeným typem zařízení byly v kraji domovy pro seniory, kterých bylo v roce 2025 v provozu celkem 73 s kapacitou 4 903 lůžek. Druhým nejpočetnějším typem zařízení byly domovy se zvláštním režimem, kterých fungovalo v kraji celkem 57 s kapacitou 3 856 lůžek. Třetí typ zařízení představovaly domovy pro osoby se zdravotním postižením, kterých se v kraji nacházelo 30 s kapacitou 1 610 lůžek.

Počet domovů pro seniory a lůžek v nich rostl do roku 2020, následně klesal.

Vývoj počtu zařízení poskytující sociální služby je možné hodnotit od roku 2008, kdy došlo k metodické změně ve vykazování a sběru dat a údaje jsou v časové řadě od tohoto roku srovnatelné. V případě domovů pro seniory byl patrný nárůst počtu zařízení z 62 v roce 2008 na 79 v roce 2021. V dalších čtyřech letech už ale docházelo k plynulému poklesu na výsledných 73 zařízení v roce 2025. Tak jednoznačná situace jako u počtu zařízení už ale nebyla při pohledu na vývoj počtu lůžek v těchto zařízeních. I přestože se počet samotných zařízení do roku 2021 zvyšoval, počet lůžek v domovech pro seniory zaznamenával kolísavý trend střídajících se poklesů a nárůstů, přičemž po roce 2020 převažovaly poklesy. Počet lůžek pohybující se pod hranicí 5 tis. v posledních čtyřech letech 2022 až 2025 se podobal počtům z období let 2008 až 2011.

Počet lůžek v domovech pro seniory připadající na tisíc osob starších 65 let byl nadprůměrný, mezi kraji ale až sedmý nejvyšší.

Ve srovnání s republikovou hodnotou (15,4) vynikal v roce 2025 Středočeský kraj nadprůměrným počtem lůžek v domovech pro seniory na tisíc obyvatel ve věku 65 a více let (17,6). Mezi kraji se však jednalo až o sedmou nejvyšší hodnotu, nejvíce to bylo v Jihočeském kraji (21,9). Pozice kraje se v posledních čtyřech letech zhoršila, ještě v roce 2021 byl počet lůžek na tisíc seniorů po Jihočeském kraji druhý nejvyšší. Ve všech krajích ale docházelo k postupnému poklesu průměrného počtu lůžek na tisíc obyvatel ve věku 65 a více let, ve všech krajích byla hodnota v roce 2025 nižší než před 25 lety. Nejnižší hodnotu zaznamenaly v roce 2025 Jihomoravský kraj (8,5) a hl. m. Praha (10,6).

Graf 2.27 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb ve Středočeském kraji (k 31. 12.)

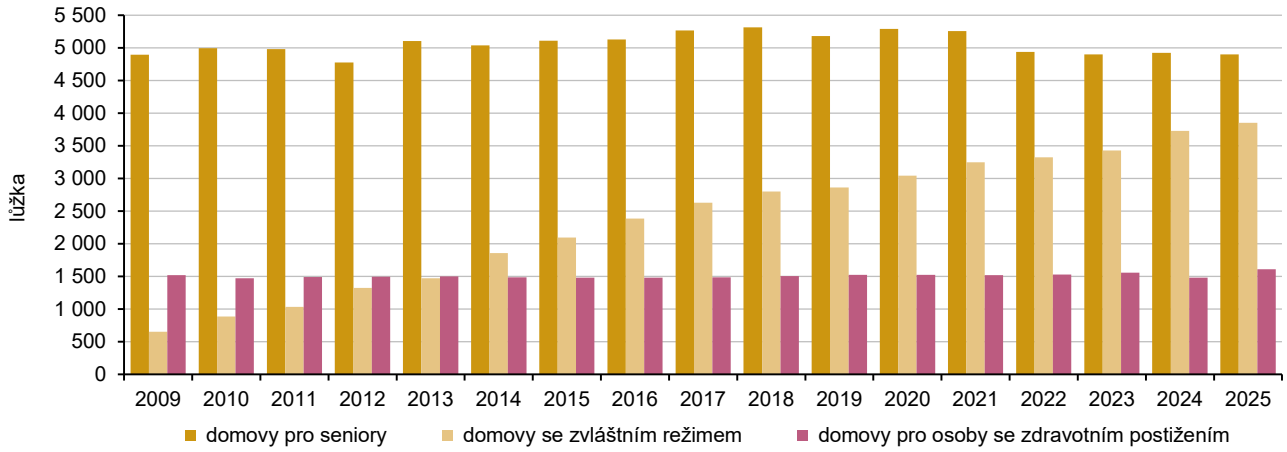

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet lůžek v domovech se zvláštním režimem vzrostl za 17 let 5,4krát.

Typem zařízení, který zaznamenal výrazný nárůst jak počtu, tak kapacit, byly domovy se zvláštním režimem. Domov se zvláštním režimem se používá pro označení pobytové sociální služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, kteří mají z důvodu těchto onemocnění sníženou soběstačnost, a proto potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby. Mezi lety 2008 a 2025 vzrostl v kraji počet domovů se zvláštním režimem 3,8krát z 15 na 57 zařízení. Počet lůžek se zvýšil dokonce 5,4krát ze 719 lůžek v roce 2008 na 3 856 v roce 2025. Velký nárůst počtu a kapacit domovů se zvláštním režimem zaznamenaly všechny kraje, nejvýrazněji hlavní město Praha, kde se počet lůžek zvýšil více než 9násobně. Před deseti lety bylo ve všech krajích takových zařízení pouze několik. Poptávka po těchto službách výrazně roste v souvislosti se stárnutím obyvatelstva a nutností řešit péči o osoby se specifickými potřebami.

Počet lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením byl v roce 2025 nejvyšší od roku 2009.

Domovů pro osoby se zdravotním postižením fungovalo v kraji v roce 2025 celkem 30, což bylo nejvíce od roku 2008 a druhý nejvyšší počet po Ústeckém kraji (32). Středočeský kraj společně s Jihomoravským krajem a hl. m. Prahou byly jediné kraje, kde měl počet zařízení v posledních sedmnácti letech rostoucí tendenci. Počet lůžek však během tohoto období stagnoval a kolísal kolem hodnoty 1 500 lůžek. V posledním sledovaném roce 2025 vzrostl počet lůžek na 1 610, což byl druhý nejvyšší počet od roku 2008 (1 666). Ve všech krajích byl v roce 2025 zaznamenán nižší počet lůžek než v roce 2008.

Kraj vynikal koncentrací kapacit týdenních stacionářů v rámci republiky.

Dalšími sociálními službami, které v kraji disponovaly lůžky, bylo 13 azylových domů s 453 lůžky, 24 zařízení chráněného bydlení s 540 lůžky, 10 týdenních stacionářů a 3 terapeutické komunity. Z dalších sociálních služeb, které fungují na bázi denní docházky, byly více než deseti zařízeními zastoupeny (podle dat z roku 2024) sociální poradny (66 zařízení), denní stacionáře (42), centra sociálně rehabilitačních služeb (24), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (19) a sociálně terapeutické dílny (12). Středočeský kraj vynikal v rámci republiky počtem a kapacitami týdenních stacionářů a terapeutických komunit, do kraje byla soustředěna více než pětina těchto zařízení.

Středočeský kraj vykázal třetí nejvyšší počet příjemců příspěvku na péči.

V rámci sociálního zabezpečení byl vyplácen příspěvek na péči. Nejvíce příjemců a zároveň nejvyšší finanční náklady byly vynaloženy v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském a Středočeském. Ve Středočeském kraji bylo v roce 2025 vyplaceno 5 454 mil. Kč. V prosinci 2025 bylo v kraji celkem 43,0 tis. příjemců. Z celkového počtu příjemců příspěvku na péči bylo 40,7 % mužů. Nejvíce byli muži zastoupeni mezi příjemci v Ústeckém kraji (43,1 %). Podíl žen byl ve Středočeském kraji 59,3 %, přičemž nejvyšší podíl žen vykázalo hl. m. Praha a Zlínský kraj (shodně 61,5 %).

Většinu příjemců příspěvku na péči tvořily osoby starší 65 let a osoby s nižšími stupni závislosti.

Většinu příjemců příspěvku na péči tvořily starší osoby ve věku 65 a více let, ve Středočeském kraji to bylo 67,2 %, průměr za republiku činil 69,2 %. Nejvyšší podíl nejstarší věkové skupiny zaznamenaly kraje Zlínský (73,7 %) a Vysočina (72,3 %), v těchto krajích (spolu s Karlovarským) byl zároveň nejvyšší podíl osob s úplnou závislostí. Naopak nejnižší podíl osob starších 65 let mezi příjemci byl patrný v Ústeckém kraji (62,4 %), který zároveň vykázal nejvyšší zastoupení osob s nejnižším stupněm závislosti. Ve Středočeském kraji tvořily 16,1 % příjemců příspěvku na péči osoby s úplnou závislostí (IV. stupeň) a 27,9 % osoby s těžkou závislostí (III. stupeň). Většinu příjemců však tvořily osoby s nižšími stupni závislosti – s lehkou (I. stupeň) a středně těžkou (II. stupeň), a to celkem 56,0 %.

Graf 2.28 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením v krajích v prosinci 2025

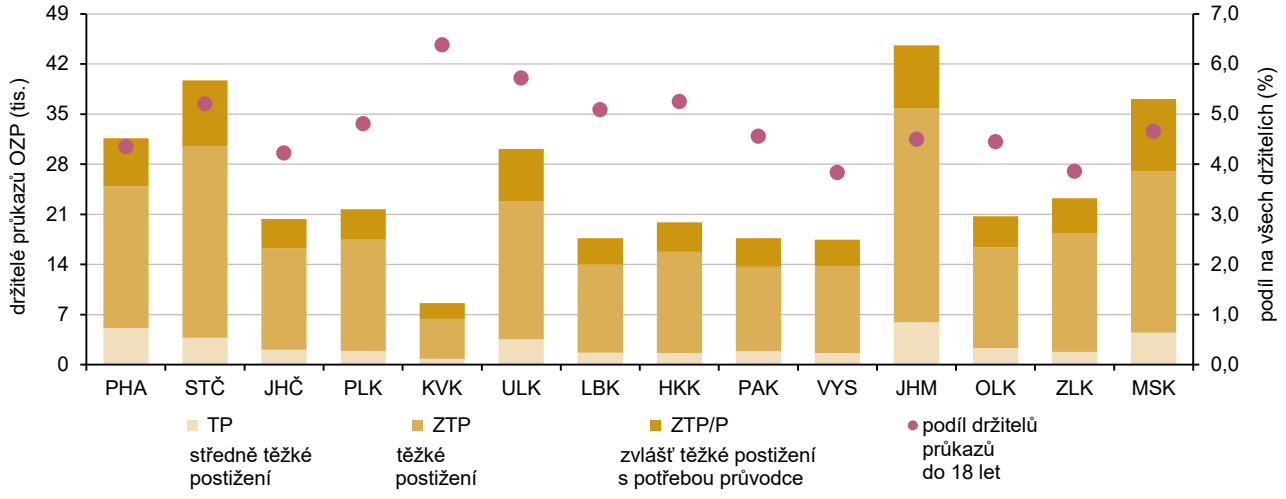

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet držitelů průkazů OZP se zvyšoval, mezi muži byl vyšší podíl průkazů s nejtěžším postižením než u žen.

V prosinci roku 2025 bylo v kraji celkem 39 712 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Počet držitelů průkazů se mezi lety 2015 a 2025 zvýšil o pětinu (20,4 %). Z celkového počtu průkazů tvořily většinu průkazy těžkého postižení ZTP (67,4 %), méně bylo průkazů zvláště těžkého postižení s potřebou průvodce ZTP/P (23,2 %) a středně těžkého postižení TP (9,4 %). Průkazy těžkého a středně těžkého postižení zaznamenaly zvyšování počtu, u průkazů zvláště těžkého postižení s potřebou průvodce naopak došlo během posledních deseti let k poklesu. Mezi muži

byl větší podíl nejtěžších postižení ZTP/P (25,7 % oproti 20,9 % u žen). Podíl těžkých postižení ZTP byl vyšší u žen (69,3 % oproti 65,3 % u mužů), stejně jako podíl středně těžkých postižení TP (9,8 % oproti 9,0 % u mužů).

Počet držitelů průkazů OZP na obyvatele byl mezi kraji druhý nejnižší.

Vzhledem k počtu obyvatel připadalo Středočeskému kraji po hl. m. Praze kraji druhé místo s nejnižším počtem držitelů průkazů OZP na tisíc obyvatel. Ve Středočeském kraji připadalo na tisíc obyvatel 27,0 držitelů průkazů, v Praze 22,6. Nejvyššího počtu bylo dosaženo v krajích Zlínském (40,2), Libereckém (39,4) a Ústeckém (37,4).

Nejvyšší počet držitelů průkazů OZP připadal na tisíc obyvatel v okrese Rakovník.

V rámci středočeských okresů připadal nejvyšší počet držitelů průkazů OZP na tisíc obyvatel v okresech Rakovník (58,3) a Kutná Hora (46,2), naopak nejméně to bylo v okresech Mladá Boleslav (21,0) a Kladno (21,3). Absolutně nejvyšší počty držitelů průkazů zaznamenaly okresy Praha-východ (4,7 tis.) a Praha-západ (4,3 tis.),

Držitelé průkazů OZP s nejtěžšími postiženími byli věkově mladší než ti s méně těžkými postiženími.

U všech typů průkazů tvořili dětští držitelé nejmenší podíl. U středně těžkých a těžkých postižení se jednalo pouze o 1,3 a 3,0 % z celkového počtu držitelů, u zvláště těžkých postižení to však bylo více, a to 13,1 %. U středně těžkých a těžkých postižení tvořily největší část nejstarší osoby (65 a více let), a to 56,3 % u středně těžkých a 73,3 % u těžkých postižení. Jiné rozložení bylo patrné u zvláště těžkých postižení, kde se situace lišila jak zmiňovaným vyšším podílem dětí, dále ale také více než polovičním podílem populace v produktivním věku (15 až 64 let), a to 52,3 %. Držitelé s nejtěžšími postiženími (ZTP/P) tak byli oproti držitelům s méně těžkými postiženími (ZTP+TP) celkově věkově mladší.

Podíl držitelů průkazů OZP s nejtěžšími postiženími byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší.

Podíl držitelů průkazů se zvláště těžkým postižením (23,2 %) z celkového počtu držitelů průkazů byl čtvrtý nejvyšší po krajích Moravskoslezském (27,3 %), Karlovarském (25,8 %), a Ústeckém (24,1 %). Nejnižší podíl byl zaznamenán naopak v krajích Plzeňském (19,6 %) a Jihomoravském (19,8 %). V nejnižší kategorii středně těžkých postižení dosáhly nejvyššího podílu hl. m. Praha (16,1 %) a Jihomoravský kraj (13,3 %); nejnižšího Zlínský kraj (7,8 %). Středočeský kraj zaujímal v této kategorii s 9,4 % 6. nejnižší podíl mezi kraji.

Podíl osob s nejtěžším postižením byl v okrese Kladno 4. nejvyšší v Česku, v okrese Praha-východ naopak 10. nejnižší.

Mezi středočeskými okresy vykázal nejvyšší podíl osob s nejtěžším postižením ZTP/P okres Kladno (30,7 %), jednalo se o 4. nejvyšší podíl mezi všemi okresy Česka. Nejhorší situace byla v okrese Karviná (35,1 %). Na druhé straně žebříčku s nejnižším podílem nejtěžších postižení se mezi středočeskými okresy umístil okres Praha-východ (18,6 %), v rámci všech okresů Česka to byl 10. nejnižší podíl, úplně nejméně to bylo v okrese Klatovy (14,9 %).

Graf 2.29 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku ve Středočeském kraji v prosinci 2025

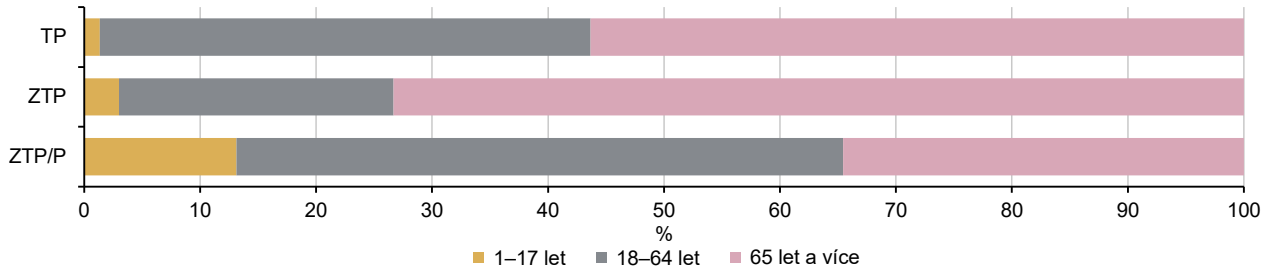

TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl osob do 18 let mezi držiteli průkazů byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší. V rámci okresů Česka byl podíl nezletilých v okrese Mladá Boleslav úplně nejvyšší, zatímco na Kutnohorsku druhý nejnižší.

Středočeský kraj se vyznačoval čtvrtým nejvyšším podílem osob do 18 let (5,2 %) mezi držiteli průkazů OZP po kraji Karlovarském (6,4 %), Ústeckém (5,7 %) a Královéhradeckém (5,3 %). Nejnižší podíl vykázaly kraje Vysočina (3,8 %) a Zlínský (3,9 %). Středočeský okres Mladá Boleslav zaznamenal úplně nejvyšší podíl mezi všemi okresy republiky, okresy Mělník a Kladno (shodně 6,9 %) pak 6. a 8. místo. Zároveň se ale středočeské okresy vyskytovaly na druhé straně žebříčku, okres Kutná Hora vykázal 2. nejnižší podíl nezletilých osob mezi držiteli průkazů OZP (2,7 %) v rámci celé republiky a okres Rakovník 4. nejnižší podíl (3,2 %).

Důchodci, důchody

Čtvrtina středočeské populace pobírala plný či částečný důchod.

Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) a metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) pobírala ve Středočeském kraji ke konci roku 2025 plný či částečný důchod téměř čtvrtina populace (342,9 tis. osob), z toho 83,0 % (284,5 tis. osob) pobíralo starobní důchod. V rámci starobních důchodců byly tři čtvrtiny těch, kteří pobírali starobní důchod samostatně – sólo (214,3 tis. osob) a jedna čtvrtina těch, kteří pobírali starobní důchod v kombinaci s jinými (vdovský, vdovecký). Častějšími příjemci starobního důchodu byly ženy, z deseti osob pobírajících starobní důchod bylo šest žen.

Graf 2.30 Příjemci a průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo podle pohlaví ve Středočeském kraji (v prosinci)

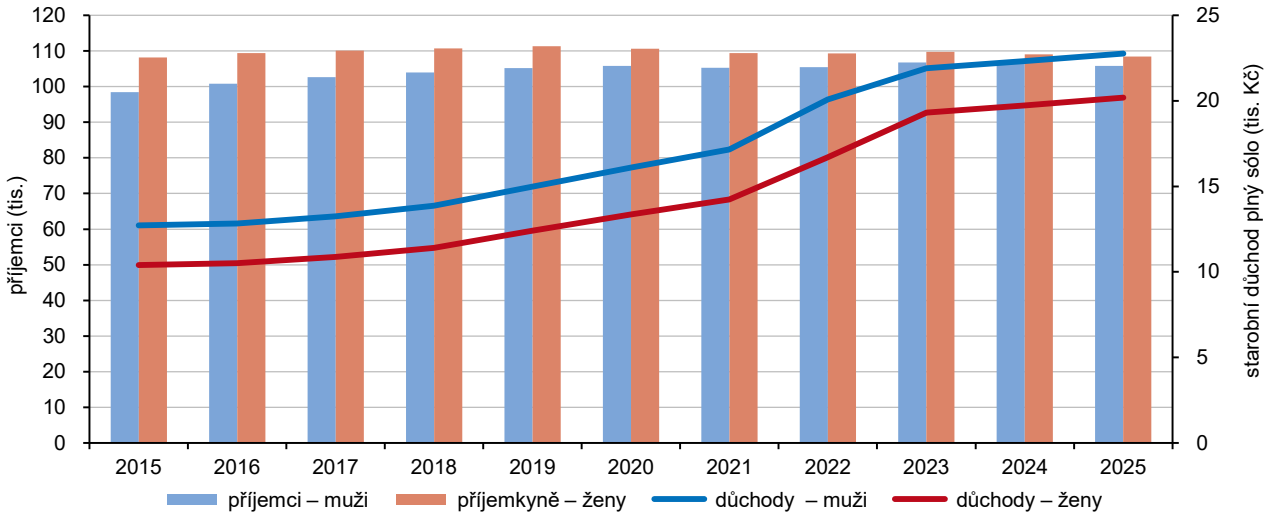

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Počet příjemců důchodu posledních 5 let klesal.

Počet příjemců důchodu dlouhodobě rostl až do roku 2019, po roce 2019 klesal s jedinou výjimkou nárůstu v roce 2023. I přes převažující pokles v posledních pěti letech zůstal počet příjemců v roce 2025 vyšší než před deseti lety, v případě celkového počtu příjemců starobních důchodů o 2,3 %, u starobních důchodců sólo byl v daném období nárůst vyšší – o 3,7 %.

Klesal počet příjemců invalidních důchodů 3. stupně invalidity, rostl počet příjemců 1. stupně.

Počet příjemců invalidních důchodu se vyvíjel odlišně v závislosti na stupni invalidity. Zatímco v roce 2015 bylo nejvíce příjemců důchodů 3. (nejtěžšího) stupně invalidity, během desetiletého období se jejich počet snížil z 21,0 tis. na 17,2 tis. v roce 2025. Opačný vývoj nastal u příjemců důchodů invalidity 1. stupně, kterých byl v roce 2013 až druhý nejvyšší počet (17,9 tis.), postupným nárůstem se ale dostal na první místo, poprvé v roce 2019. V roce 2025 bylo v kraji 21,1 tis. příjemců důchodů 1. stupně invalidity, což představovalo v rámci všech stupňů nejvyšší počet. Nejméně početní

byli příjemci důchodů 2. stupně invalidity, a to po celé desetileté období. Za toto období vzrostl jejich počet ze 7,6 tis. na 9,0 tis.

Graf 2.31 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity ve Středočeském kraji (v prosinci)
(včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

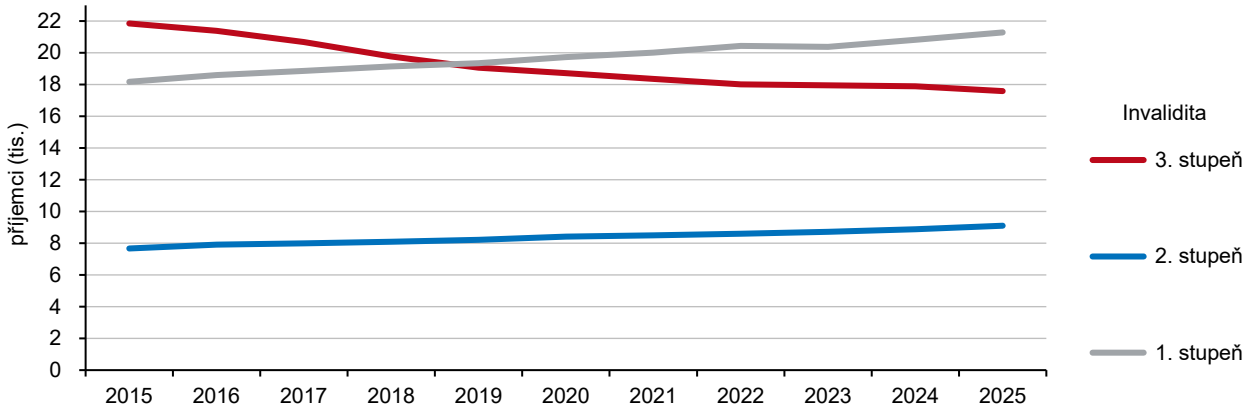

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná výše důchodů neustále rostla, s nejvyšší intenzitou v letech 2022 a 2023.

Průměrná výše důchodu celkem představovala v kraji na konci roku 2025 částku 20 474 Kč. Výše průměrného starobního plného důchodu (sólo) odpovídala 21 466 Kč. Hodnota průměrného důchodu každoročně rostla, proti roku 2015 vzrostla výše celkového důchodu o 9 371 Kč (tj. o 84,4 %). Výše starobního důchodu sólo vzrostla výrazněji, a to o 9 967 Kč (tj. o 86,7 %). Intenzita nárůstu byla nejvyšší v letech 2022 a 2023, kdy došlo k dvouciferným nárůstům o 17,1 % a 12,1 %, čímž se důchodcům promítly do výše důchodů valorizace reagující na vysoké míry inflace. V posledních dvou sledovaných letech 2024 a 2025 došlo k meziročním nárůstům o 2,0 %.

Výše středočeských starobních důchodů byla po Praze druhá nejvyšší.

Ve srovnání se všemi kraji dosahovala průměrná výše starobního důchodu (sólo) ve Středočeském kraji druhé nejvyšší hodnoty (21 466 Kč) po hlavním městě Praze (22 386 Kč); celorepublikový průměr činil 21 175 Kč. Nejnižší důchody pobírali naopak obyvatelé Karlovarského (20 329 Kč) a Olomouckého kraje (20 671 Kč).

Ženy pobíraly mezi kraji druhý nejvyšší starobní důchod, muži však až třetí nejvyšší.

V případě žen stály na prvním a druhém místě opět hl. m. Praha (21 268 Kč) a Středočeský kraj (20 187 Kč), pouze v těchto dvou krajích byla překročena 20tisícová hranice; na posledním místě skončil stejně jako v případě celkového důchodu Karlovarský kraj (19 344 Kč), předposlední místo ale patřilo kraji Moravskoslezskému (19 404 Kč). U mužů dominovala na prvním místě rovněž Praha (23 732 Kč), na druhém místě ale nastala obměna, dostal se na něj kraj Moravskoslezský (23 153 Kč) a Středočeský kraj (22 775 Kč) tak byl odsunut až na třetí příčku. Nejnižší důchody pobírali muži z Karlovarského kraje (21 419 Kč), stejně jako v případě žen.

Vyšší starobní důchod pobírali muži, rozdíl mezi pohlavími se zvyšoval až do roku 2022.

Středočeští muži pobírali v roce 2025 o 12,8 % (2 588 Kč) vyšší starobní důchod (sólo) než ženy. Rozdíl mezi důchody mužů a žen se navíc každoročně zvyšoval až do roku 2022, kdy byl rozdíl 3 369 Kč (oproti 2 321 Kč v roce 2015). V dalších letech se ale rozdíl zmenšoval až na 2 588 Kč v posledním sledovaném roce 2025.

Rozdíl ve výši důchodu mezi muži a ženami byl v rámci krajů druhý nejvyšší.

Nejnižší rozdíl ve výši průměrného starobního důchodu (sólo) mezi muži a ženami (2 147 Kč) zaznamenaly kraje Karlovarský (2 075 Kč) a Jihočeský kraj (2 095 Kč).

Středočeský kraj vykázal na opačném konci mezikrajského žebříčku druhý nejvyšší rozdíl (2 602 Kč) po kraji Moravskoslezském (3 749 Kč).

Invalidní důchody tvořily u mužů větší podíl pobíraných důchodů než u žen.

Mezi příjemkyněmi důchodů (ženami) byl podíl těch, které pobíraly starobní důchod, vyšší, než byl podíl starobních důchodců mezi muži. Ženy důchodkyně pobíraly starobní důchod v 84,4 %, muži důchodci v 82,1 %. Muži naopak zaznamenali vyšší podíl invalidních důchodů, pro invaliditu 3. stupně 6,4 % (u žen 4,2 %), pro invaliditu 2. stupně 3,0 % (u žen 2,4 %) a pro invaliditu 1. stupně se jednalo o stejný podíl 6,2 %. Tomu, že se ženy dožívají vyššího věku, odpovídal nižší podíl vdoveckých důchodů (0,5 %), než vdovských (1,2 %).

Graf 2.32 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu ve Středočeském kraji v prosinci 2025

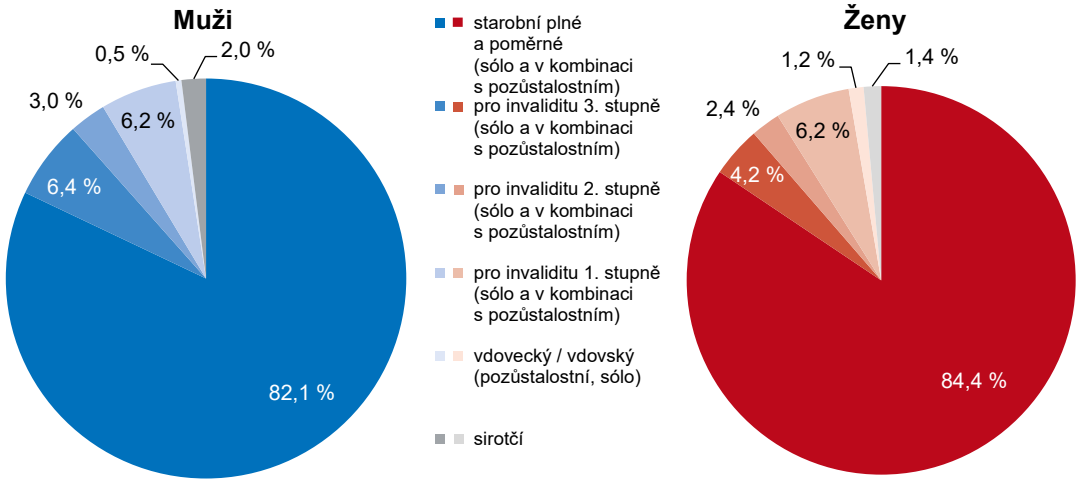

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Invalidní a sirotčí důchody byly v kraji ve srovnání s republikou nadprůměrné.

Průměrné výše invalidních a sirotčích důchodů byly nižší v porovnání s plným starobním důchodem. V případě invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně se jednalo ve Středočeském kraji v roce 2025 o částku 17 877 Kč, pro invaliditu 2. stupně o 12 108 Kč a pro invaliditu 1. stupně 10 165 Kč. Sirotci pobírali průměrně 11 118 Kč. Ve srovnání s republikou byly hodnoty invalidních a sirotčích důchodů nadprůměrné.

Podíl starobního důchodu na mzdovém mediánu se v posledních dvou letech snižoval.

Podíl průměrné výše starobního důchodu (sólo) na mzdovém mediánu ve Středočeském kraji snižoval do roku 2019 na hodnotu 41,8. V následujících čtyřech letech ale došlo k jeho rychlému nárůstu a v roce 2023 překročil 50 % (50,9 %). V posledních dvou letech opět podíl klesal a výsledná hodnota ke konci roku 2025 činila 46,3 %.

Druhý nejvyšší starobní důchod v Česku pobírali důchodci v okrese Praha-západ.

Dokonce tři okresy Středočeského kraje se průměrnou výší starobního důchodu dostaly hned za hl. m. Prahu (22 386 Kč) na druhé, třetí a čtvrté místo na celorepublikovém žebříčku okresů. Jednalo se o okresy Praha-západ (22 222 Kč), Mladá Boleslav (21 982 Kč) a Praha-východ (21 803 Kč). Naopak nejméně pobírali starobní důchodci v okrese Kutná Hora (21 031 Kč), což stačilo na 33. nejlepší místo v celorepublikovém meziokresním srovnání. Na posledním místě se umístil okres Znojmo s průměrným starobním důchodem 19 779 Kč.

Kartogram 2.8 Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

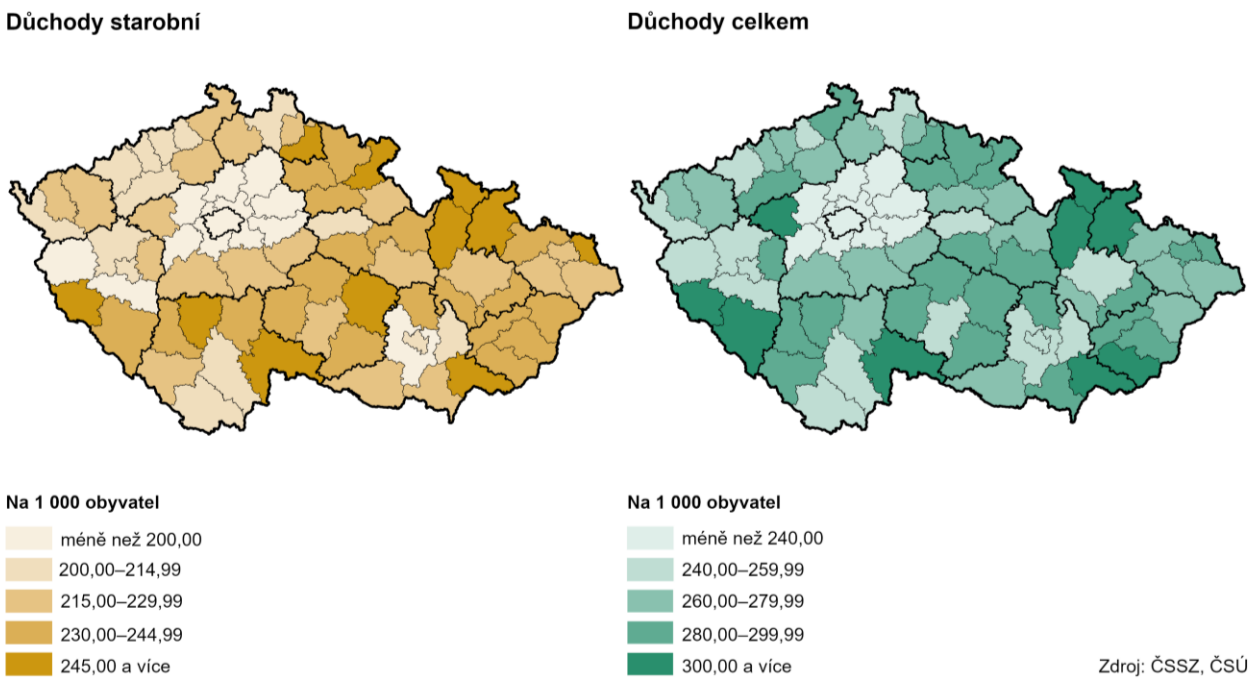

Kartogram 2.9 Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

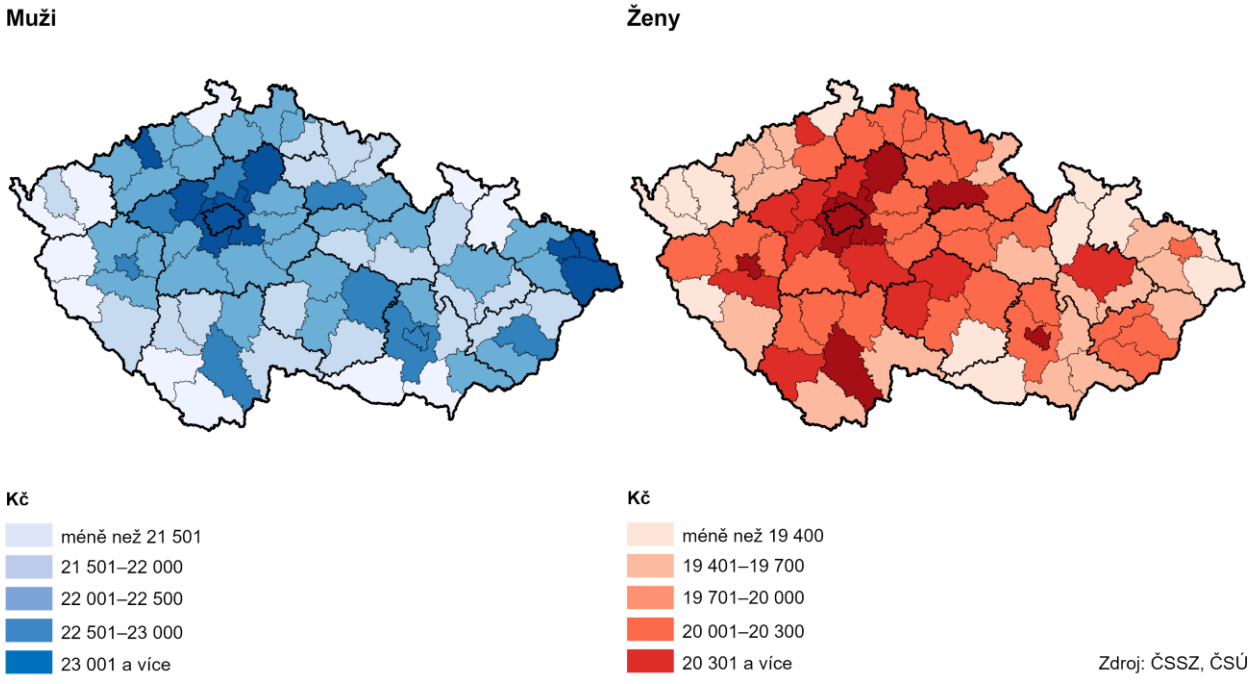

Zvyšoval se podíl osob odcházejících do předčasného důchodu, nejvýrazněji v roce 2023.

Podíl osob odcházejících do předčasného důchodu se každoročně zvyšoval. Před 25 lety pobírala starobní důchod předčasně pouze necelá osmina starobních důchodců (11,9 %), před 15 lety to byla šestina starobních důchodců, v roce 2013 se podíl předčasných důchodů přehoupl přes pětinu, o deset let později v roce 2023 přes čtvrtinu a ke konci roku 2025 dosáhl podílu 28,2 %. Nárůst počtu příjemců předčasných důchodů před rokem 2022 se pohyboval kolem 2 % ročně, a to jak

v rámci kraje, tak i celém Česku. Mimořádné valorizace důchodů v roce 2022 však vytvořily výhodné podmínky pro odchod do předčasného starobního důchodu a ovlivnily rozhodnutí řady obyvatel v předdůchodovém věku. To se projevilo vysokým meziročním nárůstem počtu příjemců předčasných důchodů v roce 2023, který činil v kraji 9,3 %, což byl druhý nejvyšší nárůst po hl. m. Praze. V dalších letech 2024 a 2025 už se růst opět zbrzdil, v roce 2024 se zvýšil počet příjemců předčasných důchodů o 4,6 % a v roce 2025 se téměř nezměnil (+0,3 %).

Graf 2.33 Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2025

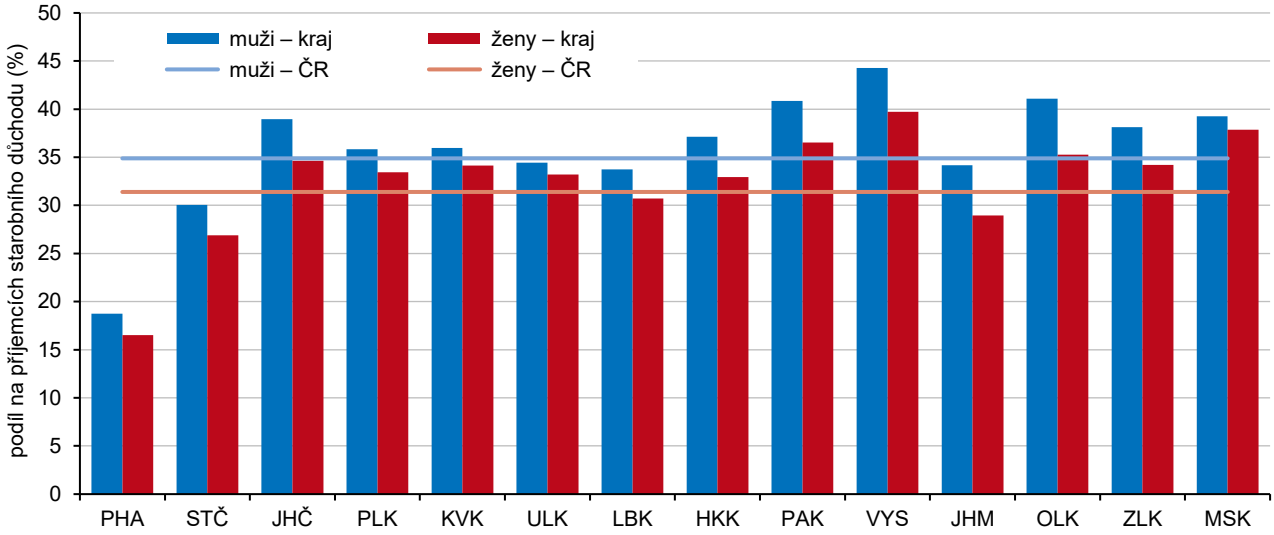

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Mezi starobními důchodci muži bylo patrné vyšší zastoupení předčasných důchodů než mezi ženami.

Mezi příjemci předčasného důchodu v kraji dlouhodobě převažují ženy, v roce 2025 s přibližně 56% podílem. Při pohledu na každé pohlaví zvlášť však bylo patrné, že podíl příjemců předčasného starobního důchodu na všech příjemcích starobního důchodu byl vyšší u mužů (30,1 %) než u žen (26,9 %).

Podíl osob v předčasném důchodu byl po Praze druhý nejnižší.

I přes každoroční nárůst byl podíl osob v předčasném starobním důchodu ve Středočeském kraji (28,2 %) po hl. m. Praze (17,4 %) druhý nejnižší a jednalo se o jediné dva kraje, kde se podíl udržel pod 30% hranicí. Celorepublikový průměr činil 32,8 % a úplně nejvyšší podíl byl dosažen v Kraji Vysočina, kde osoby v předčasném důchodu tvořily mezi starobními důchodci více než dvě pětiny (41,6 %).

Nejvyšší podíl předčasných starobních důchodců zaznamenal okres Benešov, nejnižší Praha-západ.

Nejvyšší podíl starobních důchodců odcházejících do předčasného důchodu vykazoval v kraji v roce 2025 okres Benešov (33,8 %). Naopak relativně nízký podíl předčasných důchodů byl v kraji zjištěn v zázemí hlavního města, v okrese Praha-západ (21,7 %), který vykázal po hl. m. Praze (16,1 %) druhou nejnižší hodnotu mezi všemi okresy ČR. Mezi 8 okresy celého Česka s nejnižším podílem příjemců předčasných důchodů bylo 5 ze Středočeského kraje. Nejvyššího procenta příjemců předčasných důchodů dosáhl v rámci republiky okres Třebíč (47,7 %).

Kultura

V kraji fungoval nejvyšší počet knihoven a poboček v Česku, který však výrazně poklesl.

Na území Středočeského kraje se v roce 2025 nacházelo 707 veřejných knihoven a 43 jejich poboček (včetně pojízdných knihoven), což byl nejvyšší počet mezi kraji. Počet knihoven a poboček poklesl od roku 2000 v kraji téměř o čtvrtinu (-26,0 %), což byl po Královéhradeckém kraji (-30,0 %) druhý nejvyšší pokles mezi všemi kraji. Klesající tendenci zaznamenaly všechny kraje, podobný počet knihoven a poboček

se udržel v krajích Vysočina (-1,5 %) a hl. m. Praha (-3,1 %), méně než desetinový pokles zaznamenal už jen kraj Jihomoravský (-8,3 %).

Kraj vykázal třetí nejvyšší počet knihovních jednotek a registrovaných čtenářů.

Ačkoli ve Středočeském kraji fungovalo nejvíce knihoven, počet knihovních jednotek (5,3 mil.) byl až třetí nejvyšší. Nejvíce knihovních jednotek bylo k dispozici v hl. m. Praze (10,1 mil.) a Jihomoravském kraji (8,6 mil.), nejméně naopak v kraji Karlovarském (1,4 mil.). Počet registrovaných čtenářů činil ve Středočeském kraji 128 tis., což byl rovněž 3. nejvyšší počet po hl. m. Praze (210 tis.) a Jihomoravském (146 tis.). U počtu čtenářů byl vývojový trend shodný ve všech krajích, všude došlo během posledních 25 let k poklesu. Ačkoli v případě počtu knihoven zaznamenal Středočeský kraj 2. největší pokles, u počtu čtenářů se jednalo naopak o 2. nejnižší pokles mezi kraji (o 9,1 %). Nejvíce čtenářů ubylo v kraji Karlovarském (o 42,4 %), nejméně v kraji Libereckém (o 4,3 %).

Graf 2.34 Veřejné knihovny ve Středočeském kraji

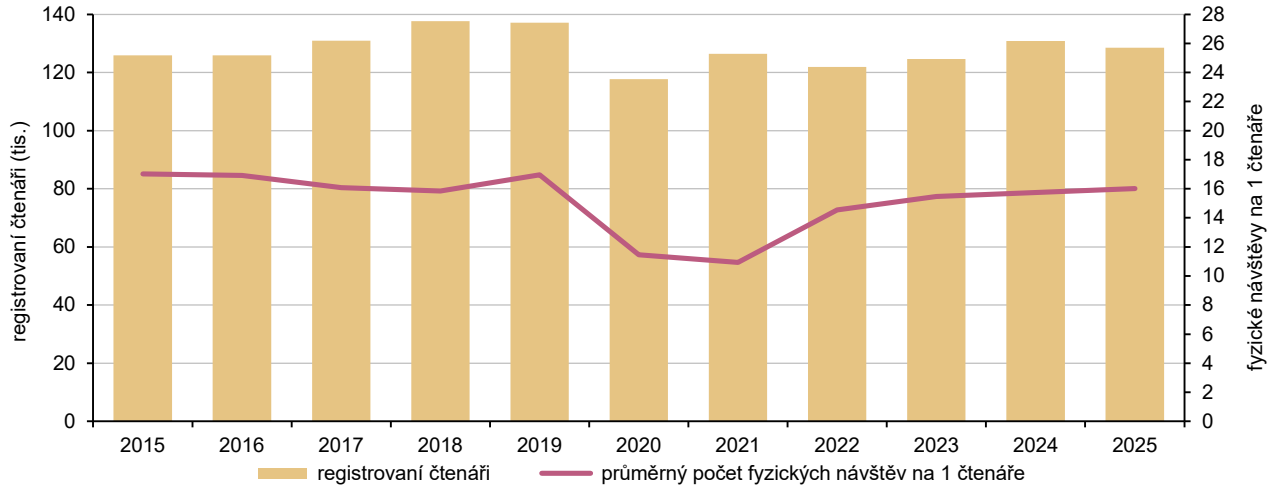

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Kraj zaznamenal nejvyšší podíl dětských čtenářů do 15 let mezi kraji.

Třetinu čtenářů (33,2 %) tvořily v kraji děti do 15 let, což byl nejvyšší podíl mezi kraji. Více než 30% podíl mladých čtenářů byl registrován ještě v krajích Vysočina (32,8 %), Zlínském (31,8 %), hl. m. Praze (31,4 %) a Pardubickém (30,5 %). Naopak nejnižší podíl dětí do 15 let mezi čtenáři vykázal Plzeňský kraj (21,3 %).

Počet výpůjček výrazně poklesl, do popředí se dostalo využívání on-line služeb.

Ukazatelem, který zaznamenal během 25letého období ve všech krajích nejvyšší pokles, byl počet výpůjček. Úplně nejvyšší poklesy se týkaly Ústeckého a Karlovarského kraje, kde se počet výpůjček snížil přibližně na třetinu, v Praze naopak činil více než polovinu počtu roku 2000. Středočeský kraj zaznamenal 3. nejnižší pokles, spolu s Krajem Vysočina vykázal téměř poloviční počet výpůjček než před 25 lety. Počet výpůjček ve Středočeském kraji činil v roce 2025 celkem 3,2 mil. Celospolečenským trendem je přesun činností do on-line světa, což se projevilo také v případě návštěv knihoven. Zatímco návštěvníků – fyzických osob bylo v roce 2025 (2,1 tis.) podobně jako v roce 2000 (1,7), počty se navýšily hlavně o návštěvníky on-line služeb, kterých bylo ve Středočeském kraji v roce 2025 téměř 11 tis.

Výrazně ubylo vybavení knihoven počítači s internetem, počet návštěvníků využívajících internet v knihovně

Ve Středočeském kraji bylo v rámci knihoven zřízeno 5,3 tis. studijních míst, což byl třetí nevyšší počet po Jihomoravském a Jihočeském kraji. Počty studijních míst ve všech krajích během let 2000 až 2025 výrazně narostly, ve Středočeském kraji

klesl za posledních 10 let v kraji dokonce o tři čtvrtiny.

7,7krát, což byl třetí nejvyšší nárůst po krajích Libereckém (9,2x) a Jihomoravském (8,1x). Vybavení knihoven počítači s internetem dosáhlo svého maxima v letech 2012–2013, kdy knihovny ve Středočeském kraji disponovaly téměř 1,2 tis. počítači. V dalších letech už ale počet počítačů klesal, projevila se rostoucí vybavenost domácností internetem a snížení potřeby využívat internet mimo domov. Pokles počtu počítačů vybavených internetem byl v knihovnách Česka během posledních deseti let o 23,0 %, ve středočeských knihovnách pak ještě vyšší – 31procentní. Návštěvníků využívajících internet v knihovně ubylo ještě výrazněji, v Česku o téměř polovinu, ve Středočeském kraji dokonce o tři čtvrtiny.

V kraji se nacházel nejvyšší počet muzeí, galerií a památníků v rámci všech krajů.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2025 v provozu celkem 63 muzeí, galerií a památníků a 44 jejich poboček, v součtu (107) se jednalo o nejvyšší počet mezi kraji. Následovalo hl. m. Praha (90) a Jihomoravský kraj (86). Většinu tvořily muzea a památníky s pobočkami. Galerií byly ve všech krajích pouze jednotky, ve Středočeském kraji celkem čtyři, více to bylo pouze v hl. m. Praze (7) a Královéhradeckém kraji (5).

Počet výstav a návštěvníků po covidovém poklesu opět narostl.

V rámci muzeí, galerií a památníků bylo v kraji v roce 2025 instalováno 345 expozic a uspořádáno 536 výstav, v případě expozic se jednalo o nejvyšší počet mezi kraji, výstav se konalo více v hl. m. Praze (570). Počty expozic se v čase příliš neměnily, počet uspořádaných výstav dosáhl maximálních hodnot (nad 600) v letech 2012–2019, v důsledku covidové pandemie však následoval pokles. Ačkoli v posledních letech došlo k oživení množství uspořádaných výstav, nedostaly se zatím jejich počty na úroveň dosaženou v předcovidovém období. Počet návštěvníků výstav a expozic činil v roce 2025 v kraji 1,27 tis. osob a postupnými nárůsty se dostává z minimálních hodnot covidových let 2020 a 2021 (0,6 tis.) na předcovidové počty (nad 1,3 tis.).

Kraj vynikal nejvyšším počtem památkových objektů a prohlídkových tras v nich.

Ve Středočeském kraji je možno navštívit velké množství památkových objektů s kulturním využitím. I vzhledem ke své velikosti vyniká kraj jejich počtem. V roce 2025 bylo návštěvníkům zpřístupněno (za vstupné) 54 hradů, zámků a ostatních památek, to bylo nejvíce mezi kraji. Druhý a třetí nejvyšší počet se nacházel v Jihomoravském a Ústeckém kraji (42, resp. 39). Největší počet prohlídkových tras bylo možné navštívit ve Středočeském (144), Jihomoravském (102) a Jihočeském kraji (82). Trendem byl velký nárůst počtu prohlídkových tras ve všech krajích, ve Středočeském kraji vzrostl počet tras od roku 2010 dvojnásobně. Nejvyšší počet návštěvníků památkových objektů vykázalo hl. m. Praha (5,8 tis.) a Středočeský kraj (2,2 tis.).

Pětina všech kulturních akcí Česka se uskutečnila ve Středočeském kraji.

Více než pětina všech kulturních akcí Česka se uskutečnila ve Středočeském kraji, celkem 2,8 tis. Druhý nejvyšší počet kulturních akcí proběhl v Praze (1,5 tis.). V roce 2025 bylo v kraji uspořádáno nejvíce samostatných výstav (93), druhý nejvyšší počet pak vykázal kraj Plzeňský (61). Samostatných koncertů se nevíce uskutečnilo v hl. m. Praze (764), druhý nejvyšší počet potom v kraji Středočeském (261). Kulturních akcí při prohlídkách případně nočních prohlídek byl v kraji úplně nejvyšší počet (1 255).

Počet účastníků všech kulturních akcí byl mezi kraji nejvyšší.

Počet účastníků všech kulturních akcí činil ve Středočeském kraji v roce 2025 celkem 909 tis. osob, jednalo se o nejvyšší počet, následovaly hl. m. Praha (790 tis.), a Jihočeský kraj (554 tis.). Nejnižší počet vykázal Kraj Vysočina (90 tis.).

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet registrovaných trestných činů se v roce 2021 dostal na porevoluční minimum, v následujících letech kolísal.

Na území Středočeského kraje bylo v roce 2025 registrováno celkem 18 496 trestných činů. Po maximech převyšujících 50 tis. registrovaných trestných činů z konce 90. let minulého století začalo docházet prakticky k neustálému poklesu, který byl ve více než 20letém období let 2000 až 2021 přerušen meziročním nárůstem pouze ve čtyřech letech (2002, 2007, 2013 a 2019). V roce 2021 byl zaznamenán nejnižší počet registrovaných trestných činů v porevoluční historii. V letech 2022 a 2023 počet trestných činů stoupl a v posledních dvou letech opět poklesl.

Nejvýrazněji klesal počet krádeží prostých, vzrostl počet mravnostních trestných činů.

Na výrazném poklesu registrovaných trestných činů od roku 2015 se největší měrou podílel pokles krádeží prostých (o 83,2 %) a krádeží vloupáním (o 72,0 %). Pokles hospodářské kriminality byl mezi lety 2015 a 2025 o 61,0 %, u násilných trestných činů to bylo o 21,8 %. Skupinou, kde došlo k nárůstu registrovaných činů, byly mravnostní trestné činy. Jednalo se o celorepublikový trend, ve Středočeském kraji narostl počet mravnostních činů o 47,7 % (absolutní počet činů ale byl ve srovnání s ostatními typy kriminality řádově nižší).

Čtyři pětiny tvořila obecná kriminalita, podíl hospodářské kriminality se snížil.

Čtyři pětiny (80,0 %) všech registrovaných trestných činů ve Středočeském kraji tvořila v roce 2025 obecná kriminalita. Do kategorie hospodářské kriminality spadalo 5,6 % trestných činů. Zatímco podíl obecné kriminality na všech trestných činech se během posledních 15 let příliš nezměnil (79,0 % v roce 2008, minimální hodnota 73,1 % v roce 2018), podíl hospodářské kriminality se snížil z maximálních hodnot převyšujících 10 % v letech 2015 až 2019 na minimální hodnoty kolem 5,5 % zaznamenané v letech 2022 až 2025.

Nejpříznivější situace byla ve srovnání s ostatními kraji v případě hospodářské a násilné kriminality.

V mezikrajském srovnání byla nejpříznivější situace zaznamenána v oblasti hospodářské kriminality, která dosáhla ve Středočeském kraji v roce 2025 nejnižšího podílu na celkovém počtu trestných činů mezi kraji (5,6 %). Nejvyšší zastoupení tvořila hospodářská kriminalita na celkovém počtu registrovaných trestných činů naopak v kraji Olomouckém (11,7 %). Po Praze druhý nejnižší byl podíl násilných trestných činů na celkovém počtu registrovaných činů – 7,8 % (1 434 činů). Čtvrtý nejnižší podíl zaznamenal kraj v případě mravnostních trestných činů (1,9 %), po krajích Olomouckém, hl. m. Praze a Karlovarském. Nejvíce násilných trestných činů bylo spácháno v Moravskoslezském kraji, Praze a Ústeckém kraji, při přepočtu na počet obyvatel se na první místo dostalo Ústecko. Ústecký kraj byl zároveň krajem s nejvyšším absolutním i relativním počtem mravnostních trestných činů.

Nejméně příznivá situace panovala v oblasti majetkové kriminality, mezi kraji nejvyšší byl počet i podíl vloupání do rodinných domů.

Naopak nejméně příznivá byla v kraji situace v oblasti majetkové kriminality. Podíl majetkových trestných činů na všech trestných činech byl v roce 2025 mezi kraji čtvrtý nejvyšší (53,3 %, 9 856 činů) po hl. m. Praze (66,8 %), Moravskoslezském (58,9 %) a Jihomoravském (58,4 %) kraji. Mezi kraji výrazně nejvyšší byl počet vloupání do rodinných domů (345), do Středočeského kraje bylo v rámci republiky koncentrováno 18,7 % všech vloupání do rodinných domů, nejvíce v Česku. Podobná situace byla patrná rovněž u vloupání do víkendových chat, ve Středočeském kraji se uskutečnilo 17,0 % těchto činů celé republiky. Při vztažení počtu vloupání do rodinných domů k celkovému počtu trestných činů bylo ve Středočeském kraji dosaženo nejvyššího podílu mezi všemi kraji, v případě vloupání do víkendových chat byl podíl pátý nejvyšší. Vysoký počet krádeží vloupáním odpovídá charakteru území Středočeského kraje, pro který je typické, že se zde koncentruje rezidenční a rekreační funkce.

V případě krádeží prostých vykázal Středočeský kraj pátý nejnižší podíl na celkové kriminalitě.

V případě krádeží prostých vykázal ale naopak Středočeský kraj mezi kraji pátý nejnižší podíl na celkové kriminalitě (15,3 %, 2 838 činů), nejméně to bylo v Kraji Vysočina (11,7 %). Maximálního podílu bylo dosaženo v krajích Moravskoslezském a hl. m. Praze, kde prosté krádeže tvořily více než pětinu všech registrovaných trestných činů (23,5 %, resp. 22,2 %). Krádeže prosté byly nejvíce zastoupeny v krajích s největšími městy a vysokým stupněm urbanizace. Do Moravskoslezského kraje a Prahy se v roce 2025 soustředily více než dvě pětiny (41,3 %) krádeží prostých registrovaných v celém Česku.

Graf 2.35 Registrované trestné činy ve Středočeském kraji a ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

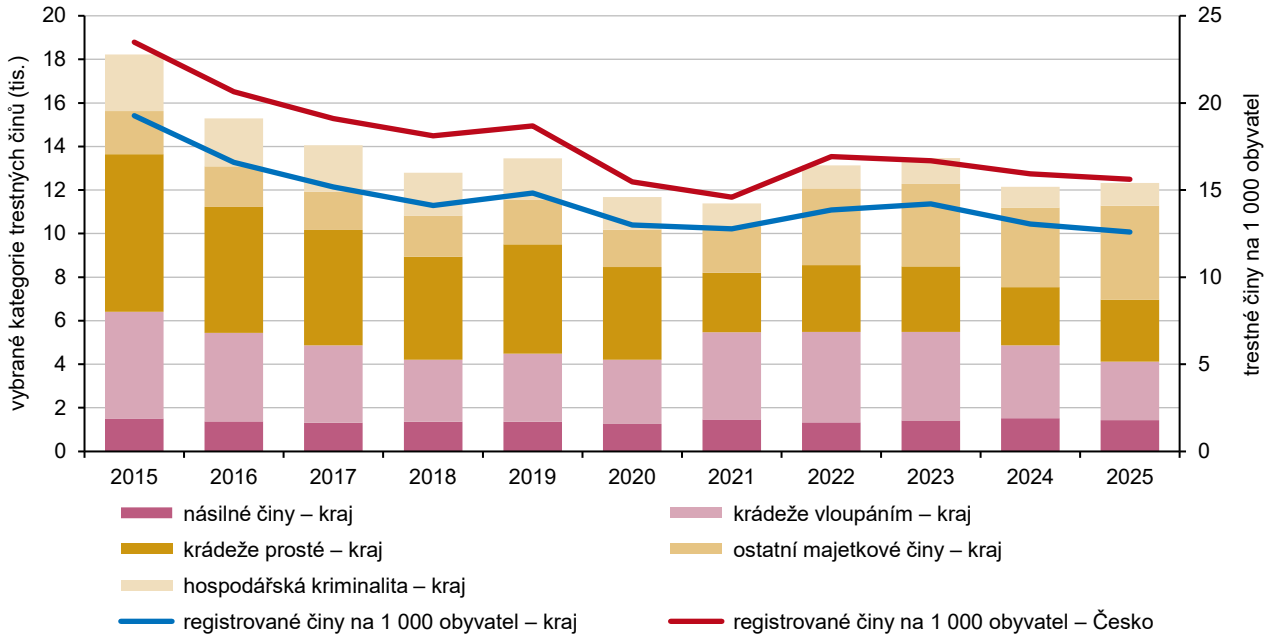

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Celková intenzita kriminality se od roku 2011 pohybovala pod průměrem republiky.

Intenzita kriminality (počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel) dosahovala v kraji v roce 2025 hodnoty 12,6, pohybovala se pod republikovým průměrem (15,6) a mezi kraji byla 4. nejnižší. Nejvyšší intenzita kriminality byla v roce 2025 zaznamenána v hl. m. Praze (25,0), v Ústeckém (18,2) a Moravskoslezském (18,0) kraji. Naopak nejméně trestných činů připadalo na tisíc obyvatel v krajích Pardubickém (9,4), Vysočina (10,0) a Zlínském (10,5). Po výrazných meziročních poklesech od roku 2008 klesl v kraji počet trestných činů přepočtený na tisíc obyvatel v roce 2021 na nejnižší hodnotu celého porevolučního období, v následujících dvou letech ale vzrostl a kolísal. Pod celorepublikovým průměrem se intenzita kriminality Středočeského kraje pohybovala od roku 2011.

Nejvyšší intenzitu kriminality zaznamenal okres Kladno, nejnižší naopak Kutná Hora.

Při pohledu na okresy byla nejvyšší intenzita kriminality v roce 2025 zjištěna v okresech Kladno (15,9), Příbram (15,0) a Mladá Boleslav (14,3), mezi všemi okresy Česka se jednalo o 19., 25. a 28. nejvyšší hodnotu. Nejnižší intenzita byla naopak zaznamenána v okresech Kutná Hora (10,4), Benešov (10,6) a Praha-východ dohromady s okresem Praha-západ (10,9), což představovalo 18., 22. a 24. nejnižší hodnotu mezi všemi okresy Česka. V rámci celého Česka byl počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel úplně nejnižší v okresech Žďár nad Sázavou (7,6)

a Ústí nad Orlicí (7,7), naopak úplně nejvyšší v okresech největších měst – Ostrava (26,6), Praha (25,2) a Brno (22,9).

Intenzita násilné a mravnostní trestné činnosti byla mezi kraji druhá nejnižší.

Počet násilných a mravnostních trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel byl v kraji v roce 2025 druhý nejnižší (1,22) po Pardubickém kraji (1,10) a pod celorepublikovým průměrem (1,60). V oblasti násilné kriminality tedy byla situace v kraji příznivá, v posledním roce 2025 došlo navíc ke snížení počtu násilných trestných činů. Počet mravnostních trestných činů naopak lehce narostl. Nejvíce násilných a mravnostních trestných činů připadalo na tisíc obyvatel v kraji Ústeckém (2,67).

Objasněnost trestných činů se snížila, mezi kraji zůstala 3. nejnižší.

Během roku 2025 bylo v kraji objasněno celkem 7 757 registrovaných trestných činů, tzn. že došlo k objasnění činů, u kterých bylo v roce 2025 zahájeno trestní řízení. Počet objasněných trestných činů se od roku 2015 snížil, přičemž poklesl s vyšší intenzitou (o 30,8 %) než celkový počet registrovaných trestných činů (o 27,3 %). Objasněnost (tzn. poměr objasněných a registrovaných činů) se proto v kraji snížila z 44,0 % v roce 2015 na 41,9 % v roce 2025, což bylo méně než v celém Česku (45,2 %). Jednalo se o 3. nejnižší objasněnost po hl. m. Praze (26,8 %) a Jihomoravském kraji (37,3 %). Nejvyšší objasněnost vykázaly v roce 2025 kraje Ústecký (60,4 %), Zlínský (56,5 %) a Jihočeský (55,7 %). Nejvyšší objasněnost měly z trestných činů vraždy, které byly objasněny všechny; naopak nejnižší objasněností se vyznačovaly krádeže vloupáním.

Polovina objasněných trestných činů byla v kraji spáchána opakovaně trestanými osobami.

Dodatečně bylo v kraji v roce 2025 objasněno dalších 2 359 činů, tzn. že došlo k objasnění činů, u kterých bylo zahájeno trestní řízení dříve než v roce 2025 (před 1. 1. 2025). Z celkového počtu 10,1 tis. objasněných trestních činů v roce 2025 byla polovina spáchána opakovaně trestanými osobami (49,8 %) a téměř šestina osobami pod vlivem (15,3 %), z toho ve více než třech čtvrtinách to bylo pod vlivem alkoholu.

Graf 2.36 Kriminalita podle krajů a dopravní nehody ve Středočeském kraji

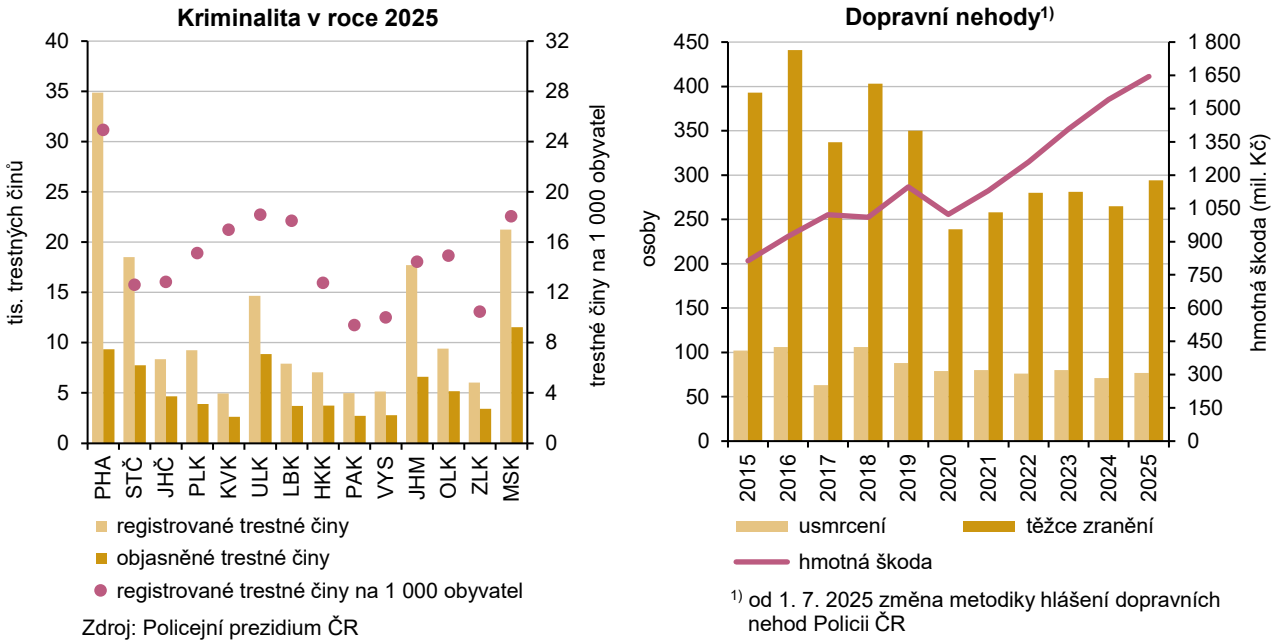

Zdroj: Policejní prezidium ČR

1) od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policií ČR

Kartogram 2.10 Dopravní nehody v krajích v roce 2025

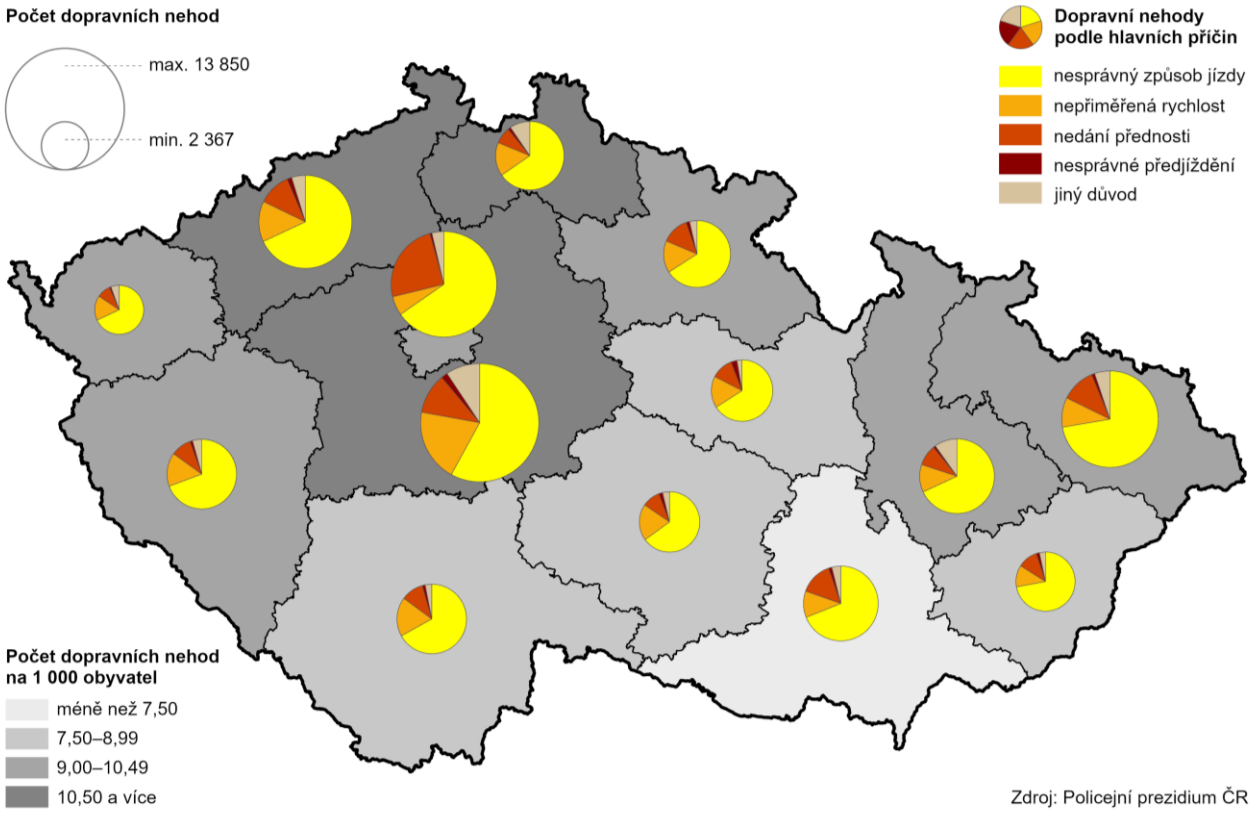

Téměř 30 % dopravních nehod bylo soustředěno do Středočeského kraje a Prahy.

Na území Středočeského kraje bylo během roku 2025 šetřeno celkem 13 850 dopravních nehod, jednalo se o více než šestinu (16,2 %) všech šetřených dopravních nehod v celém Česku a nejvyšší počet mezi všemi kraji. Při součtu nehod Středočeského kraje s hlavním městem Prahou se do centrální oblasti Česka soustředilo téměř 30 % celorepublikového počtu dopravních nehod. Naopak nejméně se na celkovém počtu nehod podílel kraj Karlovarský (2,8 %).

Počet nehod rostl, s výjimkou covidového období, až k maximální hodnotě zaznamenané v roce 2024. V posledním roce počet nehod naopak výrazně poklesl.

Dlouhodobý vývoj je možné komentovat až po roce 2009, kdy došlo ke změně pravidel pro hlášení dopravních nehod a údaje tak nejsou s předešlými lety srovnatelné. Počet nehod v kraji po roce 2010 plynule rostl až do roku 2019, kdy překročil 16tisícovou hranici. V roce 2020 následoval 13procentní pokles ovlivněný covidovou pandemií, během níž došlo k omezení mobility osob a poklesu počtu nehod na 13,9 tis. V následujících čtyřech letech byl ale každoroční růst počtu dopravních nehod opět obnoven a vystoupal až na hodnotu 16 343 v roce 2024, což byl nejvyšší počet od roku 2010. V posledním sledovaném roce 2025 proběhl ale naopak výrazný pokles počtu dopravních nehod o 2,5 tis., resp. o 15,3 %; jednalo se o nejvyšší absolutní a druhý nejvyšší relativní pokles mezi všemi kraji. K poklesu došlo v 10 ze 14 krajů, v celém Česku průměrně o 7,3 %. Meziroční zvýšení počtu dopravních nehod bylo zaznamenáno pouze ve čtyřech krajích, nejvíce v kraji Královéhradeckém (o 8,4 %, resp. o 342 nehod).

Hodnota škod způsobených při nehodách byla v kraji nejvyšší od roku 2009.

Navzdory poklesu počtu dopravních nehod došlo v roce 2025 k nárůstu škody způsobené při nehodách, meziročně o 6,8 %. Jednalo se o vyšší nárůst, než činil průměr za Česko (o 4,4 %) a 6. nejvyšší nárůst mezi kraji. Hodnota škod vyčíslená na 1,64 mld. Kč byla nejvyšší od roku 2009 (kdy došlo ke změně pravidel pro hlášení dopravních nehod) a představovala téměř pětinu (19,7 %) celorepublikové hodnoty

hmotných škod zaznamenaných při dopravních nehodách. Při přepočtu hmotných škod na jednu dopravní nehodu vykázal Středočeský kraj 2. nejvyšší hodnotu (118,8 tis. Kč) po hl. m. Praze (130,1 tis. Kč). Nejnižší průměrnou škodu na jednu nehodu vykázal Liberecký kraj (71,3 tis. Kč).

Polovina hmotných škod způsobených v kraji byla soustředěna pouze do čtyř okresů.

Ze středočeských okresů se na krajské výši hmotných škod více než desetinou podílely okresy Praha-východ (16,1 %), Benešov (12,2 %), Kladno (10,5 %) a Praha-západ (10,2 %). Do těchto čtyř okresů se soustředila téměř polovina (49,0 %) všech hmotných škod způsobených při dopravních nehodách v kraji. V přepočtu na jednu dopravní nehodu připadala nejvyšší částka na okresy Kladno (145,3 tis. Kč), Rakovník (134,4 tis. Kč) a Praha-západ (134,2 tis. Kč), nejnižší byla zaznamenána naopak v okresech Příbram (94,6 tis. Kč) a Mladá Boleslav (98,6 tis. Kč).

Počet dopravních nehod na tisíc obyvatel byl ve Středočeském kraji 3. nejvyšší mezi kraji a v okresech Benešov a Mladá Boleslav 1. a 4. nejvyšší mezi okresy Česka.

Na tisíc obyvatel připadlo v roce 2025 ve Středočeském kraji 9,4 dopravních nehod, což bylo více, než činil republikový průměr (7,9). Jednalo se tak o třetí nejvyšší hodnotu po Ústeckém (10,6) a Libereckém (10,4) kraji. Nejméně to bylo naopak v kraji Jihomoravském (4,5 nehod na tisíc obyvatel). V rámci středočeských okresů byla situace nejlepší na Kladensku (6,9). Nejvyšší hodnotu zaznamenaly naopak okresy Benešov (14,6) a Mladá Boleslav (11,4), kde se dokonce jednalo o 1. a 4. nejvyšší počet dopravních nehod na tisíc obyvatel mezi všemi okresy republiky. Mezi prvních dvanáct okresů Česka s nejvyšší intenzitou nehodovosti se vešly celkem čtyři středočeské okresy. Tyto statistiky odpovídají charakteru Středočeského kraje, který se vyznačuje nejvyšší hustotou silniční sítě v Česku a plní tranzitní roli. Vedou přes něj paprskovitě všechny dálnice a silnice spojující Prahu se zbytkem republiky.

Graf 2.37 Dopravní nehody[1)] a jejich následky na životě nebo zdraví ve Středočeském kraji

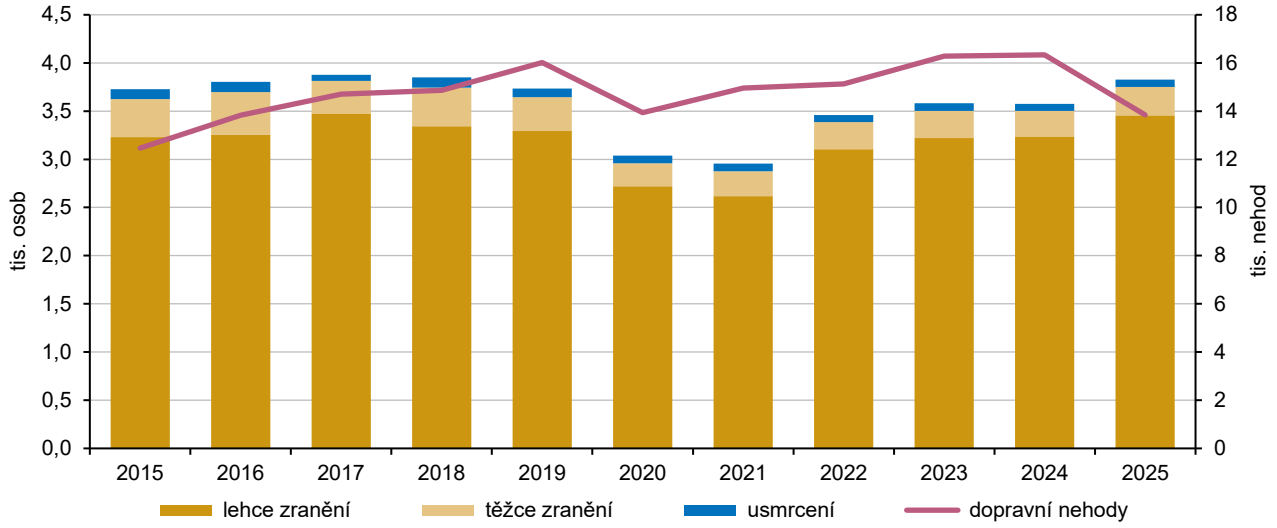

[1)] od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policii ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Počty zraněných a usmrcených osob při dopravních nehodách opět vzrostly z nejnižších hodnot zaznamenaných v letech 2020 a 2021.

Počet dopravních nehod, při nichž došlo ke zranění nebo usmrcení osob, se pohyboval do roku 2009 nad hodnotou 3 tisíce. Od roku 2010 jejich počet poklesl a pod touto třítisícovou hranicí kolísal. V covidovou pandemií ovlivněných letech 2020 a 2021 počet nehod se zraněním klesl na historicky nejnižší hodnoty od poloviny 90. let (2 375, resp. 2 284). Během dalších let se ale počet opět zvyšoval a poslední sledovaný rok 2025 byl od roku 2010 prvním, kdy byla opět překročena třítisícová hranice počtu nehod, při nichž se někdo zranil nebo zemřel (3 032).

Nejnižší mezi kraji byl podíl nehod z důvodu nesprávného způsobu jízdy, nejvyšší naopak v případě nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí.

Nejčastější příčinu dopravních nehod ve Středočeském kraji představoval nesprávný způsob jízdy (58,0 %), dále nepřiměřená rychlost (19,9 %), nedání přednosti (11,0 %) a nesprávné předjíždění (1,8 %). Mezi kraji vynikal Středočeský kraj nejnižším podílem nehod z důvodu nesprávného způsobu jízdy, ale na druhou stranu úplně nejvyšším podílem nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí. Podíl nehod způsobených nedáním přednosti byl mezi kraji 7. nejvyšší a z důvodu nesprávného předjíždění 3. nejvyšší.

Čtvrtý nejnižší mezi kraji byl podíl nehod způsobených pod vlivem alkoholu.

Nehody způsobené pod vlivem alkoholu tvořily ve Středočeském kraji 4,5 % ze všech nehod, což byl celorepublikově podprůměrný podíl (Česko 5,1 %) a mezi kraji 4. nejnižší. Nejvyšší zastoupení nehod způsobených pod vlivem alkoholu bylo zaznamenáno v krajích Jihomoravském (8,2 %) a Zlínském (6,9 %); nejnižší naopak v hl. m. Praze (3,9 %) a v Kraji Vysočina (4,0 %).

Graf 2.38 Dopravní nehody ve Středočeském kraji

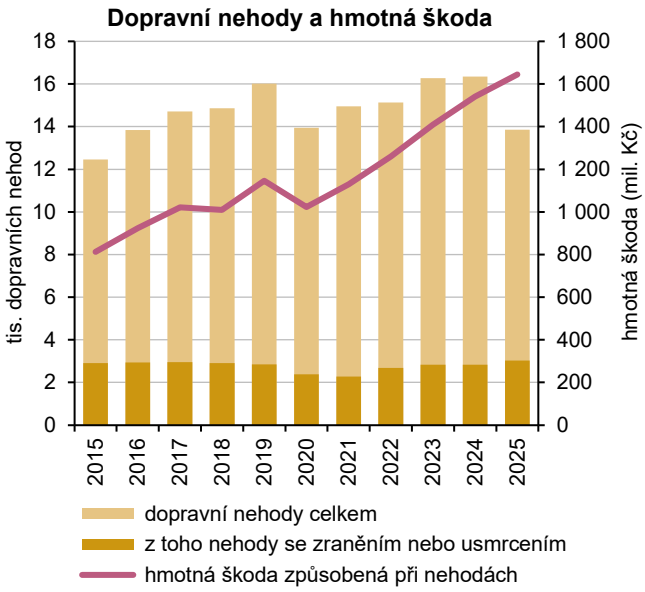

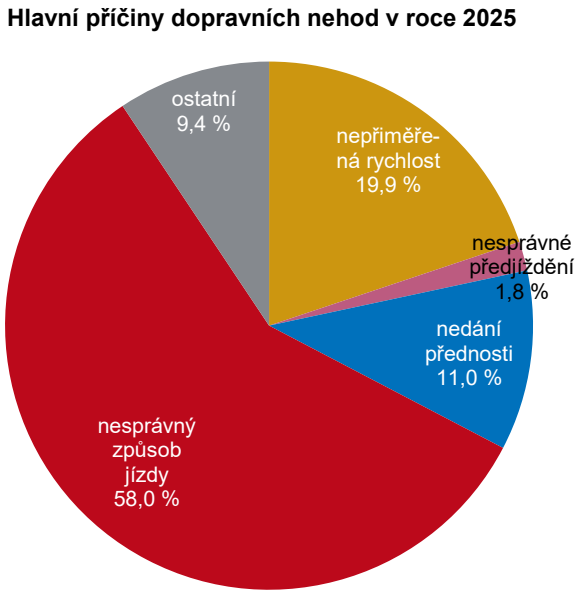

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Více než třetina republikového počtu nehod zaviněných lesním nebo domácím zvířetem se stala ve Středočeském kraji.

Většina dopravních nehod byla zaviněna řidičem motorového vozidla (88,6 %). Vzhledem k charakteru území venkovského typu s vysokou intenzitou silniční sítě se Středočeský kraj vyznačoval nejvyšším počtem nehod zaviněných lesní zvěří nebo domácím zvířetem mezi všemi kraji. Takových nehod se v kraji v roce 2025 událo 1,1 tis., což představovalo více než třetinu (37,9 %) nehod zaviněných zvířetem v celém Česku. V rámci kraje tvořily nehody zaviněné lesní zvěří nebo domácím zvířetem 7,7 % z celkového počtu nehod, což bylo nejvíce mezi kraji. Na druhé straně vynikal Středočeský kraj nejnižším podílem nehod zaviněných chodcem (pouze 0,4 %) a po Praze druhým nejnižším podílem nehod zaviněných řidičem nemotorového vozidla (2,4 %).

Okres Praha-západ vykázal nejvyšší podíl nehod z důvodu nepřiměřené rychlosti, nejčastěji zde byl viníkem řidič motorového vozidla.

V rámci okresů vykázal nejvyšší podíl nehod z důvodu nepřiměřené rychlosti okres Praha-západ, z důvodu nedání přednosti okres Kladno a kvůli nesprávnému předjíždění okres Rakovník. Řidič motorového vozidla byl v rámci středočeských okresů nejčastěji viníkem v okrese Praha-západ, řidič nemotorového vozidla v okrese Nymburk a chodec v okrese Kolín. Podíl nehod zaviněných pod vlivem

alkoholu byl nejvyšší na Berounsku a Kladensku, nejnižší naopak na Benešovsku a Kutnohorsku.

Podíl bodovaných řidičů byl už devátým rokem pod republikovým průměrem, v roce 2025 mezi kraji třetí nejnižší.

Podíl bodovaných řidičů na celkovém počtu řidičů v roce 2025 činil v kraji 5,8 %, což bylo méně než celorepublikový průměr (6,2 %). Mezi kraji se jednalo o třetí nejnižší hodnotu po hl. m. Praze (4,8 %) a Jihočeském kraji (5,7 %). Rok 2025 byl devátým rokem v řadě, kdy středočeští řidiči dosáhli podprůměrné hodnoty, do roku 2016 byl podíl bodovaných řidičů v kraji vyšší než v rámci republiky. Nejvyšší podíl řidičů, kteří se dopustili přestupku nebo trestného činu započítávaného do bodového hodnocení, zaznamenal Moravskoslezský kraj, kde podíl v roce 2025 odpovídal jedné dvanáctině řidičů (8,4 %).

Podíl bodovaných řidičů s nejvyšším počtem 12 bodů byl mezi kraji 5. nejvyšší.

Naopak nadprůměrný byl v kraji podíl bodovaných řidičů, kteří dosáhli maximálního počtu 12 bodů, 8,8 % v kraji oproti 8,2 % v rámci celého Česka. Jednalo se o 5. nejvyšší podíl mezi kraji. Úplně nejvyšší podíl řidičů s 12 body mezi bodovanými řidiči zaznamenaly kraje Karlovarský (12,7 %), Liberecký (12,3 %) a Ústecký (11,5 %). Naopak nejméně to bylo v krajích Vysočina (5,1 %) a Zlínském (6,4 %).

Počet požárů byl v roce 2025 nejvyšší mezi všemi kraji.

V roce 2025 vypuklo ve Středočeském kraji 2 670 požárů, nejvíce mezi všemi kraji. V dlouhodobém pohledu posledních 25 let kolísal počet požárů v kraji kolem hodnoty 3 tisíce, s minimální hodnotou 2 085 požárů v roce 2001 a maximální hodnotou 4 123 požárů v roce 2003. Od roku 2019 se počty požárů trvale drží pod 3tisícovou hranicí. V posledním sledovaném roce 2025 došlo k nárůstu o 103 požáry, resp. o 4,0 %. Počet požárů meziročně vzrostl ve všech krajích kromě kraje Libereckého.

Na tisíc obyvatel připadalo v kraji dlouhodobě více požárů než v celé republice.

Na tisíc obyvatel připadalo v roce 2025 celkem 1,8 požárů, což bylo více než v celé republice (1,7) a čtvrtá nejvyšší hodnota mezi kraji. Vyšší hodnota v kraji než v Česku byla zaznamenávána dlouhodobě. Nejvyšší počet požárů na tisíc obyvatel vykázaly v roce 2025 kraje Karlovarský (2,6) a Ústecký (2,4), nejnižší naopak kraje Zlínský (1,4), Jihomoravský a Olomoucký (shodně 1,5).

Vzhledem k počtu obyvatel vypuklo nejvíce požárů na Příbramsku, nejméně v okresech Praha-východ a Kolín.

V rámci středočeských okresů byl zaznamenán nejvyšší počet požárů na tisíc obyvatel v okresech Příbram (2,5), Rakovník a Kladno (shodně 2,2), přičemž na Příbramsku a Rakovnicku zároveň došlo k největším relativním meziročním nárůstům počtu požárů (o 27,1 %, resp. o 14,5 %). K nárůstu počtu požárů došlo ve většině (9) okresů, naopak pokles zaznamenaly pouze tři okresy – Kolín (o 17,2 %), Praha-východ (o 7,8 %) a Benešov (o 6,3 %). Okresy Kolín a Praha-východ zároveň vykázaly nejnižší počet požárů na tisíc obyvatel (shodně 1,4).

Při středočeských požárech bylo zraněno nejvíce osob mezi všemi kraji.

Při požárech bylo ve Středočeském kraji v roce 2025 zraněno celkem 240 osob (z toho 70 hasičů), což byl (po roce 2022) druhý nejvyšší počet za poslední čtvrtstoletí a úplně nejvyšší počet mezi kraji. Při požárech v kraji došlo k úmrtí 14 osob, tento počet však patřil v dlouhodobém pohledu naopak k nižším. Zachráněno bylo 200 osob a evakuováno 2 806 osob.

Výše škod způsobených požáry v kraji byla 3. nejvyšší za posledních 25 let.

Přímá škoda vzniklá při požárech ve Středočeském kraji v roce 2025 činila 816,2 mil. Kč, meziročně o 17,9 % více. Za poslední 25leté období se jednalo o třetí nejvyšší škodu v kraji, po rekordních hodnotách z let 2022 a 2023 (2,7 mld. a 2,1 mld. Kč). V roce 2025 přesáhla středočeskou hodnotu přímých škod způsobených požáry pouze hodnota škod v Pardubickém kraji (1,06 mld. Kč).

Na jeden požár připadala 4. nejvyšší hodnota přímých škod mezi kraji.

Na 1 požár připadalo ve Středočeském kraji 305,7 tis. Kč přímých škod, což byla čtvrtá nejvyšší hodnota mezi kraji. Nejvyšší průměrnou výši škody vykázal Pardubický kraj (1,28 mil. Kč), nejnižší naopak kraj Karlovarský (108,3 tis. Kč). Díky rychlým zásahům jednotek požární ochrany se podařilo uchránit majetek v hodnotě 3,74 mld. Kč, jednalo se o druhou nejvyšší částku po Jihomoravském kraji (3,82 mld. Kč).

Více než polovina přímých škod vzniklých při požárech se soustředila pouze do tří okresů kraje.

Ze středočeských okresů se na krajské výši přímých škod vzniklých při požárech více než desetinou podílely okresy Praha-východ (224,7 mil. Kč, resp. 27,5 %), Mladá Boleslav (154,1 mil. Kč, resp. 18,9 %) a Kladno (88,7 mil. Kč, resp. 10,9 %). Do těchto tří okresů se soustředila více než polovina (57,3 %) všech přímých škod vzniklých při požárech v kraji. Nejnižší přímé škody zaznamenal okres Kolín (24,6 mil. Kč, resp. 3,0 %).

Na jeden požár připadala nejvyšší škoda v okrese Praha-východ.

V přepočtu na jeden požár vycházely nejvyšší částky v okresech Praha-východ (759,1 tis. Kč) a Mladá Boleslav (644,8 tis. Kč), nejnižší naopak v okresech Příbram (119,4 tis. Kč) a Kolín (159,4 tis. Kč).

Graf 2.39 Požáry ve Středočeském kraji

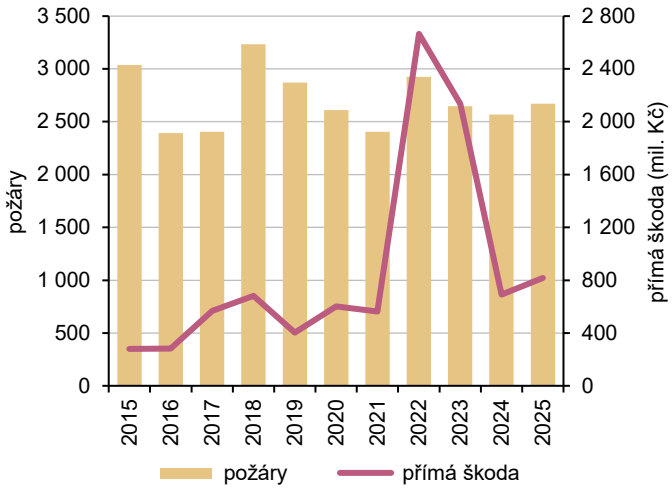

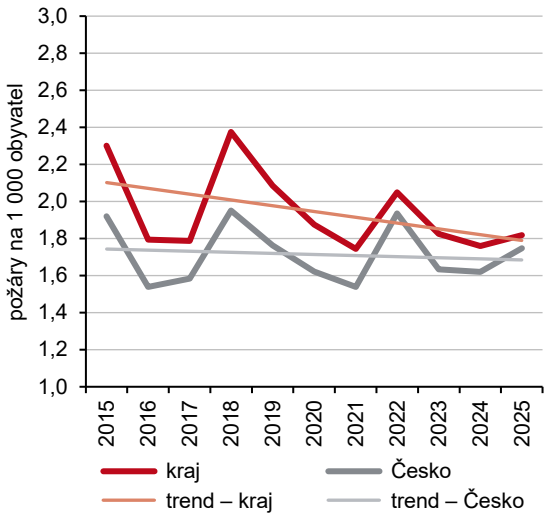

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR